کیم

ناول

ردیارډ کیپلنګ

خلاصه او ژباړه
صفیه حلیم

مارچ ۲۰۱۱ م

۱. زمزمه
۲. پیر او مرید
۳. د ریل ګاډي نږی
۴. وړوکې مداري
۵. د سیند لټون
۶. جرنیلي سړک
۷. د سره غويي کنډک
۸. خپل او پردي
۹. د علم دروز
۱۰. د طلاي غشي سیند

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ليکوال او د ناول پيژندګلوي

کيم د نولسمی پيړۍ د انګريزي ژبې يو شاهکار ناول ګڼل کيږي. د دی ليکوال ، رډيارډ کيپلنګ د انګلستان اوسيدونکی اوډيري نوری لنډی کيسی او ناولونه يې کښلي دي. دی شاعر او ژورناليسټ و او د ماشومانو لپاره يې هم ليکنې کړي دي. په کال ۱۹۰۷ م کی کيپلنګ د ادب نوبل جايزه وګټله چې په انګريزي ژبې د ليکنو لپاره لومړی نوبل جايزه وه. جوزف رډيارډ کيپلنګ په ۱۸۶۵ م کی دبريطانوي هند د بمبۍ په ښارکی زيږيدلې و. د پينځو کالو په عمر کی د ده مور پلار دی په انګلستان کی د زدکړو لپاره ورواستاو. د اوولسو کالو لا نه و پورا چې د ښوونځي د زدکړو نه وروسته دی بيرته بمبۍ ته ورغلو. ده خپل ماشومتوب د هندپه رنګين او کلتوري فضا کی تير کړې واو هندوستاني ژبه يې زده وه. کيپلنګ د ماشومانو لپاره د " ځنګله کتاب " نومې ناول اونوري لنډې کيسې وليکلې.
په ۱۸۸۲ م کی ده د لاهور نه خپريدونکې ورځپاڼې، " ملکي او پوځي ګزيټير " لپاره د يو ژورناليسټ په حيث کار پيل کړو. د خپل ژوند د لومړيو کلونو او بيا وروسته د خپل مسلکي ژوند تجربې د ده د " کيم " نومې ناول اساس جوړ شول.
رډيارډ کيپلنګ د کيم نومې ناول په ۱۹۰۱ م کال کی کښلې و. د بريطانوي امپيريالزم هغه وخت په اوج کی و او د هندوستان لويه اوچه د ملکې وکټوريه د تاج يو داسې غمې و چې انګريزان پرې وياړيدل. هغه وخت هر چا فکر کوو چې انګريزانډير ايمانداره او معتبر خلک دي او هر څه چې کوي هغه سم وي. خود " کيم " کيسې دا طلسم مات کړو.
کيم د يو يتيم ماشوم کيسه ده چې د نولسمې پيړۍ په نيماي کی په هند کی ژوند کوی. د ده پلار د آيرلينډ يو عادي پوځي و او د اور ګاډي په شعبه کی د انګريزانو تنخوادار ملازم و. د ده ميرمنه "ايني شاټ" د کولرا په وبا کی مړه شوه . د کيم پلار" اوهارا" له دی غمه شراب ته پناه يوړه او څه موده وروسته دی هم په داسی حال کی مړ شو، چې ماشوم زوې ته يې هيڅ پاتې نه و. د کيم پالنه يوه داسې ګډ نژادي ميرمنې په غاړه شي چې د اپيمو نشه کوي. هغه خلکو ته واي چې کيم مې خوريې دې خو کيم د ښوونځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه پاتې شو ځکه د ده د پلار په پوځي غونډ کی هیڅوک خبر نه و چې کیم څه شو.
کیم له وړکتوبه د کوڅې او بازار ژوند کوي. دی ټوله ورځ د لاهور د میوزیم شاو خوا لوبې کوي او کله نا کله به په هغې لوی توپې کښیناستو چې " زمزمه نومیدو او د پاني پت په جنگ کی یې د کارولو نه وروسته افغانانو هم هلته پریښې و. خو کیم یو ډېر هوښیار ماشوم دی اود پیسو لپاره د ښار د سوداگرو، دکاندارانو اود کوڅې او بازار د خلکو په وړو وړوکارونوپسی منډې وهي.
دی خپلې جامې اوکړه وړه بدلولې شي او د خلکو په غولولو او په چل ول کی پورا مهارت لري. دې په خلکو ملنډې وهي، په ځان باور لري او مغروره هم دې. کیم د اروپایانو په پرتله د هندوستانیانو سره خوشاله وي، د ده سوچ په هندوستاني ژبه کی وي او کله چې انگریزي ژبه واي نو لهجه یې لکه د نورو هندوستانیانو په شان وي کیم ته د ده پلارویلي وي چې یوه ورځ به د ده قسمت، د دوو سرو اود یو سور رنگ غوي په راتگ بدلیږي، چې په شین میدان کی به ولاړ وي. دا خبره د ده په دماغوکی ناسته وي او په لټون یې د یو داسې سفر ته اوځي چې په لاره د رنگا رنگ پیښو نه تیریږي. د کیسې په سر کی دی د تبت د یو بوداي جوگي یا لامه سره مخ کیږي چې د یو سیند په لټون راوتلې دې. کیم د خپلو چالاکیو او د سیمې په اړه د معلوماتو له کبله په دی سفر کی د دی ساده جوگي لار ښود شي. د دواړو تر منځ یوه داسې انساني تړون جوړ شي چې یو بل ته ډاډ او توان ورکوي.
د دی ناول ځینو جملو نانډرئ راپورته کړې خو انگریزي ژبې ته یې څو محاورې ورکړې، لکه، " څوک چې یواځې سفر کوي، خپل منزل ته ژر رسیږي" یا "هر څوک چې زمزمه په لاس کی لري، پنجاب د هغه دې" په دی ناول کی کیپلنگ مونږ یو داسې سفر ته له ځان سره وړي چې په لاره د هغه وخت د هندوستان د خلکو د ژوند یوانځور راته ښکاري. د دی د میداني سیمو، د گرمې هوا او دوړ او خاورو نه، ددی غرونو او شنو ورشوگانو، کلیو او لویو ښارونو ته ورځو. په کورونوکی د عادي ښځو د ژوند ژواک نه واخلې، تر میوزیم او ښوونځو او په لوی جرنیلي سړک د اسونوگاډي او د اورگاډي هر څه وینو. په دی ناول کی مونږ د هند په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاوره د بیلا بیلو توکمونو او د مذهبونو د خلکو ژوند ته گورو. دلته جوگیان، درویشان او سادهوان مو تر نظره تیریږي.
د افغان ولوستونکو لپاره دا ناول په زړه پوری سیاسي اړخ هم لري. د نولسمی پیړۍ د انگلستان هغه سیاست چې د "لوې لوبی" په نوم یادیږي، په دی کیسه کی داسی اخښل شوی دی چې یوه ژورنالیستیکي لیکنه جوړوي. له ټول هند نه د معلوماتو تر لاسه کول، هغه وخت د انگریز یوه اړتیا وه. د دی لپاره د خلکو گومارول، د سازشونو او د پلانونو پلي کول او د سرحدونو او گاونډیانو له وېرې جنگ ته تیاري کول، د کیسې برخه جوړوي. په دی سازشي کړیو کی د کیم په شان ماشومان خپله ونډه اخلي او هم وربانډی نیوکه لري. که څه هم د ناول دوه نورکریکټرونه ، محبوب علي، چې د اسونو تجار او افغان دی، په منفي توگه ښودل کیږي خو د دی کریکټر د کیم لپاره یوه ملاتړ په توگه معرفي کیږي. هم دغسی د ډگر وال کرایټن کریکټر د کیم په استعداد خبر شي نو د خپلو گټو لپاره تری کار اخیستل غواړي. خو له بلی خوا د ماشوم په حیث هغه کیم ته د زدکړو او د ښه چلن نصیحت هم کوي. په دی ناول کی د بیلا بیلو مذهبونو د مشرانو کریکټرونه یو څه نا څه د ټوکو او د ملنډو وړ گرځي. په هره ټولنه کی داسی کسان شته څنگه د معصومو خلکو نه د خپل ځان لپاره گټه اخلي، څنگه پخپلی عقیدی ټینگ ولاړ وي او هر ځاې چې موقع پیدا کړي نورو ته تبلیغ پیل کړي. په هند کی د انگریز د پوځ په چلن دا ناول یو طنز دی. د ناول کیسه هم څه نا څه د مادي او معنوي ژوند د انډول یو درس ورکوي. په ځینو ځایونو کی مونږ د انسان بده او په ځینو کی ښه څیره وینو. دا هم راته څرگندیږي چې هر انسان یو څه نا څه ښه والې لري . له بلې خوا ډېر معتبر او ښه څیرې خپل بد انساني خصلت راښیي. د کیم کیسه د کیسو هغه ټول جزیات لري چې ولوستونکی له ځانه سره تر پاې وړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمزمه

د ښار والی له خوا هیچا ته اجازه نه وه چې د میوزیم مخې ته ولاړ زمزمه نومې پخوانی توپ دی کښیني. داسی ویل کیده چې دا توپه که د هر چا په لاس کی وي هغه به د پنجاب واکمن وي. خوکیم لږه شیبه وړاندې د لاله دینا ناتهه زوې له دی توپې غورځولې او اوس پخپله پری ناست و. ده خپل ځان ځکه د دی وړ ګڼلو چې اوس پنجاب د انګریزانو په واک کی و او دی انګریز و. خو کیم سپین پوست نه لرلو او په محلي ژبه خبرو ورله خوند ورکوو. بیا هم دی پیرنګې و، بې وزله او یتیم دیارلس کلن پیرنګي ماشوم . کومې میرمنې چې د ده پالنه کوله او د اپیمو چیلم به یې څکول، ټولو ته ویل چې کیم د هغې خوریې دې. خو د کیم مور د یو پیرنګي په کور کی نوکره او د کیمبل اوهارا سره یې واده کړې و. هغه د آیرلیند د (میویریک نومې) کنډک یو سارجنټ و. وروسته هغه د سند، پنجاب او د ډیلې د اورګاډو په شعبه ملازمت کوو. د ده میرمنه د کولرا په وبا کی مړه شوه نو اوهارا په نشو اخته شو او چې مړ شو نو کیم ایله د دریوکالو و.
د سارجنټ ټول میراث درې کاغذونه و. یو د ده د زوې کیمبل، د زیږیدوشهادت نامه او بل د پوځ د نوکرۍ نه د هغه د وتلو سند و. خو هغه دریم کاغذ مهم و. په دی لیکلي و چې کیم پسی به یو ډګرمند د خپلو نهو سوو عسکرو سره په اس سپور راځي او هغه وخت یو سور غویي به په شین میدان کی ولاړ وي. هغه وصیت کړې و چې دا درې واړه پاڼې دی کیم ته ورکړې شي او په هیڅ حالت هغه دا له خپل ځان لیرې نه کړي.
د پلار د جنازې نه وروسته کله چې کیم په برنډه کی د پروړ په چوکی ناست او ژړل یې نو هغې میرمنې دا درې واړه کاغذونه د څرمنې په یوه بټوه کی وګنډل او کیم ته یې پر غاړه کړل. کیم به کله کله د هغې میرمنې له خلې د غویي او د ډګر من کیسه اوریده. خو ده ته به د پلار خبره رایاده شوه چې دوه کسان به د ډګر من د پوځ لپاره لاره هواره کړي. که هغې ښځې په جادو باور لرلو نو کیم به یې یو جادوګر ته وراستولې وې او چا به د کاغذونو په لیدو سمدلاسه کیم په غرونو کی جوړ د مسیحیانو ښوونځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته وراستولې وی. خو هغې میرمنې په جادو باور نه لرلو. کیم چې لږ لوی شو نو د مسیحي پادریانو په لیدو به یې ځان ترې پټ کړو. که یو انګریزچې افسر غوندې به ورته ښکاره شو، له ده د مور پلار یا د کورنۍ په اړه پوښتنې کولې نو سم ځواب به یې نه ورکوو.
د کیم د کولو لپاره ډېر څه و. هغه د لاهور ښار هره کوڅه پیژندله او په دی کی د ټولوخلکو د کاروبار نه خبر و. د ده ژوند د الف لیلا د افسانو نه هم په زړه پورې اوخونده ور و. په ښار کی کیم " د نړۍ وړوکې ملګرې" په نوم پیژندل کیدو. د ده کار به زیات وخت د شپې و، چې د خلکو د کورونو په بامونو په تیاره کی ده لکه د سیوري، د فیشني ځوانانو لپاره منډې تړړې وهلې. په داسی شیطاني کارونو خو کیم له هغه وخت راهیسې پوهیدو چې خبرې یې زده کړې وې. هغه ته دا لکه د یو لوبې ښکاریدل او ورته به یې خوند ورکوو. په تیارو کوڅو کی منډې، په دیوالونو د اوبو په نلونو بره ختل، د کورونو په بامونو د ناستو ښځو ژوند ته کتل، د دوي خبرې اوریدل او د اوړي په شپو د یو کور د بام نه بل ته وردانګل.
بیا د سیند پر غاړه ملنګان او فقیران و چې د ونو لاندې یا د خپلو خښتو د کوټنیو سره په ایرو کې یې ځانونه پټ کړي ناست یا ولاړو. کله چې دوي به له خیرات راتولولو وروسته روان و نو کیم به ورته سترې مشي ویل او دا ټول یې پیژندل او کله چې به د چا پام ورته نه و نو د دوي سره به یې په یوه کاسه کی ډوډۍ هم خوړله. هغې میرمنې چې د ده ساتنه کوله، مینت زارۍ به یې ورته کولې چې د انګریزانو جامې دی په غاړه کړي. دا یو پتلون، کمیس او یوه زړه خولۍ وه. خو د کیم لپاره دا اسانه وه چې د خپل کار په مناسبت د هندو او یا د مسلمانانو جامې پر غاړه کړي.
یو ځوان سړي هغه ته د ټیټې طبقې د هندو هلک پورا جوړه ورکړې وه. کیم دا جوړه د "نیلا رام" د لرګو په ټال کی د یو لوی چارتراش لاندې پټ ایښې وه. کله چې کیم د شپې په پښو وګرځیدو، نو سهار به سترې ستومانه د کور په دالان کی راښکاره شو. د ودونو د جنج (ورا) شا ته په زوره زروره چغې وهل یا د هندوانو په میله کی شور جوړول، دا د کیم هغه کارونه و چې ضروري به یې ګڼل. کله کله به یې په خپل کورکی ډوډۍ وموندله خوزیات وخت به پکې هیڅ هم نه و. په داسی وخت کی به هغه بیرته بهر ولاړو او د محلت ملګرو سره به یې ډوډۍ خوړله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس کیم د زمزمه توپ په لوی نل داسې ناست و لکه چې یو باچا پر خپل اس ناست وي. ده به کله د وړوکي چهوټا لال او د حلوایي زوي د عبد الله سره د باچا وزیر لوبه کوله. د میوزیم په دروازه ولاړ پولیس ورته داړې چینګې کړې. د پولیسو کس کیم له پخوا پیژندلو چې دی څوک و، هم دغسی، مشکي، چې د اوبو د مشک نه به یې په سړک اوبه شیندلې. د میوزیم ترکاڼ جواهر سنګه هم د کیم له اصله خبر و. د ښار هر کس خبر و چې کیم څوک و خو هغه خلک چې د کلیو نه ښار ته راتلل خبر نه و. په دوي کی ځینې کسان به عجایب خانې (میوزیم) ته هم ورتلل چې هلته د خپلو سیمو جوړ شیان وګوري. په دی میوزیم کی د هندوستان هنري اونور شیان هم ایښي او هر هغه چا چې غوښتل یې ځان پوهه کړي، د میوزیم مشر نه به یې پوښتنې کولې شوې. عبد الله اوس د زمزمه په لویه پایه ورختلې و. په چیغه یې وویل،

عبد الله . پاڅه، اوس ما پریږده چې ورباندی کښینم.

کیم. ستا پلار پکوړې خرڅولې او مور به دی غوړي غلا کول، مسلمانان له زمزمه پخوا راپریوتي و.

چهوټا لال. ما پریږده چی زه پرې کښینم.

کیم . هندوان هم له زمزمه غورځیدلي و. دوي له مسلمانانو ماتې خوړلې وه. ستا پلار پکوړې خرڅولې. ستا مور...

د کیم خبره په خله کی پاته شوه. هغه په سړک یو داسې ننداره ولیده چې د ده ژبه یې بنده کړه. هغه د هند د هري سیمې خلک پیژندل، خو د موټرو او د ټانګو په شورکی ده یو داسې سړې ولیدو چې د هندوستان د هر توکم او سیمې نه یې توپیر لرلو. هغه سړې شپږ. فټه لوړ و، لوې لوې څادرونه یې له ځانه تاو کړي و. کیم نه پوهیدو چې داسې جامې د کوم مسلک خلکو اغوستې. د ده د کمر بند سره د اوسپنې یو پرانستې قلمدان او د لرګي د مریو تسبیح ټالی وهلې. د هغه په سر یوه لویه درې ګوتیزه خولۍ وه . د ده مخ ژیړ او ګونځې و، سترګې وړې او له کونجونو بره ختلې وې.

کیم. دا څوک دې؟

عبد الله. سړې ښکاري.

کیم. بي شکه، خو ما په هند کی داسې سړې چرې پخوا نه و لیدلې.

چهوټا لال. ښاي، ملا وي، وګوره ، دی عجایب خانې ته روان دې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړي د میوزیم مخې ته ولاړ پولیسونه څه وپوښتل. خو پولیس د پنجاب و او د هغه په خبرو پوهه نشو. کیم ورته په چغه وویل،
کیم. دی خارجي دې... او غوییه، دی ستا په خبرو نه پوهیږي، دلته یې راواستوه. هغه له زمزمه ټوپ کړ. سپین ږیري اخوا دیخوا کتل او بیا ورو ورو د هلکانو په لوري نږدې شو. د ده د وړینو څادرونو نه د غرونو خوشبوي راوالوتو. هغه په سوچا اردو ژبې وویل.
سپین ږیرې. اې وړو، دا لویه ودانۍ د څه شي ده؟
کیم. عجایب خانه...د عجایباتو نړۍ.
سپین ږیرې. آها عجایب خانه،،،هن...نودلته هر څوک ورتلې شي؟
کیم. په دروازه یې لیکلي دي چې هر څوک ورتلې شي.
سپین ږیرې. بې له پیسو ورکولو وررننوتې شي؟
کیم. زه خو ورته ځم راځم اوډېرې پیسې هم نلرم.
راهب. یا ربه، زه زوړ شوې یم، نه ووم خبرچې ...
کیم. اې بابا ..بابا ... د کوم وطن یې؟ زات دی څه دې ؟ له لیرې خو به نه یې راغلې.
سپین ږیرې. زه د " کوهلو " اوسیدونکې یم. د کیلاش له غرونو نه وراخوا. خو ته پرې څه خبر یې؟ له هغو غرونو یم چې هوا یې پاکه او اوبه یې تازه دي.
عبد الله(په ویاړ)، خطاي؟ چین...د چین اوسیدونکې یې؟
چهوټا لال. پهاړي" د غرونو اوسیدونکې یې؟
سپین ږیرې. او بچیه، له داسې غرونو چې ته به یې چرې وونه وینې. تا د " بهوټیال " نوم اوریدلې دې چې په تبت کې دې؟ زه خطاي نه یم، بلکه ، " بهوټا " یم. او که غواړې نو درته ویلې شم چې زه " لامه" یم. ستاسو په ژبه کې ورته " گورو" یا استاد واي.
کیم .(له ځانه سره) د تبت گورو! ما داسې کس چرې پخوا نه وولیدلې. نو په تبت کې هندوان اوسیږي؟
سپین ږیرې لامه. مونږ د منځني لارې منونکي او د امن غوښتونکي بوداي راهبان یو. د مرگ نه وړاندې زه باید د څلورو سپېڅلو ځایونو زیارت وکړم. تاسو ماشومان یئ او دومره علم نه لرئ چې زما په شان سپین ږیرې به یې ولري. تاسو ډوډۍ خوړلې ده؟ زه اوس اوږې نه یم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو دا راته ووایئ چې دا رښتیا دي چې د لاهور په عجایب خانه کیډېرى ډېرې اېښي دي؟
عبد الله. دا ریښتیا دي . دا ځاې د کافرانو له بوتانو ډک دې. ته هم د بوتانو منونکې یې؟
کیم. د ده خبره مه اوره. دا د حکومت اداره ده او دلته د بوتانو لمانځنه نه کیږي. هلته یو سپین ږیرې صاحب ناست وي . ما سره راځه چې درښکاره یې کړم.
چهوټا لال. (د شونډو لاندې) نااشنا درویشان، ماشومان خوري.
عبد الله. (په ورو غږ) ملا نااشناهم دی او بت پرست هم .
کیم (په خندا) دی نوی دی. خو تاسو ځغلئ، د خپلو میندو په غیږ کی ځانونه پټ کړئ.
کیم د میوزیم د اوسپنې ځرخي دروازې نه ورتیر شو او لامه ورپسې و. دننه د میوزیم په لوې تالار کی لامه وازه خله ودریدو. هلته د یوناني بودیزم تمدن شاهکار مجسمې ایښې وې. د لرغونو پیړیو پخواني شیان چې جوړونکی یې هم له خلکو هیر و. هلته په سوونو شیان و، په تیږه کی توږلي، د دروازو او د معبدونو ټوټې چې د هند د شمال نه راوړل شوي و . په هر یوسره نښه (لیبل) لګیدلې وه او د میوزیم لپاره دویاړ یوه خزانه و. لامه کله یواو کل بل شي ته په خوښۍ ځیر و، بیا ولاړو او یو داسې انځور ته ودریدو چې پکی د بودا د تاج اغوستو پیښه کښل شوې وه او دی د برسنډې په یو ګل کی ناست و. د ده چاپیره باچاهان، زاړه او پخواني نور بودایان هم ولاړ و. د دی نه ښکته اوبه وې چې پکی ګلونه، مهیان او مارغان جوړ و. د ده د سر د پاسه دوو د لولکیو(پرپرکو) په ځیر دیوانو د ګلونو امیل نیولې و او د هغې د پاسه دوو نورو وربانډی چتر نیولې و.
لامه په خوشالۍ وویل، دا پخپله ساکیامني(بودا) دی او په سلګیو شو. په شونډو یې یوه مرموزه دعا زمزمه کوله او بیا په زوره یې وویل، هغه اوس دلته دی، تر ټولو ښه او سپیځلې څټه هم دلته ده. زما زیارت پهډېر ښه شګون پیل شو. دا څومره مهارت دې، بې شکه مهارت دې.
کیم د چا د راتلو غږ واوریدو نو د یوې الماریۍ شا ته پټ شو. یو سپین ږیرې انګریز را روان و او لامه ته یې کتل. لامه تاو شو او د هغه په لیدو یې ورته لاس په تندي کیښودو، په بل لاس یې له څادر یوه کتابګوټې او یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کاغذ ټوټه راویستله. انګریز په کاغذ څو توري ولوستل او په موسکا یې وویل، " هو دا زما نوم دې"
لامه. زه د خپل ملګري سره څو زیارتونو ته تللې ووم، هغه اوس د " لانګ چو" په خانقاه کی مشر راهب دې او دا کاغذ یې راته راکړې و.
هغه راته د دی ځاې او دلته ایښي شیانو په اړه ډېرڅه ویلي و.
انګریز صاحب. د تبت لامه، هر کله راشه. ستا د علم د زیاتولو لپاره دا ټولی څیزې او زه حاضر یو. مهرباني وکړه او د څو شیبو له زما دفتر ته راشه.
هغه انګریز صاحب د خوشالۍ نه په جامو کی نه ځایدو. د ده دفتر د لرګي یوه وړه کوټنۍ (غرفه) وه چې د مجسمو ګیلري سره جوخته جوړه وه. کیم په دی وخت کی دکوټني د لرګین دیوال سره په زمکه سملاستو او غوږ یې یوسوري ته برابرکړو چې دننه د دواړو سړوخبرې واوري. د لامه او د صاحب خبرې د ده له پوهې لوړې وې. لامه د یوعبادت ځاې نوم یادوو چې د څلورو میاشتو پلې مزل وروسته دی ورته رسیدلې و او هلته یوه رنګ شوې تیږه پرته وه. صاحب یوغټ کتاب راواخستو چې د هغه ځاې عکسونه یې لرل. دا عبادت ځاې د یوې لوړې غونډۍ پر سر جوړو. لامه د ښکر نه جوړ د نظر چیناي عینکې په سترګو کړې او وې ویل، دا هغه وړه سره دروازه ده چې د ژمي نه وړاندې مونږ تریڼه لرګي دننه وړل.
هغه چې اوس لوې راهب دې راته ویل چې انګریزان په هر څه خبر دي. ما به پرې باور نه کوو. خو اوس مې ولیدل چې زمونږ سپېڅلې څیزه دلته په احترام ساتل شوې ده او د ده له ژوند ټول خبرېږي.
انګریز په دی خوشاله شو او لامه یې د نورو مجسمو او د تیږو د اثارو لیدو ته بوتلو. لامه لکه د ماشومانو خوشاله و او ځاې ځاې به یې د انځورونو او نقشو په اړه خپل معلومات ورزیاتول. کوم ځاې چې ده ته به معلومات نه و، نو صاحب به ورته الماني او فرانسوي ژبوکتابونه راوړل.
په څو شیبو کی صاحب پوه شوې و چې د ده میلمه عادي فقیر نه و بلکه یو ولوستې، دیني عالم و. دوي په ځینو خبرو کی بیرته کتابونه وکتل، لامه به نسوار خلې ته کړل، خپلې عینکې به یې پاکی کړې او د اردو او تبتي ژبو په ګډون لکه د تیز اورګاډي خبرې وکړې. ده د چیناي راهبانو، خوان زانګ او د فاهیان نومونه یاد کړل او پوښتنه یې وکړه چې د دوي سفر نامې چا ژباړلي وې که نه. صاحب ورته هغه ژباړې راوویستې او لامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

حیرانه پاتې شو. بیا صاحب ورته هغه ژباړې په اردوکی واړولې او لامه په لومړي ځل خبر شو چې اروپایانو د دوي د دین او کلتور د معلومولو لپاره څومره هڅې کړي وې. بیا هغه ته یې یوه لویه نقشه ښکاره کړه چې وربانديې ژیړې نښې لګیدلې وي. د لامه ګوته د صاحب د پینسل پسې روانه وه او هغه ورته لرغوني ځایونه په نښه کول.

دواړو سپین ږیرو څو شیبې دی نقشې ته کتل او صاحب یو بل پایپ د څکلو لپاره بل کړو. په دی وخت کی کیم په فرش ویده شوی و او کله چې راویښ شو نو د دواړو سپین ږیرو خبرې لا روانې وې خو اوس هغه د دوي په خبرو پوهیدو.

لامه.. نو هوښیار صاحبه، بیا ما فیصله وکړه چې زه دی هغو زیارتونو ته ورشم چې زمونږ سپیڅلي (بودا) پرې ګام ایښي و. د هغه آباي ټاټوبي ته ولاړ شم، هغه ونه وګورم چې ده ورلاندې د ژوند حقیقت وموندلو، هغه معبد چې ده پکی عبادت کوو، او هغه ځاې پخپلو سترګو ووینم چې ده تری بلې دنیا ته سفر وکړو. زه یواځې راووتلم. تر څلویښتو کالو دا زما په زهن کی و، چې پخوانیو تعلیماتو څوک عمل نه کوي. تاسو خبر یئ چې خلکو دبوتانو لمانځنه، جادو او د شیطان لاره خپله کړې ده. بهریو ماشوم هم راته وویل چې بت پرستي کیږي.

صاحب ورته وویل، چې په ټولو مذهبونو کی هم داسی ده خو لامه وویل، زمونږ ملایان پخپلو کی په جنګ اخته دي. ستاسو عالمانو ډېر ښه کارونه کړي دي خو د دوي په پرتله زه د هیڅ نه خبر نه یم. زه ورځم چې خپل روح د مادي نړۍ دځرخ نه ازاد کړم او په یوې پرانیستی لاره ګام کیږدم. هغه وموسیډو او وې ویل، د یو زایر په حېث زه ثواب ګټل غواړم. کله چې زمونږ سپیڅلي بودا تنکې ځوان و نو د ده د پلار په دربار کی یو تن وویل چې ده ته واده مه کوه ځکه چې دی کمزورې دې. پلار یې دری وارې دې له ازموینو تیرکړو. دریم وارې یې ورته یو غشې او لینده ورکړل چې نښه وولې. کله چې ده غشې له لیندې ورخوشې کړو نو هغه د نورو ټولو له نښنو وړاندې تېر او له سترګو پناه شو. اخر دا غشې چې په کوم ځاې پریوتو، هلته اوبه راووتلې. په هغه ځاې کی اوس یو سیند بهیږي. هر څوک چې د دې سیند په اوبو کی ولامبي نو له ګناهونو پاک شي. ته خبر یې چې هغه سیند کوم ځاې کی دې؟ هغه د پوهې چینه به کوم ځاې وي چې غشې پکی پریوتې و؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګریز صاحب ورته وویل، افسوس چې زه خبر نه یم. لامه ورته مینت زاری وکړې چې زه اوس زوړ شوې یم او په خوب کی مي لیدلي دي چې هغه سیند باید ولټوم او هم د دی لپاره دلته راغلې یم. صاحب وویل که دی خبر وې نو ورته به یې ښودلې وې او لامه ته د مینت زاری اړتیا نه وه، خو افسوس چې معلومات نلري. لامه بیا هم خپله خبره کوله او ورته ټینګ شو چې انګریز له هر څه خبروي نو د دی سیند معلومات به هم ولري. صاحب ورته بیا وویل چې دی ریښتیا واي او د سیند په اړه معلومات نه لري.
لامه راپاسیدو نو هغه ترې پوښتنه وکړه چې چرته ځي. ده ورته وویل، لومړې به په بنارس کی کاشي (زیارت) ته ورځم. هلته د جېن دین منونکي یو عالم سره وینم . هغه هم د رازونو سپړونکی دی او ښاي له هغه به یو څه زده کړم. کیدیشي ما سره بوده ګیا ته ولاړ شي. له هغه ځایه شمال او بیا په لویدیځ کی "کپل وستو" ته ورځم او هلته به د سیند لټه وکړم. خو ...نه...نه ...زه به د سیند لټون هر ځاې کووم. ځکه هیڅوک خبر نه دي چې هغه غشې کوم ځاې پریوتې و.
صاحب ترې پوښتنه وکړه چې دومره لیرې به څنګه ځې؟ نو ده وویل، په سړک او داورګاډي د لاری. دی د پټهان کوټ له غرونو په ټرین کی راغلي و. صاحب ورته جنوب ته تلونکو اورګاډو د ټایم ټیبل (محال ویش) خبره وکړه چې په کاغذ چاپ شوې و. کله چې د ډوډی خواړو پوښتنه یې وکړه نو لامه وویل، د دی سفر لپاره زه به د خپل سپیڅلي په پل ورځم او د هغه په شان د خیرات کچکول هم لرم. کله چې له غرونو روان شوم نو زما یوه مرید راسره و او هغه به راته ټوک ډوډی راپیدا کړه. خو په لاره هغه تبې ونیولو او مړ شو. اوس مرید نه لرم خو هر وختې چې اړتیا وه کچکول به پخپله ونیسم چې څوک خیرات راکړي.
صاحب خبر و چې په خانقاه کی اوسیدلې د دې لامه په شان عالمان خیرات نه غواړي. خودی د نورو په پرتله ورته هوډیالې ښکاره شو. هغه د نوي سپین کاغذ یوکتابګوټې او دوه درې پینسلونه راوویستل. دا یې لامه ته ورکړل اوله هغه یې د ده عینکې وغوښتې. د لامه د عینکو شیشې زړې وې او ورباندې دخراشکو لیکې جوړې شوې وې. انګریز صاحب دا عینکې په خپلو سترګوکړی نو د دې غټ والې ورته د خپلو عینکو په څیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاره شو. هغه خپلې نوې عینکې لامه ته ورکړې چې ده په سترګوکړې نو سر یې یو خوا بل خوا تاو کړو او وې ویل، " لکه د وزرې سپکې دي" صاحب ورته وویل او دا د بلورو جوړې دي. خدای دی وکړي چې د سیند تر لټون درسره پاتې شي، دا عینکې ستا شوې. لامه ورته وویل چې عینکې او قلم کتاب به د دوو عالمانوتر منځ د ملګرتیا د نښې په توګه له ځانه سره واخلي.

بیا د خپل کمربند نه یې د اوسپنې قلمدان پرانستو او انګریز صاحب ته یې په میز کیښودو، دا ستا او زما د ملګرتیا د نښې په توګه دی تا سره وي. دا زوړ دې او ښاي له ما هم زوړ وي. په قلمدان پخوانې نقشونه جوړ و او لرغونې معلومیدو. صاحب ورته انکار وکړو چې دا قدیمي شې دې او دی ترې نه شي اخستې. خو هر څومره چې ده انکار وکړو، لامه ورته ټینګ شو چې دا د ده له خوا یوه تحفه وه. بیا یې وویل، کله چې ما سیند وموندلو نو تا ته به په وریښمو جوړ یوانځور راوړم. ما به په خانقاه کی د وریښمو د پاسه په رنګ او برش داسی انځورونه جوړول. د صاحب وس نه رسیدو چې لامه یې په کوټه کی بند کړې وې ځکه په وریښمو هغسې د بوداي دیني انځورونه جوړونکي اوس د ګوتو په شمیر پاتې و او دا هنر ورک شوې و. خو لامه بهر روان و، د ده سر لوړ و. یوې شیبې له د بودا یوې مجسمې ته یې وکتل چې په مراقبه کی ناست و او بیا له دروازې ووتلو.

پیر او مرید

کیم هغه لامه پسې لکه د سیوري روان و . هغه دننه په میوزیم کې د انګریز صاحب او د ده تر منځدېرې خبرې اوریدلې وې او زړه یې په ټوپونو و. ده په ژوند کی د داسې یوسړي سره نه وومخ شوې او په دی اړه یې نورې پلټنې غوښتې، هم هغسې لکه چې ده دیوې نوې ودانی یا د لاهور په ښار کی د نوي میلې جاج اخستو. سپین ږیري لامه د زمزمه نومې توپې سره ودریدو او اخوا دیخوا یې کتل، چې سترګې یې په کیم ولګیدې. هغه ستړې و خو پولیس والا ورته په غرور وویل، "د توپې لاندې مه کښېنه". کیم د هغه په خبره خان کوڼ واچوو او لامه ته یې وویل، "که ته غواړې نو د هغې توپې لاندې کښېنه" او پولیس ته یې یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکنځله وکړه. پولیس والا غلي شو. هغه خبر و چي که کیم چغي کړې نو ټول کوڅه ډب هلکان به پرې راټول شي. کیم د لامه سره د توپې لاندې کښېناستواو پوښتني یې پیل کړې.
کیم. تا دننه د چا عبادت کوو.
لامه. ما د هیچا عبادت نه کوو، هلته مې خپل سپیڅلي پیغمبر ته سر ټیټ کړو.
کیم . ته څه کارکوې؟
لامه. زه خیرات راټولوم، خو اوس رایاد شو چي ما له ډېره وخته څه نه دي خوړلي. ته خبر یې چي په دی ښار کی د ډوډۍ لپاره خلک څنګه سوال کوي؟ د تبت د دود په شان یو ځاې خاموشه کښېنم او که نه په زوره غږ وکړم.؟
کیم. هغه څوک چي په خاموشۍ سوال کوي، په خاموشۍ د نهرې د لاسه مړ شي.
لامه د پاڅیدو هڅه وکړه خو د یو سوړ اسوېلي سره بیا کښېناستواو په "کوهلو" کی خپل مړ شوي مرید یې په سلګیو کی یاد کړو. کیم خپل سر یوې خوا ته کوږ کړو، د هغه حالت یې څارلو او څه سوچ یې کوو. بیا یې د ده کچکول واخیستو او وې ویل، " ته آرام وکړه زه دلته خلک پیژنم."
هغه په منډه د موتي بازار یوې سابه خرڅوونکي ښځې هټۍ ته ولاړو چي دی یې پیژندلو. هغې د کیم په لیدوناره کړه،
ښځه. ښه نواوس ته جوګي شوی چي دا کچکول په لاس ګرځوې!
کیم. په ښار کی یو نوې درویش راغلی دی او ما داسی کس چرې پخوا نه ولیدلی.
ښځه. (په قهر) زوړ درویش وي که نوې، زه له دوي ویزاره یم . لکه د مچانو زمونږ په خواړو پاي. زما د وړو پلار دلته لنګر نه دې پرانیستې چي هر څوک غواړي هغه له به مفته ډوډۍ ورکوو.
کیم. نه..نه ...هغه درویش نوې دې. په عجایب خانه کی انګریز صاحب ورسره داسی خبرې کولې لکه چي څوک خپل ورور سره کوي. اې زما مورې...دا کچکول راته ډک کړه.
ښځه. هاي زما قسمته... سهار یوغواي له دکانه د پیازو ټوکرۍ راله تشه کړې وه. هاغه دی بیا را روان دی، شابه...شو شو..شو ځغله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کيم (غويي په وهلو وهلو د دکان نه وشړلو) وګوره...ما چې څومره سابه درته له غويي وژغورل، په دی کاسه کی د هغې لسمه برخه هم نه ځايېږي.
اې مورې... اوس راته لړې وريژې، د پاسه پرې اوچ مهې او لږ اينګولې راکړه.
د دکان د شا نه د يو سړي د غوريدو غږ واوريدل شو چې ښځه يې ترټله. ښځه. (په ټيټ غږ) ده رانه غواې شړلې دې.
بيا يې کچکول واخستو، دا يې له ګرمو وريژو ډک کړواو وې ويل، "غريبانو ته ورکول ښه وي". کيم په خپلو ګوتو په سپينو وريژو کی سورې جوړکړو.
کيم. زما جوګي غواې نه دې، لږ اينګولې هم راکړه او که د پاسه پرې يوه پراټه او ورسره لږه چټني هم وي نو هغه به خوشاله شي.
ښځه (د غاښونو په چيچلو) د خپل سر هومره سورې دی راته په وريژو کی جوړ کړو.
بيا يې د ترکارۍ اينګولې په کچکول کی واړولو. د پاسه پرې يوه پراټه او لږ ژيړ غوړي کيښودل او د املي چټني يې يوې خوا ته پکی واچوله.
کيم. دا ښه وشول. اوس تر څو چې زه دی بازار کی يم نو غواې به ستا کورته نه راځي. زه به يې دومره ووهم.
ښځه.(په خندا) غواي ته بد مه وايه. هم تا خو راته ويلي و چې يوه ورځ سورغوې به له ميدانه ستا ژغورلو له راځي. ګوره پام چې ډوډۍ چپه نکړې. هغه درويش ته وايه ما ته دی دعا وکړي او زما د لور د سترګوعلاج تری وپوښته.
کيم تر دې وخته د ډوډۍ کچکول له خپل سر لوړ نيولې او د کوڅې د سپو او د اوږو ماشومانو نه يې په ساتلو، په منډو لامه ته ورسيدو. لامه سترګې وغړولې او په کچکول کی ايښې شيانو ته يې وکتل. کيم هغه وخت يو مشکي (بهشتي) ته ناره کړه چې د ميوزيم مخی ته يې اوبه شيندلې.
مشکي دوي ته نږدې راغې او د خپل مشک له خلې اوبو دارې يې ورته پريښودې. کيم پخپله لپه کی اوبه واخستې او وې څښلې. خو لامه د کمر بند نه يوه پياله راوويسته او له اوبو يې ډکه کړه. بيا يې پخپله ژبه څو دعاګانې وويلې او په يو يوګوټ يې اوبه وڅښلې.
دواړو ښه په مړه ګيډه ډوډۍ وخوړه او کچکول يې تش کړو. لامه خپل نسوار وکړل، څو شيبې يې تسبيح اړولې او بيا په خواږه خوب ويده شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم د توپې د ګاډي لوې پل سره ډډه لګولې وه او سوچونه یې کول چې ناڅاپه ورته د نیلا رام د لرګیو ګودام رایاد شو. د سترګو په رپ کی دی د ګودام لوري ته روان و.
ماځیګر په ماښام بدل شو او د سړک د څراغونو رڼا چې بله شوه نو لامه له خوبه راویښ شو. سترګې یې اخوا دیخوا واړولې او مخې ته یې یو هلک په خیرنو جامو ولیدو چې د هندوانو پګړۍ یې په سر تړلې وه. ده ورته رډ رډ کتل چې هلک تري وپوښتل، "ولې چا درنه غلا کړې ده؟ "
لامه (پریشانه غږ کی) زما نوې مرید رانه تللې دې او نه پوهیږم چې هغه به اوس چرته وي؟ پخوانې مرید می مړ شوې و او د هغې په بدل کی خداې راته یو نوې مرید راواستولو. ما ته یې د ژوند لاره سمه کړه او چې زه د ولوږې بې حاله ووم نو زما د ډوډۍ لپاره یې سوال وکړو، زه یې موړکړم. ناڅاپه راپیدا شوې و او اوس ناڅاپه رانه ورک دې. ما فکر کوو چې د بنارس په سفر کې به دی راسره مل شي او ما نه به څه زده کړه وکړي.
کیم حیرانه پاته شو ځکه لامه رینتیا ویل.
لامه.. خو زه اوس پوهیږم چې هغه د یو هدف لپاره رالیږل شوې و او دومره خبر یم چې اوس به هغه سیند پیدا کړم.
کیم.. د غشي سیند .
لامه. (حیران) ما خو تراوسه د عجایب خانې د ساتونکي نه علاوه بل هیچا ته دا خبره نه ده کړې. ته څوک یې؟
کیم...ستا مرید. ما پخپل ژوند کی ستا په شان څوک ندي لیدلي او زه غواړم تر بنارس درسره ولاړ شم. ستا په شان سپین ږیرې یو مرید ته اړتیا لري.
لامه. خو د غشي د سیند خبره تا ته چا وکړه؟
کیم. او... هغه خو کله چې تا د انګریز سره خبرې کولې نو ما واوریدل. زه د دروازې سره ملاست ووم.
لامه. (سوړ اسویلې) ما فکر کوو چې ته زما لار ښود یې. خو زه د دی شیانو وړ نه یم. ته د سیند په اړه معلومات نه لرې؟
کیم. نه..نه.. زه معلومات نه لرم. زه د یو غواې په لټه یم، سور غویې چې په شین میدان کی به ولاړ وي او ما سره به مرسته وکړي.
لامه. د څه لپاره ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم. خدای خبر شه؟ خو ما ته مې پلار ویلي و. ما په عجایب خانه کی ستا له خلې د نااشنا غرونو او د عجیبه ځایونو په حکله واوریدل. که ته په دی عمرکی د سیند په لټون راوتلې یې نو زه هم سفر کولې شم. که زمونږ په قسمت کی وه نو پخپل لټون کی به بریالي شو. ممکن زه باچا شم.
لامه... زه به تا ته له باچهی نه زیات ښه شیان ورزده کړم. راځه چې بنارس ته روان شو.
کیم . د شپې نه. اوس خوغله راوتلي دي، سبا سهار به روانیږو.
لامه. خو د شپې تیرولو لپاره ځای نه لرو.
کیم. مونږ به په کشمیر سرای کی ښه ځای پیدا کړو. زه هلته یو ملګرې پیژنم... راځه راسره.
دوي دواړه د ښار په ګڼه ګوڼه کی روان و. لامه په لومړي ځل د یو لوی ښار په سړک د شپې حال ولیدو او د موټرو له هارنونو به وویریدو. دوي اورګاډي ستیشن ته نږدې د کشمیر سرای په لویه دروازه کی ورننوتل چې د دې پراخ انګڼ چاپیره محرابي دروازې او شا ته یې کوټې جوړې وې. په انګڼ کی له اوښانو، اسونو او خچرو تجارتي سامانونه راښکته کیدل او باریدل. د هند د شمال او د مرکزي ایشیا د تجارانو ډلې دلته ایساریدې. یو شور ماشور پکی جوړ و. کیم په دی ګڼه کی لامه بدرګه کوو. دوي په یو څو پوړیو وختل او د محرابي برنډې بل سر ته ورغلل چې د اورګاډي ستیشن ته نږدې و. هلته به د اسونو سوداګر محبوب علي ایساریدو. دی د شمالي غرونو سړې و او کیم پخپل وړوکي ژوند کی اوپه تیرو کلونو کی د هغه لپاره څو کارونه کړې و.
محبوب علي یوغټ او دنګ سړې و، ږیره به یې په نکریزو رنګوله. ده کله کله یو یا بل کس چې د اسونو د تجارت سره یې هیڅ کار نه و، کیم ته په ګوته کړو چې په هغه دی نظر وساتي. کیم به ټوله ورځ هغه کس پسې ګرځېدو او ماښام به یې محبوب علي ته راپور ورکړو چې هغه کس چا سره ولیدل او چا سره یې خبرې وکړې. محبوب علي به د هغه خبرې واوریدې خو هیڅ به یې نه ویل. کیم احساس کوو چې دا د یوسازش برخه وه خو پوهیدو چې د محبوب علي نه پرته بل چا سره د دی خبروڅه ارزښت نه و.
هغه به کیم ته ښه خواړه اخستل او یو ځل خو یې ورته اته آنې (نیمه روپۍ) هم ورکړې وې. کیم یو اوښ په څپېړه ووهلو او لامه ته یې وویل،

(c) ketabton.com: The Digital Library

"هغه دلته دي". دوي د يو تياره محراب شا ته وليدل چې محبوب علي، خپل د بخارا كمر بند پرانستې، د وريښمين قالينې جوړ د اس په زين ناست و او د يوې نقرئ چلم له نيچې يې تمبكوځكول. محبوب علي د قدمونو د ښكالو په اوريدو سترګې محراب ته واړولی او د بوداي راهب په ليدو يې يو سوړ اسويلې وكړو، "لامه، سور لامه ، ستاسو ځاې خو د لاهور نه ډېر ليرې دې، دلته څه د پاره راغلې؟" لامه لكه د مشين خپل كچكول ورته وړاندې كړو. خو محبوب علي په قهروويل، "په كافرانو دی لعنت وي، زه د تبت پړسمنو ته هيڅ خيرات نه وركوم، ورشه هغه اوښانو شا ته د بلتتستان هلكانو نه يې وغواړه. دوي به ستا په قدر پوهيږي." بيا يې يو سايس ته ناره كړه، "وګوره ستا وطن دار راغلې دې ،كه وږې وي نود ډوډئ غم يې وخورئ." هغه بلتي هلک چې سر يې خريلې و او د اسونو سره مله و، يو څه نا څه بوداي دين منونكې و، راغلو او لامه ته يې پخپله ژبه كی وويل چې د سايسانوډيرې ته دی ورشي. كيم هغه ته ورو ټيله وركړه او په ورو غږ يې وويل، " ورشه"

لامه ولاړو او كيم هم هلته پاته شو. محبوب علي خپل چيلم ته پام وكړو او وې ويل، " ته هم ورځه هندو هلكه، خداې دې ټول كافران خواركړي. زه تښته د هغو نه يې غواړه چې ستا د خپل دين وي". كيم له يې خوند وركړو چې محبوب علي هغه نه و پيژندلې ورته يې وويل،

كيم.. مهاراج، زما پلار مړ دې، مور مې مړه ده او خيټه مې تشه ده.

محبوب علي.. ورشه د اسونو سره ملو خلكو كې د چا نه وغواړه. هلته به څوک هندو وي.

كيم . (په انګليسي ژبه) محبوب علي، ايا زه هندو يم.

محبوب علي(حيرانتيا)، داڅه دي، وړوكي ملګريه؟

كيم. هيڅ نه. زه اوس د هغه لامه مريد يم او دواړه زيارت ته روان يو، بنارس ته. هغه ليونې دې او زه د لاهور ښار نه ستړې شوې يم. زه اوس نوي هوا او نوې اوبه غواړم.

محبوب علي. خوته د چا لپاره كار كوې او ما ته څه له راغلې يې؟

كيم. زه به نور چا ته ولاړ شم؟ پيسې راسره نشته او بی له پيسو سفر ته تلل ښه كار نه دی. ته به په افسرانوډېراسونه خرڅ كړې. ما وليدل، دا نوي اسونه دی ډېر ښه دي. محبوب علي اوس ما ته يوه روپۍ راكړه او كله چې ما خپل مال تر لاسه كړو نو دا به بيرته دركړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محبوب علي. هن..تا راته پخوا چرې دروغ نه دي ويلي. هغه لامه راوغواړه او ته څو شيبې په تياره کی ودريږه.
کيم. (خندا) زمونږ د دواړو خبرې به يو شان وي.
کله چې لامه د محبوب علي پوښتنی ځوابولی نو هم هغه خبري يې وکړې چې دی او هندو هلک دواړه بنارس ته روان دي او هغه هلک د ده مريد و. محبوب علي ترې د هلک نوم وپوښتلو نولامه سره هيڅ ځواب نه و. د هغه د کور، کلي، نژاد، مذهب، له دی تولو هيڅ خبر نه و او ده ته يې وويل چې د دی پوښتنو اړتيا نشته. د هغه لپاره مهمه دا وه چې د خپل مريد نه بغيردی يواځې هغه سپيځلې سيند نشي موندلې او هيڅوک هغه مريد ترې نشي بيلولې. محبوب علي ورله ډاډ ورکړو چې داسی به نه کيږي. لامه چې بيرته ولاړو نو کيم محبوب علي ته وويل، "دی روغ ليونې دې. حاجې صيب زه به ولې تا ته دروغ وايم."
محبوب علي چلم کش کړو او وې ويل. "امباله د بنارس په لاره ده. تاسو بايد لومړې هلته ولاړ شئ. ته به زما يو پيغام هم امبالې ته ووړې. دا د يو سپين اس په اړه دی چې تير ځلې مې يو افسر ته پلورلې و." هغه کيم ته د اس او د افسر کره وړه بيان کړل او وې ويل چې افسر ته دی ووايې، چې د سپين اس بچي په ښه حال دي. افسر به پوهه شي چې ته زما له خوا ورغلی يې. هغه به درنه پوښتنه کوي چې تا سره د دی خبرې څه ثبوت دې. نو ته به ورته وايې چې محبوب علي راته ثبوت راکړی دی. په دی وخت کی د محراب له دروازې يو سيورې رادننه شو. محبوب علي خپل غږ لوړکړو او وې ويل، "ښه نو ته په دی ښارکی ډوډۍ پسې گرځې او مور پلار دې مړه دي". د هغه سره څنگ کې ډوډۍ ايښې وه، له هغې يې يوه غوړه ډوډۍ راواخيسته او کيم ته يې په ورکولو کې وويل، " واخله زويه دا ډوډۍ، ورشه هلته يو لامه هم زما د سايس سره ناست دی، سبا به درته يوکار پيدا کړم."
کيم ډوډۍ په لاس کی واخسته او په خوړلو يې پيل وکړ، په ډوډۍ کی دننه دری نقری روپۍ او ورسره په پريړکاغذ يوه نقشه تاو وو. کيم هغه روپۍ او پريړکاغذ پخپل غاړه کی ځوړند د څرمنې په تعويذ کی کيښودل او چې د سايس خوا ته ولاړو نو لامه د تودې ډوډۍ خوړلو نه وروسته بل اورته نږدې گونج مونج ويده و. کيم هم هغه سره نږدې سملاستو او وې خندل.
دی پوهيدو چې ده محبوب علي له خوا يو کار په غاړه اخستې و او د سپين

(c) ketabton.com: The Digital Library

اس په کیسه یې هیڅ باور نه راتلو. خو کیم هیڅ شک نه لرلو چې محبوب علي د هند په لروبر کی د اسونو تر ټولو لوی، شته من او نامتو سوداگر و. البته هغه په دی نه و خبر چې دی د هند د سروې د شعبی په دوسیو کی د "سي ۲۵ الف با" په نوم رجسټر و. په کال کی دوه درې وارې هغه یوه کیسه دی شعبې ته وراستوله. د دی کیسو سپیناوې د " ر ۱۷" او " م ۴" له خوا هم کیدو او زیات وخت به ریښتا و. په دی کیسو کی د غرونو د هر ډول پیښو خبرونه و، چې د ټوپکو د تجارت او د گاونډیانو د اړیکو سره یې تړاو لرلو.

په نزدې وختونو کی کیسه داسی وه چې پینځو وړو باچاهانو ته د شمال یو لوی سلطنت د جنگ گواښ کړی و او دوي له ملکونو پټ خبرونه هند ته رسیدلي و. نو د هغو باچاهانو وزیران په دی سخت خواشیني و چې دا خبرونه څنگه هند کی انگریزانو ته ورسیدل. دوي ټولو د اسونو په هغه سوداگر شک کوو چې ډیره یې رنگوله. هم دا وه چې سږ کال د ژمي په واورو کی د محبوب علي په قافله دوه وارې ډزې شوې وې. د ده په قافله کی د دریو نااشنا کسانو د مله کیدو سره هغه نور هم له احتیاط کار اخستو او سږ کال په پیښور کی ایسار نشو او نیغ لاهور ته راغلی و. دی دوه ورځې وړاندې سراې ته را رسیدلې و او له هغه راهیسې بهر نه و وتلې. خو هغه یو ټیلیگرام بمبئ ته وراستولی و چې هلته په یو بېنک کی ده خپلې پیسې ساتلې او بل یې ډېلي ته استولې و چې د ده د قام یو کس چې په کاروبار کی ورسره شریک و، په نوم و. دریم یې امبالې ته استولې و چې هلته یو افسر د سپین نسل د اس په انتظار و. خو د محبوب علي درې واړه ټیلیگرام پیغامونه د پوسټ افس نه وړاندې په لاره کی ولوستل شوي و. په دوي کی د اسونو د راوړولو د څنډ او د پیسو د ورکولو خبره لیکلې وه. په دی وخت کی محبوب علي ته کیم او لامه ورمخامخ شول او اوس هغه اصل پیغام کیم ته ورکړې و چې امبالې ته یوسي.

له ډوډئ خوړلو وروسته محبوب علي، پټ له سراې بهر ووتلو خو خپله کوټه یې نه وه قلف کړې. کیم د هغه په خونه کی د چا د پښو ښکالو واوریده نو ورو غوندې ولاړو او وې لیدل چې یو سړي د محبوب علي د شیانو غوټې خلاصولې، داسی لکه چې څه یې لټول. هغه په یو چاقو د محبوب علي د پڼو(پیزار) تلې هم وسپړدل خو هیڅ یې وونه موندل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپیده چاودې پر وخت محبوب علي سراې ته راغلو نو د سایسډېره تشه وه. هلته نه کیم و او نه لامه. ده خپل یو سایس ته چې تر اوسه ویده و، لته ورکړه او پوښتنه یې وکړه چې دواړه څه شول. هغه د سترګو په موښلو ورته وویل چې لامه د چرګ بانګ نه هم وړاندې پاڅیدو او هلک یې ځان سره بوتلو. خو اصل خبره دا وه چې کله کیم د محبوب علي په خونه کې غل ولیدو نو پوه شو چې هغه یو عادې غل نه و. عادې غل د پنو تلي په چاقو نه شکوي. لومړې خو کیم غوښتل چې ناره کړي " چور...چور(غل ...غل) " او ویده خلک راپاڅوي. خو بیا یې پخپلې غاړې کې په تعویذ لاس کینودو او دی نتیجې ته ورسیدو چې دا به ارو مرو د هغه سپین اس خبره وي اوغله هغه څه لټول چې ده امبالې ته ووړل. ده سوچ وکړو،کوم خلک چې د پنو تلي څیرلې شي، هغوي د خلکو خیټې هم څیرلې شي. هغه د ویده سپین ږیري په غوږ کې وویل، بابا، بنارس ته د تلو وخت شوې دې. لامه د ده په غږ سمدلاسه راپاسیدو او دواړه لکه د سیورو له سراې ووتل.

د ریل ګاډي نړی

شپه پاې ته رسیدلې وه چې دوي دواړه د کلا په شان جوړ د اورګاډي ستېشن ته ورسیدل. د اورګاډي د پاټلۍ د پاسه په هوا کې ځړیدلی برقي تارونو نه وړانګې راوتلې چې په لیدو یې لامه هېښ شو او دا ورته د شیطان کار معلومیدو. دی د کیم سره په یو لوې تالار کې ولاړ و چې خلک پکی لکه د مړو پراته ښکاریدل. د دریمي درجې هغه مساپر چې د شپې یې ټکټونه اخستي و، د ګاډي په انتظار هم هلته ویده و. کیم لامه ته معلومات ورکول چې د اورګاډي تورانجن کوم ځاې ودریدو او د دی شا ته تړلې خونو کې خلک کښیناستل.
په دی تالار کې یوه لرګینه کوټګۍ (غرفه) هم وه چې مخ ته یې د شیشې یوه تخته وه او پکی لوې سورې جوړ و، د هغې شاته یو بابو د سفر لپاره ټکټونه خرڅول. کیم ویل، " ټکټ هغه کاغذ وي چې مونږ به تر امبالې رسوي." لامه ورته وویل، "مونږ خو بنارس ته روان یو". کیم ورسره بحث ونکړو او وې ویل،" ښه، ښه، بنارس ته ، پیسې مې پکار دي" لامه د اور ګاډو سره بلد نه و او کله چې پنځویشت مینټه د پاسه درې بجې جنوب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته تلونکي ګاډۍ په غړمباري راښکاره شو نو وې لیدل چې ټول مړي ژوندي شو. د پکوړو او خوږو پلورونکو نارې، د پولیسو چغې، د ښځو شور ماشور چې د خپلو غوټو او ماشومانو په راټولولو، د خپلو سړو پسې یې منډې وهلې. لامه په دی وخت کی کیم ته د پیسو یوه کسوړه په لاس کینوده اودی د هغه په ساده توب حیرانه شو. د ټکټ بابوسترګې تر اوسه خوبولی وې او کیم څو پیسې ورکړې نو هغه ورته د یو داسی ښار ټکټ ورکړو چې له دی ځایه شپږ میله لیرې و. کیم ټکټ ته وکتل او وې ویل،" زه د کلي بزګر نه یم خانه، د لاهور ښار اوسیدونکی یم، سم ټکټ راکړه د امبالې". بابوتندې تریو کړو اوبل ټکټ یې ورکړو. بیا کیم ورته نورې پیسې کینښودې چې اوس د امرتسر ټکټ راکړه. کیم خپل ځان لپاره ټکټ وانخستو ځکه د محبوب علي پیسې یې په دی نه لوریدې. د امبالې د ټکټ دهرې روپۍ په سر کیم د لامه نه یوه انه خپل کمیشن په توګه تری وساتل. لامه ته یې د پاتې پیسو کسوړه ورکړه اوپه ویاړ یې وویل، "داسې مرید به د چا وي؟"

لامه د اورګاډي د دریمې درجې د ډبې دروازې سره ولاړ و او دننه یې ولیدل چې ډبه له خلکو ډکه وه نو په کمزوري غږ یې کیم ته وویل، " ښه به وي چې مونږ پلي ولاړ شو" یو چاغ سیک چې مخ یې په ږیره پټ و، کیم ته وویل، " دی وېریږي؟ مه وېریږه، یو وخت زه هم د ټرین نه وېرېدم. راځئ، را ځئ... د حکومت کارونه هم دغسی دي.

لامه. دننه دوه کسان به ځاې شي؟

دکروندګر میرمنه (په چغه) دننه موږک هم نه ځایږي.

کروندګر. د وړو مورې، ځاې به ورته پیدا کړو. دا زوې دې پورته کړه، هغه محترم جوګي دی وګوره.

میرمنه. (په قهر) زما په غیږ کی اویا غوټې دي. په دوي څه وکړم؟ زما په زنګون یې ولې نه کښینوې، بې شرمه سړي هم داسی وي.

هغې چارچاپیره وکتل چې څوک د دی په خبرو د تاید سر وخوځوي. د امرتسر یوې نڅاګرې، چې کړکۍ سره ناسته وه د خپلې لوپټې لاندې پوزه کش کړه. یو هندو بنیا چې په ټوکر کی تاو خپله د حسابونو دوسیه، په ترخ کی وهلې و، ناره کړه.

بنیا. دننه شئ... دننه شئ... د بې وزلو سره مهرباني ښه کار دې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوګره پوځي. او... او...مهرباني هم هغسې لکه چې خوسې زیږیدلي نه وي او اوو فیصده سود دې پرې اخستي وي (ټولو ناستو وخندل)
لامه. دا اورګاډې بنارس ته ځي؟
کیم. هو هو مونږ هسې چټي خو ورته نه یو راغلي، ور دننه شه که نه وروسته پاتې کیږو.
د امرتسر جینۍ. وګوره دا سړې پخوا چرې اورګاډي ته نه دې ختلې.
کروندګر خپل غټ لاس بهر کړو او لامه یې بره ګاډي ته کش کړو. یو چا ورته د لرګي په سیټ ځاې تش کړو، خو لامه وویل، دا زما د اصولوخلاف کار دې، زه به په زمکه کښینم. بله دا چې زه په کرسۍ کښینم نو ځان مې خوږیږي". کروندګر ورته وویل، په دې اورګاډو کې مونږ ټول اصول مات کړي دي. ته وګوره، د هر قام او د نژاد خلک د یو بل سره څنګ تر څنګ ناست یو". میرمنې یې وویل، هو او ځینې پکې هیڅ شرم نه لري". هغې د امرتسر جینۍ ولیده چې ځوان پوځي ته یې کتل. کروندګر وویل، ښه به نه وې چې د غویي په ګاډې تللې وې، څه پیسې به مو سپما کړې وې.
میرمنې یې وویل، " هو هغه پیسې به مو په ډوډۍ لګولې وې.
لامه. که مونږ خبرې ونکړو نو خداې به راباندې مهربانه شي.
کیم. او مورې، په هغې ښځې خو به خداې ډېر مهربانه شي چې یو اوږي ته ډوډۍ خیرات کې ورکړي.
سیک (خاندی) دا د ګدایانو خبره وي. او خورکۍ په ځان دی پخپله وکړل.
هغې ښځې د یوغوږ ډبي نه د کیک ټوټه کیم ته ورکړه او پوښتنه یې وکړه چې دې چرته روان و. کیم ورته د بنارس نوم واخستو. پوځي ورته وویل، " ته خو راته مداري معلومیږې. هره لوبه چې دې زده ده راوښایه او ستا ژیړ ملګرې ولې غلې ناست دې؟" کیم وویل، ځکه چې دی سپیڅلې دې او په هغو معاملو غورکوي چې له تا او ما پټ دي. سیک وویل، دا به سمه وي خو مونږ د لودیانې سیکان یو او په دی خبرو ماغزه نه خرابوو، مونږ جنګ کوو... جنګ. او زما د خور لیورزې په یوغونډ کې نایک دې. هلته ډوګره خلک هم دي. پوځي په دی خبره خوشاله شو ځکه دی ډوګره و. د امرتسر جینۍ وویل، ما ته خو ټول پوځیان یو رنګ ښکاري. د کروندګر ښځې هم په تاید کې سر وخوځوو نو جینۍ بیا وویل، دا ټول چې د سرکار ملازمان وي، یو بل ته د ورور په سترګه ګوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمينداو وويل، " زما ورور د جټانو په غونډ کی دی، خو ډوګره هم ښه خلک وي. پوځي وويل، هو سيکان هم په دی نظر دي، درې مياشتې کېږي کله چې دوي د پيرزيۍ په کوتل کی اتو اپريدي ډلو راګيرکړي و، نو ډوګره پلټڼ ورسره کومک کړی و. بيا هغه د دی غرنۍ جنګ کيسه تيره کړه نو امرتسر جينۍ وموسيده. هغه پوهه وه چې پوځي دا کيسه د دی د خوښي لپاره کوله. د ډبې د بل سر نه د کروندګر ميرمنې په اوريدو هاې افسوس وکړل چې پوځيانو د غرونو د خلکو کورونه وسيزل او ماشومان يې در په دره کړل. پوځي وويل چې هغوي هم زمونږ خلک وژلي و او کله چې مو روغه وکړه نو سرکار ورلهډېرې پيسې ورکړې.
ګاډې اوس امرتسر ته رسيدلي و او د دی د څراغونو رڼا د شپې په ختميدو پيکه ښکاريده. د مساپرو د ټکټ جاج اخستونکې ګارډ راښکاره شو او کله چې هغه د کيم ټکټ وکتلو نو ورته يې وويل، ښکته شه. کيم احتجاج وکړو چې دی امبالې ته روان دې. ګارډ ورته وويل، زما له خوا دوزخ ته ولاړ شه خو ټکټ دی تر امرتسر دی. کيم په ژړا شو او په چغو چغو يې ويل چې سپين ږيرې د ده پلارهم دی او مور هم. دی د هغه امسا په شان دې او که دی ورسره نه و نو هغه به مړ شي. په ډبه کی ناستو ټولو خلکو ګارډ ته زاریٔ وکړې چې په ماشوم دی مهرباني وکړي. ښيا ورته تر ټولوډېری خبري وکړې خو ګارډ کيم د غوږ نه ونيولو او ښکته په پليټ فارم يې ودرولو.
لامه هک پک ورپسې ښکته شو او نه پوهيدو چې څه وکړي. کيم له کړکیٔ بهر په واويلا و، "زه غريب يم، زما مور پلار مړه دي، که زه دلته پاتې شوم نو د دی غريب سپين ږيري ساتنه به څوک کوي".
لامه په دی وخت کی وويل، " دا څه حال دې؟ دی زما مريد دې او بنارس ته به راسره ځي، که د پيسو اړتيا وي نو"... کيم ژر په ورو غږ ورته وويل، " غلې شه بابا...مونږ خو څه راجګان نه يو چې پيسې دی دوړه کړو، د نړیٔ خلکډېر زړه سواندې دي". هغه له وخته د امرتسر جينۍ وليده چې په لاس کی يې پيسې نيولې وې او له ګاډي ښکته شوه. کيم پوهيدو چې د هغې په شان ښځېډېری سخي وي. هغې پيسې کيم ته ورکړې چې د امبالې ټکټ واخلي او له هغه يې وپوښتل، " ستا جوګي د شمال نه راغلې دې؟ کيم په زوره وويل، د شمال د بل سر نه، هلته د غرونو له مينځه. جينۍ وويل، په شمال کی د زالغوزي ونې شنې وي او واوره کيږي. زما

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور هم دغرونو وه. خپل جوګي ته وایه چې دعا راته وکړي. کیم په زوره وویل، "په تا د خداې رحمت لس زره واري وي. مقدس جوګي یوې میرمنې راباندې رحم وکړو چې زه تا سره سفر وکړې شم. دا میرمنه د سرو زرو زړه لري". بیا په منډه ولاړو چې ځان ته ټکټ واخلي. جینۍ لامه ته وکتل چې لکه د مشین کیم پسې، ځوړند سر روان و او په تبتي ژبه یې څه ویل.

د کروندګر میرمنې وویل، "دی جینۍ ننډېر ثواب ګټلې دې، دا جینۍ فرشته ده". یو بل وویل، په امرتسر ښارکی دغسی په زرګونو فرشتې اوسیږي". دریم وویل، شابه زرکوه جوګي صیب چې ګاډې درنه روان نشي. کیم په هغو پیسو نه یواځې دا چې ټکټ بلکه د خواړو لپاره هم شیان رااخستي و. ده په ګاډي کې د لامه مخې ته هر څه کیښودل او وې ویل، "ډوډۍ وخوره... دا دی اوس سهار دې" ګاډې د پنجاب په ښیرازو زمکو کی په منډه و او ټولو مساپرو د خپلوخپلو ډوډیو غوټې پرانستې، څه نا څه خوړل. د ناشتې نه وروسته د کروند ګر ښځی او سیک پان خوړل، زمیندار او پوځي په لاس د تمبکو اوکاغذ نه سیګرټ جوړ کړي او څکول یې. لامه نسوارکړي او تسبیح یې اړولې. کیم په سیټ دواړه پښې تاوکړې، پرلت وهلې ناست اوپه دی خوشاله و چې خیټه یې مړه وه.

لامه. تر بنارس به کومو سیندونو نه تیریږو.

بڼیا. مونږ ګنګا لرو، نور...نورهم شته.

لامه. ما د یو خاص سیند پوښتنه کوله، هغه چې اوبه یې شفا لري.

بڼیا. هم هغه ګنګا ده، په دی کی چې څوک ولامبي پاک شي. ما درې وارې په ګنګا کی لامبلي دي.

پوځي. آو، تا ته د دی اړتیاډېره وه. (ټولو وخاندل)

لامه . دا ګنګا چا جوړه کړې ده.

بڼیا. (په کرکه) ګنګا خدایانو جوړه کړې ده خو ته د کوم مذهب منونکی یې؟

لامه. زه د تر ټولو ښه دین منونکی یم. ښه نو ګنګا ستا خدایانو جوړه کړه. نو ستا خدایان څه ډول دي؟

بڼیا. نو ستا خداې څوک دې؟

لامه. واورئ...زه به اوس تاسو ته د هغه چاخبره وکړم... واورئ اې د هند اوسیدونکو واورئ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا هغه په اردو ژبه کی د بودا د ژوند کیسه پیل کړه، خو زر د تبت په اړه یې خبرې وکړې او ورپسې د هغو صحیفو په اړه لګیا شو چې په چینايي ژبې لیکل شوي و. ټولو په صبر د ده خبرې اوریدې. په ټول هند کی دغسی جوګیان، سادهوان او پیران ځاې ځاې خلکو ته د خپل دین تبلیغ کوو. کله چې لامه ستړې او خاموشه شو نو پوځي خبری پیل کړې.
پوځي. په پیر زیی کوتل کی مونږ سره د مسلمانانو یوکنډک هم و. د دوي یو ملا، فکر کووم د پوځ نایک و. په هغه چې به چپه راغله نو وړاندوینې(پیشګوي) به یې کولې. خو ټول لیوني د خداې په امان کی دي. د هغه افسرانو به ترې سترګې پټولې.
لامه. واورئ زما د پیغمبر د غشي کیسه واورئ.
دا د هغوي په طبع برابره کیسه وه نو ټولو ورته غوږ ونیولو. د کیسې په پاې کی هغه د سیند پوښتنه وکړه خو ټولوهم دا ویل چې دا سیند ګنګا دې.
کروندګرښځه. مونږ په جالندهر کی ښه خدایان لرو، وګوره ځومره ښه فصلونه یې راکړي دي.
کروند ګر. په پنجاب کی د سپیڅلې سیند لټهډېر ګران کار دی. زه خو ښه سیند هغه ته وایم چې هرکال نوي خاوره پر زمکه راته اچوي .
او زمونږ د کروندګرو خداې "بهومیا" نومیږي. زه تل د هغه شکر وباسم چې داسی ښې زمکی یې راکړي دي.
لامه. (کیم ته) زما مریده... ته څه فکر کوی چې زمونږ پیغمبر به د هند تر شمال راغلي وي؟
کیم .هو، امکان شته چې راغلي وي.
سیک. په وروستي ځل چې کوم لوې سړې دلته راغلې و، هغه سکندر زوالقرنین و چې خلک ورته سکندر اعظم واي. هم هغه د جالندهرکوڅې پخې کړې او په امباله کی یې د اوبو لویه باولۍ جوړه کړه. دا دواړه اوس هم شته. خو ما ستا د پیغمبر په اړه څه نه دي اوریدلي.
پوځي. (په ملنډو) ویښته اوږده پریږده او پنجابي ژبه ووایه. د سیک کیدو لپاره به دې بس وي.
لامه یو سوړ اسویلې وکړو او پخپل ځان کی راتاو شو. دی هغه وخت د یوې غوټې په شان ښکاریدو چې تری په تبتي ژبه د دعاګانو او د تسبیح غږ راتلو. بیا یې سر راپورته کړو او کیم ته یې وویل، "دا د ګاډي غږ په ما بد لګي، داسی ښکاري چې مونږ له سینده تیر شوي یو". هغه ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل، " صبر وکړه صبر. ستا سیند خو د بنارس سره نږدې دی. تر اوسه مونږ له هغه ډېر لیرې یو". لامه وویل، خو زمونږ پیغمبر شمال ته هم راغلې و او دا واړه واړه سیندونه چې مونږ ترې تیریږو، هسې نه په دوي کی یو سیند هم هغه وي چې زه یې لټوم". کیم ځان پرې ناغرضه کړو نولامه بیا وویل، "ته ما ته راالیږل شوې یې، داسی ده که نه؟ زما د عبادت په بدل کی ته ما ته راولیږل شوې، د هغه توپې سره نږدې، هم ته وې چې یو ځلې په یو صورت او بیا په بل صورت راته راغلی" کیم ورته ورو وویل، "دا خبرې دلته د کولو نه دي. هغه هم زه ووم ، بیا سوچ وکړه د توپې سره هغه هندو هلک هم زه ووم". لامه وویل، "خو هلته یو انګریز سپین ږیرې هم و چې د سیند په اړه یې راته باور راکړی و". کیم د عجایب خانې خبره وکړه. بیا یې ورته ډاډ ورکړو چې یو وارې دوي امبالې ته ورسیدل نو پلې به د سیند لټه وکړي.
لامه په دی خوشاله شواو نیغ کښیناستو. بیا یې وویل،" ته هم د څه شي په لټون راوتلې یې؟ کیم ورته د سره غویي او د شین میدان خبره وکړه خو ورسره یې زیاته یې کړه چې دا یوه افسانه ده. د کروند ګر ښځې د دوي خبرو ته غوږ ایښې و او په خبرو کی راولویده چې د دوي په کلي کی یو سورغوایې شته چې په شین میدان کی ګرځي او هیڅوک ورته څه نه واي. ښاي هم هغه ستا غواې وي. سیک وویل،" ښځو له یوه خبره په لاس ورکړئ نوسلګونو نوي کیسې ترې جوړوي. ټول جوګیان خوبونه ویني اود دوي مریدان هم." لامه وویل،" ښه نو شین میدان او بیا سورغوایې به مونږ ته انعام راکوي؟ کیم وویل، "نه نه، دا خو یوه کیسه چا راته وکړه . زه غواړم چې په امباله کی دا غواې ولټوم. خو ته د ګاډي په شور کی د سیند لټون نشې کولې. کیدیشي چې غواې ددی لپاره راالیږل شوي وي چې مونږ دواړو ته لاره ووښاي"
لامه ټولو مساپرو ته وکتل او کیم ته یې لاس ونیولو، "دی پرون ما ته راالیږل شوې دې او د دی مادي نړۍ بنده راته نه ښکاري". د کروندګر ښځې وویل، "ماډېر فقیران او جوګیان لیدلي دي خو داسی جوګي او داسی مرید مې نن ولیدل". د هغې میړه خپله ګوته سر ته یوړه او اشاره یې وکړه چې دوي دواړه لیوني دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړوکي مداري

اورګاډي امبالې ته ورسيدو او ټولو هغو مساپرو چې هلته ښکته کيدل، خپل شيان راټول کړل. د کروند ګر ښځې کيم ته وويل، "مونږ دلته د يوې قانوني معاملې لپاره راغلي يو او شپه به مو زما د ميره د ماما کشر زوي کره وي. د هغوي د کور په غولي کې به ستا او د جوګي لپاره د ايساريدوځاې ووشي" بيا يې ميره ته مخ واړوو او وې ويل، "دوي به راته دعا وکړي" کيم په زوره وويل، "اې پيره، يوه ميرمنه چې د سرو زرو زړه لري، د شپې لپاره راته ځاې راکوي. دا د مهربانه خلکو وطن دې، د جنوب د مهربانه خلکو... وګوره له سهاره مونږ سره څومره خلکو مرسته وکړه". لامه په درناوي سرورتيټ کړو. خو کروندګر خپل کالي کونډي په راخستلو ښځې ته په قهر وويل، "زما د ماما د کشر زوي کور د کوڅه ډبو خلکو لپاره نه دې". ښځې هم په قهر وويل، "ستا د ماما کشر زوې زما د پلار د کاکا زوې د لورپه واده کې ورله هيڅ نه و ورکړي. هغه ډوډۍ اوس د دوي په حساب کې واچوه. جوګي خيرات درنه نه غواړي". کيم اوس ناارامه و چې زر تر زره لامه ته سر پناه پيدا کړي او د کروندګر په خبرو په تلوسه شو. خو هغه ميرمنې ورته د راتلو وويل. دی پخپله د محبوب علي پيغام هغه انګريز افسر ته د رسولو لپاره هم ليواله و.

کله چې دوي د چاونۍ شا ته د هندوانو يو کور ته ورسيدل نوکيم وويل، "زه ورځم چې د ډوډۍ غم وخورم". لامه وار خطا د ده لاس ونيولو، "ته به بيرته راځې کنه؟ لوز وکړه چې ته به هم په دې صورت کې راځې، اوس که ناوخته نه وي نو د سيند لټه به وکړو". کيم ورته وويل،" هواوس ډېر ناوخته دې او تياره شوې ده. ګوره مونږ د لاهور نه څومره ليرې راغلو، سل ميله خو به وي". لامه وويل، "زه د خپل خانقاه نه نورهم ليرې شوم او دا نړۍ څومره لويه اوبده ده"

کيم په تياره کې ورک شو. محبوب علي چې هغه ته د کوم انګريز د کور پته ورکړې وه، دی د هغې دروازې ته ورسيدو او د برنډې د ديوال سره په شنو بوټو او وابنو کې پټ کښيناستو. په کورکې ځراغونه بل و او نوکرانو په سپينو جامو کې د ډوډۍ د ميز د پاسه لوښي ايښودل. يو انګريز په تورو او سپينو جامو کې برنډې ته راووتلو چې يوه سندره يې زمزمه کوله. کيم په تياره کې د هغه مخ نشو ليدلې. ده د هند د يو عادي فقير په شان غږ را

(c) ketabton.com: The Digital Library

وويستوچې " د غريبانوساتونکيه، تاسو ته دی خير وي...محبوب علي واي..." انګريز د ده د غږ په لوري ونه کتل او نه پرې هيښ شو. هم هغسې ولاړ يې وويل، "څه واي محبوب علي؟" "دا چې د سپين اس د نسل بچي ځاې پرځاې دي". کيم وويل. "د دی ثبوت څه دې"؟ انګريز د ګلابو بوټي ته ورنږدې شو. کيم هغه پرېږ تاو شوې کاغذ د انګريز پښو ته واچوو او وې ويل، "محبوب علي دا ثبوت راکړې دې" سړي زر د کاغذ د پاسه خپله پښه کيښوده ځکه هغه وخت يو باغبان د برنډی سر ته راغلی و او ده نه غوښتل چې هغه کاغذ ويني.

کله چې باغبان بيرته ولاړو نو انګريز کاغذ د زمکې نه راواخستو او د هغې پرځاې يې يوه روپۍ وغورځوله. کيم د روپۍ شړنګ واوريدو . انګريز په ګړندي ګامونو کورته ولاړو نو کيم ورووړاندی شو اوچټک هغه روپۍ يې جيب ته کړه. خو هغه د روپۍ پرواه نه ساتله. ده د خپل پيغام اغيزې په هغه سړي ليدل غوښته. له هغه ځايه د وتلو پر ځاې دې ورو ورو لکه د مار په زمکه تاو راتاو کور ته نور هم نږدې شو. دی خبر و چې د هند انګريزي بنګلې چار چاپيره خلاصې وي. انګريز يو وړوکي کوټې ته ورغلی و چې د برنډې په يو سر کی لکه د دفتر ښکاريدو. هلته د کاغذونو او دوسيو پنډونه ايښې و او انګريز اوس په يوې کرسۍ ناست د محبوب علي له خوا راليږل شوي کاغذ ته کتل. د سړي مخ د څراغ په رڼا کی واضح ښکاريدو او د کاغذ په ولوستو د ده رنګ واوختو.

په دی وخت کی د يوې ښځې غږ واوريدل شو چې " ويل يې..."ګرانه چيرته يې؟ ژر د ناستي کوټې ته راشه چې ميلمانه راتلونکي دي" سړي اوس هم د کاغذ مطالعه کوله. ښځې څو شيبې وروسته بيا چيغه کړه، "ميلمه راغلو، زه په دروازه کی د پوځيانو غږ اورم" سړي ورمنډه کړه او هم هغه وخت يو لوې موټر چې شا ته څلورو پوځيانو بدرګه کوو، په دروازه راننوتو. پوځيانو پښې ودربولې او سلامي ودريدل. له موټر يو لوړ دنګ سړې چې ويښته يې تور و، را ووتلواو يو بل ځوان ورسره مله و.

کيم د موټر پاې سره نږدې پر زمکه پروت و، سړو په خندا خبرې کولې. د تورو ويښتو سړي د کيم د سړي نه څه پوښتنه وکړه نو هغه په ځواب کی وويل، " بې شکه، محترم، د اس په اړه يو خبردی" بيا بل سړي ته يې وويل،" مونږ به څو شيبو کی بيرته راشو، تر هغې ټول مشغول ووساته".

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوځیانو ته یې د انتظار وویل او دواړه هغه وړوکي دفتر ته ولاړل. موټر بهر ووتلو او کیم ولیدل چې دواړو سړو د محبوب علي له خوا رالیږلي کاغذ ته کتل. دوي په ورو غږ خبرې کولې خو بیا هم کیم اوریدې شوې.
لوړ سړی. اوس د اوونیو خبره نه ده، د ورځو معامله ده، بلکه د څو ساعتونو. ما د څو ورځو نه د دی خبرې توقع لرله خو دی...دی معلوماتو ورباندې یو میخ ټک وهلو. نن دی "گروگن" دلته ډوډئ ته رابللی دی؟
ځوان سړی. هو محترم او میکلین هم راځي.
لوړ سړی... ډېره ښه ده، زه به دوي سره پخپله خبرې وکړم. دا هم ضرور ده چې معامله دی کونسل ته وړاندې شي، خو په داسی کارونو کی سمدلاسه عمل پکار وي او مونږ د دې لپاره جواز لرو. د پنډئ او پیښور کنډکونو ته خبردارې ورکړئ . په دی به د اوړې کومکونه اغیز من شي خو بله لاره نه لرو. که په لومړي ځل مو دوي ته سم گوزار ورکړې وې نو اوس به دا حال نه وی. اته زره به بس وي.
ځوان سړې. د توپخانې په اړه څه وایئ؟
لوړسړی. په دی باید د میکلین سره خبرې وکړم.
ځوان سړی. محترم دا د جنگ مانا ورکوي؟
لوړسړی.نه...دا د سزا مانا ورکوي. لکه چې یوسړی د خپلو مشرانو د عمل په بدل کی تاوان ورکوي.
ځوان. خو کیدیشي . سي ۲۵ دروغ ویلي وي.
لوړ سړی. د ده معلومات د نورو د معلوماتو تاید دې. په عمل کی مونږ شپږ میاشتې د مخه خبر شوي و. دوي سره د روغې یو چانس و، خو پرځاې یې دوي په دی موده کی ځانونه نور هم قوي کړل. هغه څو ټیلیگرام پیغامونه سمدلاسه ورولیږه. خو د نوي خفیه شفر سره. زما او د وارټن د شفر سره. زما په فکر میرمنو ته به نور د انتظار زحمت نه ورکوو. نورې خبرې به د سیگرټو پرڅکولو وکړو. زه خبر وم چې همدغسې به کیږي، دا سزا ده، جنگ نه دی.
کله چې د موټر بدرگه پوځیان له لوی دروازی ووتل نو کیم لکه د چینجي د دیوال سره سره وښکیدو او د کور شا ته ولاړو. د خپلې تجربې پر اساس دی خبر و چې هلته به ډوډئ پخیږي. په پخلنځي کی هر ډول خلک په کاراخته و او ده هم پکی ځان ورگډ کړو، خو یو کس دی وشړلو. کیم په ژړا وویل، "ما غوښتل چې لوښي درته ووینځم او یو ټوک ډوډئ وخورم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه کس ورته وويل، "زه زه، د امبالي ټول خلک هم په دی کار پسې راوتلي دي. ځه تښته"، دوي اوس د ښوروا قابونه دننه وړل، "ته فکرکوې چې کرايتن صيب د ميلمستيا د کارونو لپاره ستا په شان کوڅه ډب غواړي؟" کيم د لوړ پوځي په اړه ځان خبرول غوښته. هغه لويو قابونو ته وکتل او وې ويل، "ډيره لويه ميلمستيا ده" . يو چا وويل، " د حيرانتيا خبره خو نه ده چې مشر ميلمه جنگ لاټ صيب دې. سپه سالار"
د کيم لپاره دا معلومات بس و او د سترگو په رپ کی دی ورک و. کله چې دې له هغه کوره ووتلو نو سوچ يې کوو، آيا دا هر څه د يو اس د نسل لپاره کيږي؟ محبوب علي ته پکار و چې ما سره راغلې وې او کتلي يې وې چې دروغ څنگه ويل کيږي. د دی نه وړاندې د محبوب علي ټول پيغامونه چې کيم ورته اوړل د ښځو په اړه و. اوس د سړو خبرې وې.
لوړ سړي ويل چې دوي به يو ځاې چا ته د سزا ورکولو لپاره پوځ ليږي، دا خبر به پنډۍ او پيښور ته ځي، توپې هم پکی دي. هغه په لاره روان و او چرت يې وهلو چې که زه لږ نور دوي ته ور نږدې شم نو ډېر لوې خبر به پيدا کړم.
دی چې د کروندگر د ماما کشر زوي کور ته ورسيدو نو د يو قانوني معاملې په اړه بحث کيدو او لامه خوبولې و. د شپې د ډوډۍ نه وروسته يو چا چلم راوړو نو کيم هم ترې کش وکړو. هغه ته خپل ځان نن د يوسړې په شان ښکاريدو. ناستو کسانو د ده سره ډېر په ادب خبرې کولې ځکه د کروندگر ميرمنې ټولو ته د سره غويي او د ده له بلې نړۍ نه د راتلو خبره کړې وه. د دی کورنۍ برهمن ملا چې راغلو نو د لامه سره يې په ديني معاملو خبرې پيل کړې. د ادعيانو نه خبره نجوم ته لاړه او دواړو ملايانو د ستوروداو د کايناتو خبرې راواخستې. شپه ناوخته د کروندگر ميرمنې د خپل برهمن نه د لامه په اړه وپوښتل نو ده وويل، "هغه بې شکه پوهه سړی دی، که څه هم زمونږ خدايان نه مني خو دی د حق په لاره روان دې".
کيم له برهمن نه د سره غواي په اړه معلومات وغوښتل نو هغه د ده د زيږيدوورځ، نيټه او شيبه ترينه پوښتل. کيم وويل، "په کومه شپه چې په سري نگرکی لويه زلزله راغلې وه، د مې لومړۍ نيټه وه. د لومړي چرگ بانگ او د دويم چرگ بانگ په مينځ شيبو کی زه وزيږيدم". کيم ته دا هر څه هغې ښځې ويلي و چې د ده پالنه يې کړې وه. په دی خبره يوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

میرمنې ټولو ته وویل،" وګورئ دا د دی خبرې ثبوت دې چې مرید غیر عادي قوت لري". برهمن د غولي په خاوره کی د ستورو نقشې جوړې کړې اود سره غواي د اصل په اړه یې وپوښتل.
کیم په جوش ورته ټوله کیسه تیره کړه چې په شین میدان کی د سره غویي له لیدو وړاندې، دوه کسان به لاره هواروي او بیا به د ده قسمت ورسره بدل شي. برهمن د ستورو او د سپوږمۍ او د لمر خبرې کولې، بیا ده ته یې د یو وړوکي لرګي د راوړو امر وکړو. تر نیم ساعت پر زمکه کله یوې خوا ته به یې لیکه راښکله او کله بل، اخر هغه وړوکې لرګي یې د دم په ویلوویلو په نقشه واچوو او وې ویل، " ستوري واي چې په راتلونکو دریو ورځو کی دوه سړي به هر څه تیارکړي. له هغوي وروسته به سره غواې ښکاري خو د دی هر څه سره د جنګ او د وسله والو کسانو نښي هم ښکاري".
د کروندګر میرمنې وویل،" مونږ سره د اورګاډي په ډبه کی یو سیک پوځي ناست و کنه". برهمن سر وخوځوو،" زه د وسله والو پوځیانوخبره کووم، په سوونو کی، ستا د جنګ سره څه سروکار دی؟ ستا ستوری تاوده او قهر ژن دی، چې ډېر ژر د جنګ الامه ښاي". لامه په تلوسه وویل، "هچرې نه... مونږ یواځې د صلح غوښتونکي او د سیند په لټون یو". کیم وموسیدو، ځکه د پیرنګي په کور کی وړاندې یې چې څه اوریدلي و هغه ورته په زړه شول.
برهمن په خاوره کی کښلي نقشونه په خپله پښه ورانول او ویل، " له دی زیات زه په راتلونکو دریو ورځوکی څه نه وینم هلکه، په دریو ورځو کی سورغواې به درته ښکاره شي". لامه په تلوسه وویل، " او زما سیند، زما سیند به څنګه شي؟ " برهمن ورته په افسوس وویل، " وروره دا عادي خبره نه ده"
په بل سهار ټولو په دوي تینګار وکړو چې ایسار شي، خو لامه نه منل. کوربانو کیم ته د ښې ډوډۍ یوه لویه غوټه برابره کړه او درې انې هم د لارې د خرڅ لپاره ورته ورکړې. بیا ټولو دواړو ته په مخه ښه وویل او دوي د جنوب لوري ته پلي روان شول. لامه په افسوس وویل، "داسی خلک به د خپلو غمونو نه چرې ازاد نشي". کیم د ډوډۍ پنډ په سراخستې، وویل، "که دوي ازاد شول، نو په نړۍ کی به یواځې بد خلک پاتې شي او بیا زمونږ په شان خلکو ته به ډوډۍ او سرپناه څوک ورکوي؟" لامه یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويالله وليده نو ورته يې وويل، راځه وګورو، هسې نه زمونږ سيند هم دا
وي. دوي په پټيو کی روان و او د کلي ټول سپي ورپسې و. کيم او بوداي
لامه له سابو د پټيو نه تيريدل چې يو بزګر د خپل ډانګ سره په قهر او په
ښکنځلو د دوي لوري ته په منډه شو. ده د امبالې په بازارکی ترکاري او
ګلونه خرڅول او کيم د ده د ژبې نه اندازه لګوله چې دی به د کومی سيمی
وي. لامه د سپوهيڅ پرواه ونکړه او کيم ته يې وويل، "دا سړې څومره بده
خله لري او خبر نه دی چې مساپرو سره خلک مهرباني کوي، مريده،
خبردار ووسه چې دا سړې د ښې طبقې راته نه ښکاري". سړې ورته
رانږدې شو،

سړې. هوهو... ګدايانو، ووځئ له دی پټيو.

لامه.(په صبر) مونږ ستا د بی برکته پټيو نه په وتلو يو.

کيم. (په چيغه)، که بل فصل دی وونشو نو دا به ستا د ژبې ګناه وي.

هغه سړې لږ ناارامه شو او لهجه يې نرمه کړه.

سړی. دا نړی له خيرات خورو ډکه ده.

کيم. او باغبانه، ته څنګه پوه شوې چې مونږ له تا خيرات غواړو؟ مونږ
خو د دی پټيو په سر کی هغه سيند کتل غواړو.

سړی.(ناخواله خندا)، سيند...تاسو د کوم ښار اوسيدونکي يئ، چې کنال نه
مو سيند جوړکړو. وګورئ دا نيغ جوړ شوې دې، سيمټي مورګې لري او د
دی اوبه زه د سپينو زرو په بيه اخلم. البته د دی نه ور اخوا د سيند يوه
څانګه شته، خو که ستاسو اوبه پکارې وي نو زه به يې درکړم، او که پې
مو ...

لامه. (په تګ) نه نه... مونږ به سيند ته ورشو...

سړی.(په وارخطاي) پی او ډوډی...اې ....ګورې ،ما ته يا زما پټو ته
ښيرې مه کوئ . تاسو خو خبر يئ چې په دی ګرانه ګرانی کی اوس دومره
سوالګر پيدا شوي دي چې...

(c) ketabton.com: The Digital Library

لامه.(کیم ته) وو دی لیدل، اول د قهر په سرو خاوروکی پټ، ده څومره سخته ژبه کاروله. اوس یې هغه دوړه له سترګو لرې شوه، نو هم یې زړه نرم شو او هم یې ژبه. خدایه...د ده پټې دی تل شنه وي. اې بزګره...پام کوه چې د انسانانو قضاوت په تادۍ کی مه کوه.

کیم.ما داسی جوګیان لیدلي دي چې خلکو ته یې د انغري نه واخلې، ترغوجلې پورې ښیره کړې وه. څه فکر کوې، دی سپیڅلې او هوښیار دې او که نه؟ زه د داسې کس مرید یم.

لامه.غرور ښه شي نه دې...هغه څوک چې د توازن په لاره روان وي، غرور نه ډډه کوي.

کیم. خو تا وویل چې دا سړې د ټیټې طبقی دې او خرابه خله لري.

لامه. د ټیټې طبقې...ما خو داسی نه دی ویلي. دا څنګه کیدېشي؟ زه انسانان په طبقوکی نه وېشم. ټول د خداې مخلوق یو. په سر کی د ده چلن ښه نه و خو وروسته مودب شو نو ما د ده ګناه هیره کړه. بله دا چې دی هم زمونږ په شان دې، د مادي نړۍ په څرخ تړلې دی، خو زمونږ نه په دی توپیرلري چې دی د خلاصون په لاره نه ورځي.

دوي دواړه د کنال غاړی ته ودریدل چې د اسونو او د نوروڅاروو د پښو نښی پری جوړی وې. لامه یو څو شیبې اوبو ته کتل، هلته د ګنې فصل هم شین و. کیم د څو ګنو د سیوري لاندی کښیناستو او ترې پوښتنه وکړه چې دی به سپیڅلې سیند څنګه پیژني نو لامه ویل،" د دی په موندلو ، ما ته به هر څه رڼا شي. خو دا هغه سیند نه دی، کاشکه په دی اوبو کی اوسیدونکو وړو چینجو راته ویلي شول چې زما سیند چرته دی."

کیم هغه وخت یوه لوې ښامار ولیدو نو لامه یې شا ته راښکلو او دواړه ساه نیولي ودریدل. ښامار چې ژیړ او نسواري لیکې یې لرلې، غاړه ښکته کړه او د کنال اوبه یې وڅښلې. بیا هم دغسې په زمکه پروت و. کیم اخوا دیخوا کتل او ځان سره لګیا و چې یوه کوتک راسره وې نو د دی ښامار مرۍ به مې ماته کړی وې. لامه ورته وویل، ولې؟ دی هم زمونږ په شان د ژوند په څرخ سپور دې. کیم وویل چې د ده له هر ډول مارانو نه کرکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کيږي. خو لامه ايسارکړو، "پريږده چې دی هم ژوند وکړي". په دی کی ښامار په يوشرنګيدلي غږ خپل سر پرانستو او چمچمار ترى جوړ شو. لامه هم هغسې ورسره خبرې کولې، چې " وروره، که زما د سيند په اړه دی څه معلومات وکړل نو بيا راشه". کيم ورته په غلي غږ وويل ،"ستا په شان سړی ما تر اوسه نه و ليدلې، څنګه، دا ښامار هم ستا په خبره پوهيږي؟ "څوک څه خبر دي لامه وويل او د ښامار څنګ ته ورو غونډې تير شو چې په خاوره کی تاو راتاو پروت و.

هغه کيم ته اشاره وکړه، خو دی په ويره و، "زه د بلې غاړې نه درځم." لامه ورته ډاډ ورکړو، "راځه هيڅ درته نه واي." کيم زړه نا زړه و خو لامه ورته لاس اوږد کړو او په چيناي ژبه يې څه وويل. کيم فکر وکړو چې هغه څه "دم "ويلو. دی ورور ورو د ښامار څنګ نه تير شو خو هغه سر هم راپورته نکړو. کيم له خپلې تندي خوله پاکه کړه او وې ويل، "ښه نو اوس کومې خوا ته ځو؟" لامه وويل، "دا ستا کار دې چې فيصله وکړی، زه زوړ يم او دا سيمه نه پيژنم. راځه چې يو بل سيند ولټوو."

د سيند لټون

د پنجاب په دی ښيرازه زمکه په يو وخت درې فصلونه کيدل، ګنا، تمبکو، او نوره سبزي، لکه مولۍ او ټيپر. دوي ټوله ورځ ګرځيدل او هر ځاې چې اوبه يې وليدې نو ورته به ولاړل. کله به سپي ورپسې شول او کله د غرمې په خوب ويده کلي وال يې راويښ کړل. په هر ځاې لامه د خلکو پوښتنې ځوابولې او بيا به هغوي ورته د يو سيند درک ورکړو. کله کله به چا ورباندی وخاندل خو زياتو خلکو ورته د دمې وويل، اوبه يا شوملې يا پۍ به يې ورله راوړل، ډوډۍ به يې ورله ورکړه. ښځې به زياتې مهربانه وې. ماشومان به په پيل کی شرميدل او وروسته به ورسره مله شول. ماښام دوي په يوکلي کی د ختو د يوې جونګړې څنګ کی د لوې ونې لاندی کښيناستل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کلي سپین ږیرې مشر ورته راغلو اود دوي کیسه یې واوریده. د لامه د کښیناستو لپاره یې یوکټ واچوو او گرمه ډوډۍ یې راوغوښته. بیا یې چیلم ورته تازه کړو او د کلي پنډت یې راوبللو. کیم یو څو هلکانو ته د لاهور د ښایست، د اورگاډي د سفر او د ښار د ژوند کیسې کولې. سړي پخپلو کی لگیا و. اخر د کلي پنډت وویل چې دی د سیند په اړه څه نه شي ویلې خو لامه د حق په لټون راوتلی دی او د ده په شان یو بل جوگي هم تیره میاشت راغلې و. ناستو ولاړو خلکوته یې وویل، "په یاد مو دي، د شمشتۍ (کیشپ) جوگي. ټولو سر وخوځوو. هغه جوگي ته کرشنا په خوب کی ویلي و چې که دی پخپله پریاگ ته ولاړو نو بې له سوځیدو به جنت ته ځي.
پنډت اعلان وکړو، " دا جوگي په هغو خدایانو باور نه لري چې زه یې پیژنم. خو صبر وکړئ ...دی زوړدی او له لرې راغلي دي او بله دا چې لیوني دي. بیا یې لامه ته وویل، "له دی ځایه شپږ میله لویدیځ ته جرنیلي سړک کلکتې ته ځي". لامه په تلوسه وویل، "خو زه بنارس ته روان یم"، پنډت وویل، "هو هغه سړک بنارس ته هم ځي او د شمالي هند د ټولو سیندونو نه تیریږي. خو اوس به ښه دا وي چې تاسو شپه په دی کلي کی وکړئ، سهار به سړک ته ووځئ او په لاره چې هر سیند نه تیریږئ، درته به معلوم شي".

لامه دا خبره خوښه کړه. هغه څو دعاگانې وکړې چې وروستۍ یې په چیناي ژبې کی و. بیا یې کیم نه پوښتنه وکړه "په هر څه پوهه شوې؟" کیم ورته په ادب وویل،" هو" د کلي مشر کیم ته وکتل چې د یوې جینۍ سره یې خبرې کولې. لامه د کیم د لټون او د ده د مرید کیدو کیسه ټولو ته تیره کړه او دا چې هغه د خداې له اړخه له بلی دنیا نه ده ته رالیږل شوې دې. پنډت موسکې شو او کیم ته یې په چغه وویل، "ته څوک یې؟" هغه د بل سر نه په زوره وویل "د سپیڅلي لامه مرید" پنډت وویل، "ستا جوگي واي چې ته پیرې یا روح یې." کیم وویل، "نو پیرې ډوډۍ خوړې شي؟ زه خو اوږې یم." لامه په زوره وویل، "دا د ټوکو خبره نه ده. په هغه بل کلي کی، چې ما نه یې نوم هیر شو، نجومي دا خبره کړی وه." کیم د لامه په غوږ کی وویل، "هغه د امبالې ښار و چې بیگا شپه مو پکی وکړه. " د لامه رایاد شول، "هو امباله نومیدو، هلته نجومي پخپل علم څرگنده کړه چې زما مرید به په دوو ورځو کی خپل مراد ته ورسیږي. خو هغه ستا د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستورو په اړه څه ویلي و؟" کیم غاړه تازه کړه او د کلي ټولو سپین ږیرو ته یې وکتل. "زما د ستورې مانا جنګ دې." یو کس وخندل. خو بل وویل، "دا وړاند وینه خو نه ده، په سرحدونو هر وختې جنګ کیږي". خو په سپین ږیرو کې یو پخوانې پوځي هم ناست و چې په غدر کې د ده په میړانه انګریزانو ورته انعامونه ورکړې و او اوس هم انګریز چار واکي او کمشنر د ده لیدو ته راتلل. د ده زامن هم په پوځ کې و. هغه په زوره وویل،

پوځي... د هلک خبره وړاند وینه ده.

کیم (په چغه)، دا به یو لوې جنګ وي، د اتو زروپوځیانو...

پوځي. لښکربه د سرو کوټونو وي که د هند کنډک؟

کیم .(په تلوسه) سره کوټونه به وي، د ګوراګانو لښکر او توپې به هم وي.

لامه. (وارخطا) نجومي خو راته دا خبره نه وه کړې.

کیم (په جوش) دا خبر یواځې ما ته راغلې دې چې اته زره پوځیان به د پنډۍ او پیښور نه د جنګ لپاره ځي.

برهمن. ده ارو مرو دا خبره په بازار کې اوریدلې ده.

لامه. خو دې ټول وخت له ما سره و. څنګه خبرشو.

پنډت. چې سپین ږیرې مړ شو نو دې هلک نه بهډېر ښه مداري جوړ شي. دا څه نوې لوبه ده؟

پوځي. یوه ښه راوښایه. که د جنګ خبره وي نو زما زامنو به له وخته ما ته ویلې وې.

کیم. کله چې هر څه فیصله شول نو ستا زامن به هم خبر شي. خو هغه کس چې دا اختیار یې په لاس کې دې، ستا له زامنوډېر لوړ ناست دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بابا، ته راته ووایه. آیا د اتو زرو پوځیانو د توپونو په بدرگه د تگ خبره به ټیټو خلکو کړی وي؟

پوځي.. نه

کیم.. نو ته خبر یې چې د دی پوځ امر به چا ورکړی وي؟

پوځي. هو ،ما هغه لیدلې دې.

کیم. څوک دی؟

پوځي. زه یې له هغه وخته پیژنم چې دی د توپخانې افسر و.

کیم.. لوړ دنگ سړې، تور ویښته او داسی قدم اخلي.

کیم د پوځیانو په شان ایغ نیغ وگرځیدو. یوکس وویل چې هر پوځي همدغسی گرځي. خو کیم ورته وویل، نه په دی کی توپیر دی، هغه لوړ رتبه کس داسی گرځي او داسی سوچ کوي. دا یې وویل او خپله گوته یې په تندي کیښوده او ورو ورو یې ښکته جامنې ته برابره کړه. بیا خپله خولۍ یې په ترخ کی ووهله او د زانې په شان ودریدو. ټول خلک دی ننداری ته حٔیر و. پوځي پوښتنه وکړه،" دا افسر د امرکولو پر وخت څنگه چلن کوي؟ کیم وویل، "دې خپل څټ گروي، بیا یوه گوته پر میز وهي او پوزه راکاږي. بیا امر کوي، چې فلانی فلانی کنډک راواستوئ، فلانی توپې ورولیږئ." هغه خپل لاس یو موټې کړو او په زوره یې وویل، "دا جنگ نه دی، دا سزا ده سزا"

پوځي اوس قانع شو او وې ویل، "بس بس، زه پوهه شوم چې دی څوک دې. ما د جنگ د میدان په لوگو کی د ده غږ اوریدلې دې." د کیم غږ واوښتو او وې ویل،" ما خو لوگې و نه لیدو، دا هر څه می په تیاره کی لیدل چې یو سړي ورته لاره پاکه کړه، بیا په اس سپور یو تن راغې، بیا دی پخپله راغلو. بابا، ما ریښتیا ویلي دي که دروغ؟ " پوځي وویل، "بې شکه، دا هم هغه افسر دی." لامه په ویاړ ټولو ته وویل، "ما تاسو ته نه وویلي چې دې له بلې دنیا راغلی دې. دی د ستورو ملگری دی." یو سپین

(c) ketabton.com: The Digital Library

ږيري وويل، "خير په مونږ څه اړه لري؟ اې، که ته د غيب خبر ورکولې شې نو ما سره يوه غوا ده چې سره ټاکي لري. ښاي ستا د غواي خور وي." کيم وويل، زما ستوري ستا په څاروو پورې نه دي تړلي." يوی ښځې وويل،"هغه غوا ناروغه ده ، دی زما ميړه دی او د خبرو چل ورله نه ورځي. ته راته ووايه چې هغه به جوړه شي که نه؟"

کيم که يو عادي چلباز کس وې نو دا لوبه به يې غځولې وې، خو دی په لاهور کی لوې شوې او ديارلس کاله يې د فقيرانو او د عامو خلکو چلن کتلې و. د کلي پنډت هغه ته په کينه کتل. کيم وويل، "زما په فکر تاسو يو ډېر ښه پنډت لرئ چې دا اوس مې وليدو." ښځی ته يې وويل، "ته او ستا ميړه فکرکوئ چې ستاسو غوا به په تشو خبرو جوړه شي. د عبادت کوونکو سره درغلي مه کوئ. يو خوسکی خپل پنډت ته ورکړئ او که خدای درته ډېر په قهر نه و نو غوا به مو په يوه مياشت کی بيا پۍ ورکوي." پنډت د ځان سره وويل،" پورا استاد دی، ما په څلويښتو کالو کی دا کارونشو کړې". کيم ور زياته کړه، "لږ اوړه، لږ کوچ او يو څو دانې لاچي، په دی څوک شته من کيږي؟"

پوځي ودريدو او کيم ته يې ست وکړو چې که دوي دواړه شپه له هغه سره تيرول غواړي. پنډت د دی تايد وکړو خو وې ويل چې د لامه خدمت د دوي د دهرم شاله (عبادت ځاې) دنده وه. ټول د دوي د ځواب په انتظار و. کيم ورو غوندې د لامه څنګ کی ودريدو او ورته يې وويل، " پيسې چرته دي؟ هغه ورته وويل، "زما ملا سره تړلي کسوړه کی." کيم ورته وويل،" شابه زر دا کسوړه ما ته راکړه خو چې څوک پری پوهه نشي. " لامه ويل، "ولې، اوس خو مونږ ټکټ نه اخلو." کيم ورته وويل، "زه ستا مريد يم که نه؟ ما تر اوسه ستا ساتنه کړی ده که نه؟ پيسې راکړه او سهار رانه بيرته واخله." هغه د لامه په کمر بند لاس ووهلو او د پيسو کسوړه يې په تياره کی راوويسته. لامه سر وخوځوو. "زه هم داسی دی وي. دا بده نړۍ ده، زه خبر نه ووم چې پکی دومره خلک اوسيږي."

په بل سهار د کلي پنډت سخت په قهربښکاريدو خو لامه خوشاله و او کيم د زوړ پوځي په کور کی دومره کيسې اوريدلی وی چې ورباندې سم موړ شو. پوځي ورته په عمل کی وښودله چې کله به هغه په اس سپور شو نو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله توره به يې څنګه په زنګانه ايښې وه. لامه د کيم په ليدو ورته وويل، " د دی کلي هوا ډېره ښه ده، نور کله زما خوب کچه وي خو بيګا مې اړخ هم نه دی بدلولې، اوس مې هم سر لږ دروند دی." کيم پوهه شو چې پنډت به لامه ته د شپې ښه ډېر اپيم ورکړی وي چې وې شوکوي. ورته يې وويل، "يوګوټ ګرم پېئ وڅښه." کيم د اپيميانو لپاره يو څو کورنيو نسخو نه خبر و.

دوي د سفر لپاره تيار شول نو لامه پوښتنه وکړه چې د کلي والو د خدمت په بدل کی څه وکړي. هغه د پنډت نه خوشاله معلوميدو او کيم ته يې وويل چې کولې شي، هغه دهرم شاله ته يوه روپۍ ډالۍ کړي. کيم ورته وويل،" محترم، تا کله په سړک يواځی سفرکړې دې؟" هغه وويل ،خود نو...په کوهلو کی زما مريد چې مړ شو نو تر پټهانکوټ پوری يواځی ووم. په لاره هر چا چې راسره ښه وکړل نو هغه ته به مې يو څه نذر ورکول." کيم په سخته لهجه وويل، "اوس ته په هند کی يې، د دوي اسطورهډېر لاسونه لري. دوي پخپل حال پرېږده."

زوړ پوځي دوي ته په مخه ښه ويلو لپاره پخپلې کچرې (يابو) سپور راغلو، يوې ډډې ته يې توره هم ځړيده. د کلي خلک خفه ښکاريدل او پنډت خو ورتهډېر بد کتل. هغه د شپې خپل ښه اپيم لامه ته ورکړي و خو هيڅ پيسې يې ورسره و نه موندلې. پوځي ورته په کچرې د سپريدو اشاره وکړه، خوکيم ويل " زه د خپل جوګي غلام يم." پوځي ورته وويل، "ته چې پخپله د جنګ ستورې لرې نو ولې دی ژېړ جوګي پسې روان يې؟" کيم ورته وويل، "دی له نوروډېرو جوګيانو توپير لري. دی يو ريښتونې جوګي دې. مونږ نه نجوميان يو، نه مداريان او نه ګداي ګر." پوځي وويل، "هغه خو ما پخپله وليدل خو زه دا سړې نه پيژنم."

د سهار په تازه هوا کی لامه د اوښ په شان لوې لوې ګامونه اخيستل. خپلې دعاګانې يې ويلې او تسبيح يې اړولې. دوي د امونو د باغ نه تيرشول چې د هغې نه اخوا په پټيو کی ټول خلک په کار اخته و. په ختيځ کی د هماليه د غرونو تت انځور ښکاريدو. لامه د خپلې تسبيح يو اتيايمه دانه واړوله نو کيم ته يې وويل، زما ارمان په زړه کی پاته شو چې هغه دهرم

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاله ته مې يوه روپۍ ورنکړه. پوځې ټوخې وکړو نو لامه د هغه د شته والي نه خبر شو. مخ يې واړوو او ورسره خبرې پيل کړې،

لامه. ته هم د سيند په لټون راوتلې يې؟

پوځي. دانوې ورځ ده. د سيند د اوبو اړتيا د لمر ډوبيدو نه وړاندې وي. زه راغلم چې تاسو ته لوې سړک ته ورتلونکې لنډه لاره در وښيم.

لامه. نودا توره دی ولې راوړې ده؟

پوځي. زه خبر يم چې په ټول هند کی د پوليسو په امر ځوک وسله نشي گرځولی. خو د دی ځای حوالدار ما پيژني. زما يو ارمان دې چې د اړتيا پر وخت له دی تورې کار واخلم.

لامه (په افسوس) د يو سړي وژنه به درته څه گټه وکړي؟

پوځي. هيڅ هم نه، خو کله کله بد انسانان که وونه وژل شي نو نړۍ به د زما په شان ارماني کسانو لپاره تنگ شي. ما د ډېلي نه تر جنوب پوری زمکه په وينو سره ليدلی ده. څه ليونتوب و.

لامه. هغه خدايان به خبر وي چې دا وبا يې راليږلې وه.

پوځي. د هند په پوځ کی ليونتوب ورگډ شو او عسکرو خپلو افسرانو ته د ټوپکو شپيلۍ واړولې. دا ليونتوب که هلته ودريدلې وې نو ښه به وې، خو دوي د افسرانو ميرمنې او ماشومان هم ووژل. بيا له اوو سمندرونو نه اخوا نورکسان راغلل او هغوي لا ظلمونه وکړل.

لامه. داسی گنگوسی ډېر پخوا ما ته هم رارسيدلې وې. زما يادیږي، هغه کال يې د " تور کال " په نوم يادوو.

پوځي. نه پوهيږم، تا څنگه ژوند تيرکړی دی؟ گنگوسی؟...هن...ټوله نړۍ له دی پيښې په لړزان وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لامه. زمونږ نږۍ تراوسه یو واری خوزیدلی ده، کله چې زمونږ سپيڅلې بودا رښا تر لاسه کړه.

پوځي (په سخته لهجه) زه خبر یم چې ډیلي په لړزان وه او ډیلي د نړۍ " کولمه" ګڼلې شي.

لامه. ښه نو دوي ښځې او ماشومان ووژل، دا ډیر بد کار واو باید سزا یې موندلې وې.

پوځي. ډیرو خلکو دا کار وکړو خو هیڅ ګټه یې نه وه. زه هغه وخت د سپارو په یوغونډ کی ووم. په دی کی شپږ سوه او اتیا تکړه ځوانان و. ته باور وکړه چې درې تری ژوندي پاتې شول. یو پکی زه وم. ما پخپل اس یو انګریز میم صاحب او د هغې ماشوم سپاره کړل او اویا میله لرې یو خوندي ځاې ته مې بوتلل. خو ما نولسو سختو جګړو کی برخه اخستې وه، د اسونو شپږ ځلویښت جګړې مې وکړې. د وړو جنګونو خو حساب نشته. په وجود می نهه ټپونه خوړلي دي. څومره میډالونه مې وګټل او دا د کلي زمکه یې هم راکړی ده. درې زامن لرم چې زما په غیاب کی راپسی ملنډی وهي.

لامه. اوس په دی زاړه عمر کی ته د څه شي ارمان لری؟

پوځي. نیغه ملا، نرم هډونه ، چابک لاس او تیز نظر . زه هغه طاقت بیا غواړم.

لامه. طاقت کمزوري وي.

دوي څو شیبې د ونې لاندی دمه وکړه. کیم د یو مړې سره لوبی پیل کړی. د کلي یو چاغ ماشوم چې په لاره روان و، د لامه په لیدو نږدې راغی او هغه ته په ادب ټیټ شو، خو د ټیټیدو پر وخت بی تولې شو او راپریوتو. کیم په زوره وخندل نو ماشوم په ژړا شو. پوځي زر ورنږدې شو او دی یې دلاسه کړو. "مه ژاړه، شهزاده خیردی ، خوږ شوې نه یې." لامه چې څو شیبو له یې سترګې ورغلې وې راویښ او تسبیح یې اړولې. ماشوم په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژړا تسبيح ته لاس کړو چې زه دا غواړم. لامه د هغه سترګو ته وکتل ، تسبيح يې په واښو لګه د مار کيښودې او يوه سندره يې وويله،

يو موتې لاچي...يوڅمڅی غوړي

وريژې دال او مالګه...ستا زما ډوډی

ماشوم له سندرې خوند ورکړو او په خندا شو. پوځي ترې پوښتنه وکړه،َ دا سندره دی له کومه وخته ياده ساتلې ده؟ لامه وويل، "دا مې په پټان کوټ کی زده کړی وه. ماشومانو سره مهرباني کول ښکار دي." پوځي ماشوم ته يوه پيسه ورکړه چې ځان ته د کلي په هټی خواږه واخلي. له دمې وروسته دوي لږ مزل وکړو نو لوی سړک ته راووتل.

جرنيلي سړک

د دی لوی سړک چې انګريزانو ورته جي- ټي- روډ ويل، منځ برخه پخه (قيرشوی) وه او د لويو موټرو او لاريو لپاره وه. د دې دواړو غاړو ته د اس او خرګاډو لپاره بيله کچه لاره وه. پوځي ورته وويل، " د اورګاډي د راتلو نه وړاندې په دی سړک به هر وختې د انګريزانو موټری تلی راتلی خو اوس پرې ښوک نه تلل. دا خوندي سړک و، ځکه په هر ښو ميله کی ورباندې د پوليسو ښوکی وه. خو پوليس پخپله غله دي او خلکو نه په زوره شيان اخلي".

په دی سړک پلي خلک روان و او پوځي وويل، " وګوره داسی ښکاري چې د خلکو يو سيند بهيږي" . دا جرنېلي سړک په دې زړه پوری و، چې تر پينځلسو سوو ميلو نيغ جوړ شوي و او د هر نسل خلکو ورباندی سفر کوو. د دی په هر فرلانګ دواړو غاړو ته سپيني تيرې او ورباندې د فاصلو نښې ليکلې وې. دوي په سړک روان و چې د پوليسو ښوکی ته نږدې شول. هلته يو چار واکي د پوځي سره د توري په ليدو وويل،"ښوک دي چې د قانون پر ضد وسله يې راالختی ده. آيا پوليس د ژغورني لپاره بس نه دې؟" بيا يې وخندل. پوځي وويل، "د پوليسو نه د ژغورنی لپاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې دا توره اخستې ده، په هند کی هر څه ټیک ټاک دي؟" د پولیسو کس داړې چینګې کړې، " رسالدار صاحب هر څه ټیک دي. زه خو لکه د شمشتۍ سر رابهر کړم او بیا وردننه کړم. هو دا د هندوستان سړک دی او ټوله دنیا وربادنې روانه ده."

 ناڅاپه څوګامه وړاندې په بادیدونکي دوړه کې د چا له خلې ښکنځلې راووتلې، "د سپي زویه، د سړک نرمه برخه ستا د ملا ګرولو لپاره جوړه ده؟ د حیوان اولاده، کم عقل، سرکوزیه، د خره لکۍ تا ته چا ویلي و چې د سړک منځ ته راوخیژه؟   اوس دا مات پل دې او خپل مات سر دواړه یو ځای کړه." کیم ولیدل چې پنځوس ګزه اخوا، یو ګاډې د سړک په منځ کی مات پروت و او یوه اسپه چې سترګې او پوزه یې له وینو سره و، د راپورته کیدو لپاره زور لګوو او بیا به راپریوته. هغه پولیس چې ښکنځلې یې کولې، په اس سپور او چابک په لاس د اسپې د وهلو هڅه کوله او د ګاډي خاوند ورته مخې مخې ته کیدو چې اسپه وونه وهي. هغه د انصاف لپاره زاری کولې. خو پولیس اوس د ده په وهلو لاس پوری کړ. ګاډي وال په چغه وویل، "دا بی زبان مال دی." پوځي له خپل کچرې راښکته شو نو هم هغه وخت د پولیسو هغه کس هم د خپل اس نه را کوز شو چې ښکنځلی یې کولې. بیا دوي دواړه د یو بل سره داسی تر غاړه شول لکه چې په هند کی پلار او زوې یو بل ته غاړه ورکوي. هغه پولیس د دې پوځي زوې و.

دوي دجرنیلي سړک پر غاړه د یوې ونې لاندی کښیناستل. کیم ستړی و خو لامه د سپیڅلي سیند په لټون وړاندی تګ غوښتو. کیم ورته وویل چې لږ صبر وکړه. پوځي وویل، "دا هلک د ستورو ملګرې دی، پرون یې راته د هغه چا خبر راکړو چې د جنګ امر ورکوي." د هغه زوې وویل، "دا هر څه به یې په بازار کی اوریدلي وي." پوځي وخندل، "هر څه چې وي، دا خو یې نه دی کړي چې په اس سپور راشي او پیسې رانه وغواړي." زوې ورته وویل، "پلاره دا د دې خبرو ځای نه دی، راځه زما کور ته به ولاړ شو." پوځي وویل، "دومره خو کولی شې چې دې هلک ته څه پیسې ورکړې، ده زما لپاره ښه خبر راوړی دی. د جنګ د امکان خبر." کیم وویل، "امکان نه...د حتمي جنګ خبر."

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پوځي زوې يوه سکه ورته وغورځوله او ځان سره د گدايانو او د مداريانو په اړه يې څه وويل. دا سکه څلور انيز (د روپۍ څلورمه برخه) و او دوي پرې ترډېرو ورځو ډوډۍ خوړې شوه. لامه د سکې په ليدو ورته يوه دعا وکړه. پوځي پخپلې کچرې لاس راښکلو او دوي ته يې وويل، "ورځئ، په مخه مو ښه شه، ما په ژوند کی په لومړي ځل يو ريښتونې پېغمبر وليدو چې پوځي نه و. پلار پخپلې کچرې او زوې په اس په يو وار سپاره شول او پخپله مخه ولاړل. کله چې کيم او لامه د پوليسوڅوکۍ نه ورتيريدل نو يو پوليس چې وړاندې يې د کيم څلورآنيز ليدلي و، وويل،

پوليس. په دی څوکۍ کی له هغې غاړی راتلونکي د هرسړي په سر دوه انې ټيکس (ماليه) دې. تاسو به څلورآنې راکړئ. دا د سرکار امر دی او دا پيسې د سړک پر غاړه د ونو لگولو او د سړک د ښکلی کولو لپاره کارېږي.

کيم. او د پوليسو د خيټې د ډکولو لپاره هم کارېږي. ته څه گڼې چې زمونږ سرونه د ختو جوړ دي؟ يا مونږ د ډنډ چيندخان يو؟ خسر بابا، ته د خپل وررونه خبر يې، چې څوک و؟

د پوليسو مشر.(له برنډې) پرېږده دا هلک. اې تا ته وايم ...څوک و د ده ورور ؟

کيم. هغه د يو ولايتي بوتل نه کاغذ ليرې کړې و او په پله يې نښلولې و. هر څوک چې به له پله تيريدل له هغوي به يې پيسې اخستې چې دا د سرکار امر دی. بيا يوه ورځ ورباندی انگريز راغی او د ده سر يې مات کړو. اې وروره، زه د ښار کارغه يم، د کلي نه.

پوليس وارخطا شو او دوي يې پرېښودل. خو کيم ترډېره وخته شا ته به څت واړوو او د پوليسو هغه کس ته له خلې شپيلۍ غږوله چې بد بد يې ورته کتل. هغه لامه ته وويل، "داسی مريد لکه زما به بل نه وي. که ته يواځې راوتلی وې او زه درسره نه وې نواوس به يې د لاهور نه لس ميله ليرې ستا هډوکي راټولول." لامه وموسيدو او په وروغږ يې وويل،" زه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخپله هم چرت وهم چې ته پیرې یې او که وړوکی شیطان؟" کیم وویل، زه ستا مرید یم.

دوي دواړه تر ډېره وخته په خاموشۍ روان و او تش د لامه د تسبیح د دانو غږ راتلو چې پخپلو دعاګانو کې ډوب و خو کیم چارچاپیره نړۍ ته سترګې وازې نیولې وې. دی خوشاله وچې د لاهور د ګڼې ګوڼې پر ځای اوس پراخو، شنومیدانونو ته یې کتل. خو له هغې هم خونده ورته خلک و. تر اوسه یې په دې لاره ځومره نوي ځیرې، نوي جامې او د کړو وړوعجیبه خلک لیدلي و. اوس یې هم په سړک یوه لویه ډله د سنیاسي درویشانو ولیده چې لوېي لوې ځڼې یې وې او پخپلو ټوکریو کې یې د ځمځرک په شان ځناورا وړل. بیا یوتکړه کس یې ولیدو چې پاکې جامې یې اغوستې وې خو په پښو کې یې د بیړۍ نښوځرګندول چې اوس اوس له بنده خوشې شوی و. یو اکالي سیک یې هم ولیدو چې د خپلې عقیدې نیلا لباس یې په ځان کې و. ده لوی ځڼې او سرې سترګې لرلې. د پګړۍ د پاسه یې هغه تیره د چاقو په ځیر د اوسپنې حلقه وه چې د دوي وسلې کار یې ورکوو.

کله کله به یې د یوکلي ټول خلک ولیدل چې په رنګا رنګو جامو کې د کومې میلې لپاره راوتلي و. ښځو به ماشومان په ډوډه اخستي، خپل بنګړي یو بل ته ښودل، ماشومانو به ګڼي ژوول. د یو پله د لاندی یې موسلیان ولیدل چې د ډول او باجې په ساز سندرې یې ویلې. بل ځای د چا ناوې ډولۍ روانه وه. د لامه سترګی پټې وې خو کیم هر څه لیدل. اخر یې سکوت مات کړو.

کیم. دا د جنوب سیمه ډېره ښه ده. اوبه او هوا یې ښه دي.

لامه. هو خو ټول د ژوند د پل سره تړلي دي.

کیم. اوس مو ډېرمزل وکړو، لمر هم په ډوبیدو دې، یوه دمه به وکړو.

لامه. نن به مو ځوک کوربه وي؟

کیم. دا ملک د ښو خلکو ډک دی، (په ورو غږ) او مونږ پیسې هم لرو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې دوي د دمې یو ځاې ته نږدې شول نو د خلکو ګڼه هم زیاته شوه. هلته په یو قطار کې د توکو پلورونکي ګاډي ولاړ و چې تمبکو، پان او ارزان خواړه پکې بار و. د لرګو یو ټال او د پولیسو یوه تاڼه هم وه. یو کوهې، ورته نږدې څو ونې او د ونو لاندې د پخوانیو بل شویو اورونو نښې وې چې ښودله یې، په جرنیلي سړک دا د کاروانونو د پړاو ځاې و. بره په اسمان په سوونو د کارغانو، کفترو او د طوطیانو جوپې خپلو زالو ته رواني وې. په تنورونو د ګرمې ډوډۍ او د کبابونو او د پکوړو خوشبوي هرې خوا ته خپور و. کیم ته دا هر څه د کشمیر سراې په شان ښکاره شو خو البته دا ځاې تریډېر لوې و.

د دوي دواړو اړتیاوپډېرې نه وې. لامه د ډوډۍ په اړه څه خاص بندیز نه لرلو او کیم د هرې غرفې نه په خیرات کې د خواړو څه نا څه اخستې شول. هغه د اورد بلولو لپاره یو څو لرګي په بیه واخستل. خلک د ډوډۍ او د خواړو لپاره اخوا دیخوا تلل راتلل، خو دوي دواړه د کوهي پر غاړه ناست و. مخامخ د اس یوګاډې ولاړ و چې اسونه ترې بیل شوي او دوي په واښو شوندې وهلې او یا اوبو ته یې خله ټیټه وه. په څو ګاډو کې د ناستو ښځو غږونه اوریدل کیده. په هند کې اوس که څه همډېرو خلکو خپلې میرمنې په اورګاډو(ریل) کې بوتلې چې زرخپل منزل ته ورسیږي خو ځینو خلکو اوس هم په پخواني ډول په اس ګاډي یا د غوایي په ګاډي کې د کور ښځې ورلیږلې. په دې ګاډو به پردې تړلې وې چې بیګانه سړي یې وونه ګوري.

کیم د غواي یو ګاډې په نښه کړو چې ډېر ښکلې کړې شوې و او ورباندې دوه ګومبدي خیمې لګیدلې وې. دا ګاډې لږه شیبه وړاندې د پړاو ځاې ته راغلې و او ورسره اته سړي بدرګه و چې د دوو کسانو سره زنګ وهلې تورې هم وې. له ورایه ښکاریدل چې دا د یو مهم کس کورنۍ وه ځکه د هند عام اولس وسله نه ګرځوله. د ګاډي د پردې شا نه یوې میرمنې د بیلا بیلو کارونو لپاره حکمونه کول چې ښکاریده هغې به تل دا کار کړې وي. کیم د ګاډي سره د بدرګه کسانو جاج واخستو چې نیم نه زیات پکې نري نروچکي د جنوبي سیمو سپین ږیري و. نیم نور د شمال تکړه غرني و چې وړینې خولۍ او هم هغسې جامې یې اغوستې و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم اندازه ولګوله چې میرمنه د پاخه عمراو شته منه وه او جنوب کی د خپلو خپلوانوکره روانه وه. ښاي لورکره تله او زوم ورپسې د بدرګي لپاره خپل کسان وراستولي و. غرني کسان به ورسره د کوهلو یا کانګړې نه راغلي و. دا هم څرګنده وه چې د میرمنې لور په دی ګاډي کی نه وه، که نه هلته به سخته پرده کیده او ساتندویانو به هیڅوک ورته نږدې نه پرېښودلې. کیم سوچ وکړو، دا میرمنه خوشاله ښکاري او هغی سره لیدل پکاردي. دی خبر و چې لامه به دا خبره وونه مني، خو د مرید په توګه هغه دا خپل فرض ګڼلو چې د دواړو لپاره تری خیرات وغواړي. هغه چې څومره یې امکان کیدې شو، هغه ښکلي ګاډي ته نږدی اور بل کړو چې په ساتندویانو کی یې څوک وشړي. لامه اوس پر زمکه ناست و او تسبیح یې اړولې. یو غرني ورته په ماته ګوډه هندوستاني ژبه کی وویل، " او...ګدایانو، له دی ځایه لیرې لاړ شئ. کیم په غرور وویل، " ده ته ګوره! دا د غرونو خره کله نه د هندوستان د زمکې خاوندان شول؟ هغه یو لرګې په اور کیښودو او ورو یې وویل، "مونږ دی ته د مینې خبری وایو." له پردی شاته نه میرمنې هغه غرني ته څه امر ووکړو نو کیم په زوره وویل، " ورورره،ډیر تیز مه غږیږه، دا نه وي چې ښیرې درته وکړو. زمونږه ژبه توره ده." سپین ږیرو ساتندویانو وخندل او یوغرنې په ګوابښنو سترګو ورته رانږدی شو.

لامه سر راپورته کړو او وی ویل، څه چل دی؟ غرنې پخپل ځاې ودریدو او ژبه یې چاړه شوه، نو په ماتو ټکو یې وویل، " شکر خدایه چې د یو ګناه نه دی وژغورم" په سپین ږیروکی یو دی بل ته په غوږ کی وویل، "خارجیانو اخرخپل ملا پیدا کړو" د پردی شا ته نه میرمنې په چغه وویل، " تاسو دا ګداي ګر هلک تر اوسه ولې نه دی وهلې؟ " غرنې، پردی ته نږدی شو او په ورو غږ یې ورته څه وویل. هلته یوه شیبه خاموشي وه، بیا د میرمني غږ اوریدل کیدو خو څوک پرې نه پوهیدل چې څه یې ویل. کیم ځان داسی ناغرضه ښکاره کړو لکه چې هیڅ نه ویني. هغه غرنې کیم ته نږدې شو او په غوږ کی یې ورته وویل، "کله چې ستا ملا ډوډۍ وخوړه نو د بیګم صاحبې خواست دی چې له هغې سره ووینې." کیم په بی پرواي وویل، "دی چي ډوډۍ وخوري نو ویدیږي." خو بیا یې په لوړ غږ وویل،" زه به اوس سپیڅلي ته ډوډۍ ورکړم او د خپلو خلکو نه اجازه هم واخلم."

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا یې لامه ته وویل، "حضور اجازه درکړې شوه، دا خلک به راته ډوډۍ راکوي." لامه په خوبولي غږ وویل، "د جنوب خلکډېر ښه دي " او هم هلته ویده شو. کیم بیا په زوره وویل، "پرېږده چې دی لږ ارام وکړي، خو کله چې سپیڅلې صیب راویښ شو نو ښه ډوډۍ ورته راوړئ." په سپین ږیروکی یو چا سنګ زنه خبره وکړه نو کیم په قهر وویل. " دی خیرات خور نه دی، د بانډې ګداګر هم نه دی، دی تر ټولو سپیڅلې جوګي دې، تر ټولو طبقو لوړجوګي او زه د ده مرید یم. "

د ګاډي له پردې شا ته نه په یونرم غږ کی بیګم صاحبې هغه ته د راتلو وویل. کیم پردی ته ورنږدی شو او پوهیدو چې د دی شا ته نه دوه سترګي ورته ګوري. په تخته یوه لاس چې په ګوتو کی یې غټې انګشترې وې، ایښې و.

میرمن. دی څوک دی؟

کیم. یوه لوړه سپیڅلې څټه چې له ډېره لری راغلې، دی د تبت دې.

میرمن. تبت چرته دی؟

کیم. هغه د واورو نه اخواډېر لری دی. دی د ستورونه خبر دی او زایچې جوړوي. خو دی دا هر څه د پیسو لپاره نه کوي. د مهربانۍ له کبله یې کوي. زه د ده مرید یم او ماته هم د ستورو ملګرې وایي.

میرمن. ته خو غرنې نه یې؟

کیم. له هغه پوښتنه وکړه، زه ورته له ستورو رالیږل شوی یم چې د ده د سپیڅلي سفر تر پایې به ورسره پاتې کیږم.

میرمن. هلکه. ګوره ښه، زه سپین سری یم او بی عقله نه یم. زه خبره یم چې لامه څوک وي او ورته درناوې کووم. خو ته د ده قانوني مرید نه یې ، هم هغسې لکه چې زما ګوته د دی ګاډي ډنډه نشي کیدې. ته یو بې طبقې هندو یې، یو بی شرمه ګداي ګر، چې ځان یې د خپلی ګټې لپاره دې لامه پوری تړلې دې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم. (په ورو غږ) نو مونږ ټول د خپلو ګټو لپاره نه یو لګیا؟ ما اوریدلي دي...ما اوریدلي دي چې...

میرمن. څه دی اوریدلي دي؟

کیم. هر څه خو راته یاد نه دي خو په بازار کی چا ویل، خو کیدیشي چې دروغ وي، داسی یې ویل چې راجه ګان ...هغه چې د ښه لوړې کورنۍ او د پاکی وینې اود غرونو واړه راجګان وي، ښاي داسی ونکړي، خو په جنوب کی، کله کله دوي د خپلو ګټو لپاره خپلې میرمنې په زمکه والوخرڅې کړي. په اودهه کی دا کار ډېر کیږي. خو د غرونو راجګان دا خبره نه مني. د بازار په خبره څوک باور نشي کولې، خو د وینځو(مینځو) تجارت په ټول هند کې روان دې.

میرمن. (په سخته لهجه) ته خو ډېر لوې دروغجن یې.

کیم. (په ویره) موری. ته ریښتیا وایې، ستا سترګې ښایسته دی چې انسان پیژنې .

میرمن. (په خندا) که څلویښت کاله پخوا راته چا دا خبره کړی وې، او زه ریښتیا همدغسې ووم، ډېرش کاله پخوا هم که چا راته ویلې وې نو...ارمان...چې په دی ټول هند کی څوک نه و، بی له دی خیرن ګداي ګر نه چې د یوې باچا د کونډې صیفت یې وکړو.

کیم. درنې ملکې...زه هم هغه څه یم چې ملکې حضور فرمایلي دي. خو په دی کی شک نشته چې زما جوګي ریښتونی دې. دی تر اوسه خبر نه دی چې محترمې ملکې د ده د لیدو امرکړې دې.

میرمن. امر..زه به یو سپیڅلي ته، مذهبي معلم ته، څنګه امر وکړم چې راشي او له ما سره... یوې ښځې سره دی خبری وکړي؟ هیچری نه.

کیم. ښه دا زما بی عقلي وه، ما فکر کوو تاسو امرکړې دې.

میرمن. هغه امر نه و، یو خواست و. وپوهیدې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګاډي په تخته يوه سکه وکړنګيده چې کيم را واخسته او د بودايانو په شان يې په دواړو لاسونو بيګم صاحبې ته سلام وکړو. بيا يې وويل

کيم. زه د هغه سپيڅلي مريد يم، کله چې راپاڅيدو او ډوډۍ يې وخوړه نو تاسو ته به يې راولم.

ميرمن. (په خندا)ډېر بی شرمه او بدمعاش يې.

کيم. (په ورو غږ) ملکې صاحبی ، په کورنی کی خو څه ستونزه به نه لرې. د ماشوم زوې اړتيا يا داسی نور...د زړه خبره وکړه، مونږ جوګيان ډېر کرامت لرو.

ميرمن. مونږ جوګيان ....ته دومره لوې نه يې (خندا) باور وکړه...او جوګي..(خندا) کله کله زمونږ د ښځو اړتيا زامن نه وي. بله دا چې زما لور شکر دی زوې لري.

کيم. په لينده کی د يو غشي نه دوه ښه وي، او دری خو لا ښه وي.

کيم دا ټولې خبری د لاهور د ټکسالي د فقيرانو له خلي اوريدلې وې او د خبرو کولو پر وخت يې سترګی زمکی ته نيولې وې.

ميرمن. دا خبره ريښتيا ده. او د دی وخت به هم راشي. خو دا د ښار برهمنان په هيڅ نه دی خبر. زه ورته پيسې او ډالی ورليږم او دوي راته وړاند ويېنې (پيش بيني) کوي چې ټولې دروغ وي.

کيم. ښه...ښه دوي درته وړاند ويېنې کوي.

ميرمن. بيا ما پخپله خپل خداې راياد کړو، دعاګانې مې وکړې او هر څه مې هغه ته پريښودل. په بوده ګيا کی سپيڅلې زيارت ته هم ولاړم او هلته می نذرورکړو. اوس له خيره دويم ماشوم يې کيږي، او که زوې وشو نو دا به ډېره لويه خوشالي وي.

لامه د خپل خوب نه راويښ شو او کيم ته يې نارې کړې. کيم ورته منډه کړه او وی ليدل چې د اورچاپيره غرنيو نوکرانو ورته ډوډۍ اوډلې وه. يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو کسان لاس په نامه ورته ولاړ و. کیم په چغه وویل، "زه ورشئ، ورک شئ، تاسو څه فکر کوئ چې مونږ به لکه د سپو په میدان کی د ټولو د سترګو مخی ته ډوډۍ خورو؟" ټول کسان تیت شول او کیم د لامه سره په ارام ډوډۍ وخوړه. بیا ده ورو غونډې لامه ته وویل، "ما درته نه وویلي چې د جنوب خلک ښه دي. دا هر څه یوی ډېرې درنې د راجه کونډې رااستولي دي. هغه بوده ګیا ته هم تللې وه. کله چې تا ارام وکړو نو ورسره به ووینې."

لامه د خپلو نسوارو د ډبلي په لټه و، "دا ستا کارونه دي؟" کیم وویل، "نور به دی څوک غم وخوري، اوس وایه چې ستا په خدمت کی پاتې خو نه یم راغلی." لامه ورته دعا وکړه. کیم د هغه ګونځې مخ ته وکتل چې ایله دری ورځې د مخه یې په لومړي ځل لیدلې و. اوس دا ځیره ورته ځومره خپله او مهربانه ښکاریده. ورته یې وویل، "هغه ګاډي کی ناسته میرمنه دویم لمسې غواړي." لامه یو سوړاسویلې وکړو ، "دا د دین لاره نه ده. خو هغه له غرونو راغلی ده نو وربه شم." کیم غوښتل چې ورسره ولاړ شي خو لامه ورته نه و ویلي اود دوي خبری په تبتي ژبه کی کیدې چې کیم وربانډې نه پوهیدو نو دې هم هلته ایسارشو.

په پړاو کی شورکم شوې و، ټولو خلکو ډوډۍ خوړلې او خوبولي و. لرې یو ځای د بنګالي سندرې او ستار غږ اوریدل کیدو. کله کله د چیلم ګوړګوړ به پکی ګډ شو چې کیم ته د چیندخانو دغږ په شان ایسیدو. لامه چې بیرته خپل اور ته راوګرځیدو نو کیم سترګې پټې کړې او ملاست و، هغه خپله کمبله وربانډی هواره کړه نو کیم مخ واړو، "څه یې ویل؟" لامه ورو ویل، "هغه واي چې ما سره مله شئ، ورته مې وویل چې زما لټون تر هر څه مهم دې. خو اوس چې زمونږ لاره یوه ده نو ورسره به لاړشو او په لاره به د دی لپاره دعا هم کووم. ما نه د ښار نوم هیردی خو هلته به له دی ښېل شو." کیم یو څو ګزه لرې پروت سپین ږیري نه په ورو غږ پوښتنه وکړه چې د دوي د بادارصاحب کور په کوم ښار کی و. هغه ورته د سهارن پور شا ته د یو وړوکي کلي نوم واخستو چې د امونو باغونه یې لرل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سره غويي کنډک

سهار د سپيدې سره په پړاو کې ژوند راويښ شو. کيم راپاسيدو او اخوا ديخوا يې کتل. بيا د "نييم" د يوې ونې نه يې يو ډنډر را وشوکوو او مسواک يې ترې جوړ کړل. د مسواک پر وخت ده د ټولو خلکو جاج اخستو. دی اوس د ډوډۍ نه بې غمه و، ځکه د هغې ميرمنې خدمت گارانو ورته هر څه برابرکړل. له سبا نارۍ وروسته دوي د ميرمنې د گاډۍ سره روان شول. هغې لامه ته وويل چې په لاره دی ورسره خبرې کوي او هم دغسې په خبرو خبرو ټوله لاره تيره شوه.

د غرمې دوي دمه وکړه او د ونو په تازه پاڼو اوډلې ښه ډوډۍ يې وخوړه. هغې ميرمنې اوس د غرونو يخه او تازه هوا يادوله او د گرمۍ او د لارې د خاورونه يې شکايت کوو. کله چې په لاره د يو سيند نه تيريدل نو لامه به په تلوسه شو. خو بيا به يې سر وخوځوو چې دا هغه سيند نه دی. کيم ته يې وويل، د دې ښځې د خبرو د لاسه زه خپل عبادت نشم کولې. کيم لرې شنو پټو ته کتل چې څو نوي کورونه پکې ښکاريدل او ده غوښتل چې هلته ورشي او له نږدې يې وگورې. دی او لامه يو ځاې هغو ونو ته روان شول. کله چې نږدې ورسيدل نو کيم په دې حيرانه و چې هلته يوعبادت ځاې هم نه و، يو څو د امونو ونې وې.

ډېر ليرې ده څلور سړې وليدل چې د يو بل سره څنگ تر څنگ روان و. هغه پخپل لاس کې نيولې د برونزو سيکې ته وکتل او لامه ته يې وويل، " پوځيان، سپين پوځيان، راځه چې وې گورو. مونږ چې کله هم يواځې تگ کوو، د پوځيانو سره مخ کيږو." لامه وويل، "ما سپين پوځيان پخوا چرې نه دی ليدلي." کيم وويل، دوي چې د شرابو په نشه کې نه وي نو ضرر نه در رسوي." بيا دواړه د ام د يوی ونې شا ته پټ کښيناستل. پوځيان رانږدی شول او يوځاې ودريدل. دا د يو رجمنټ (کنډک) هراول ډله وه او د خپل کيمپ لپاره يې ځاې په نښه کوو. دوي په لاسونو کې پينځه فټه لوړې ډنډې نيولې وې چې وربانډی بيرغونه ځړيدل. کله چې دوي په زمکه خپاره شول نو يو بل سره يې په زوره زوره خبرې کولې. دوه کسان د امونو باغ ته ورننوتل نو يوپکې وويل، "د افسرانو لپاره به د دې ونو لاندی خيمې ودروو." بيا يې ليرې خپلو ملگرو ته په چغه وويل چې "د سامان د گاډو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لپاره مو ځاې په نښه کړی دی که نه." له لیری یوکمزوری غږ کی ځواب وویل شوچې کیم پرې پوهه نشو. لامه ورو وویل، دوي د څه شي لپاره تیاري کوي؟ دا عجیبه نړۍ ده او دا د بیرغ د پاځه څه جوړ دي؟ یو پوځي خپل بیرغ له دوي څو گامه اخوا پر زمکه وغورځوو، څه یې وویل او بیا یې راپورته کړو. د کیم خله وازه وه او ده په زوره زوره ساه اخسته. بیا لامه ته یې په غوږ کی وویل،

کیم. سپیڅلي صاحب، زما زایچه...هغه پیشگوي...په یاد دی دي؟ په امباله کی چې هغه ملا په خاوره زما د ستورو نقش جوړکړی و او ویل یې چې لومړې به دوه پیرنگیان راځي او په یو تیاره ځاې کی به تیاري نیسي. هم هغسی لکه چې په خوب کی وي.

لامه. خو دا خوب نه دی.

کیم.. بیا یې ویلی و چې ورپسې به سور غویې په شین میدان کی ښکاره شي. وگوره سور غویې...

هغه بیرغ ته اشاره وکړه چې له دوي لږ لیرې په هوا کی رپیدو. د بیرغ د پاسه د هغه کنډک نشان سور غویې په شین میدان کی جوړ و.

لامه. اوس زما رایاد شو. دا خو ارو مرو ستا سور غویې دې او هغه دوو کسانو هم تیاري کوله.

کیم. (په جوش) دوي پوځیان دي، سپین پوځیان.

لامه. دا د جنگ نښه ده

کیم. محترم ، دا زما د لټون یوه برخه ده.

لامه. ته ریښتیا واې. د امبالې ملا ویلي و چې ستا ستورې د جنگ نښه ده. اوس څه وکړو؟

کیم. دلته به انتظار وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیبه وروسته د پوځي بینډ غږ یې واوریدو. لامه داسې موسیقي چرې نه وه اوریدلې. دا د دې کنډک موسیقي وه چې د مارچ پر وخت به یې غږوله. د پوځیانو ډلې په لیکو کې راغلې او شیبه وروسته دوي په میدان کې په لږه لږه فاصله خپلې کیږدۍ ودرولې. د پوځیانو یوې ډلګۍ په چټک د آم د ونو لاندې یوه لویه کیږدۍ ټک وهله. یو څو نورو د ګاډو نه لوښي لرګي راښکته کړل او هندي ملازمانو ته یې وسپارل. په څو شیبو کې هغه ځاې لکه د یو وړوکي ښارپه بڼه واوختو. لامه د تلو لپاره د خپل ځاې نه پاسیدو خو کیم ورته وویل، د اورد رڼا نه لیرې ودریږه نو څوک دې نه ویني. د هغه سترګي په بیرغ خښې وې. ده د پوځ د کیمپ ننداره پخوا چرې نه وه کړې او هر څه ورته په زړه پورې و.

د لامه لپاره د مسیحیانود پادري راتګ په زړه پورې و. د هغه توراوږد کمیس په غاړه و او د سرو زرو زنځیر ترې ځړیدو چې د صلیب نښې ورسره تالې وهلې. دې د لنګر د خیمې مخې ته پروت په کرسۍ کښیناستو او څلورو افسرانو ورسره ټوکې ټکالې پیل کړې. د لامه دا خبره خوښه نشوه چې مسیحي ملا په زوره خندل، خو هغه پوهه سړی ښکاریدو او غوښتل یې چې ورسره خبرې وکړي. کیم وویل چې لږه شیبه کې به دوي ډوډۍ خوري، خو دوي دومره ښه نه دي چې مونږ ترې ډوډۍ وغواړو نو لاړ به شو.

دوي چې د پوځي کیمپ د نندارې نه وروسته بیرته پړاوته راغلل نو د میرمنې ملازمانو ډوډۍ ورته کیښوده . هغوي ولیدل چې لامه او د ده مرید دواړه خاموشه و خو پوښتنه یې ونکړه چې بې ادبي وه. له ډوډۍ خوړو وروسته دوي یو وارې بیا د انګریز پوځي کیمپ ته روان شول. کیم د آم ونو سره یوځاې په نښه کړې و او لامه ته یې وویل چې هلته د ده انتظاردې وکړي ترڅو ده ورته غږ نه وي کړې. لامه په دې امر یو څه احتجاج وکړو خو کیم ورته وویل چې دا د هغه خپل لټون و... د سره غویي لټون. لامه په یوې کندې کې کښیناستو چې د امونو د باغ نه لږ لیرې و او کیم ترینه په تیاره کې ورک شو.

هغه پوځیان چې د افسرانو خیمې ته په پهره (څوکۍ) ولاړ و، کیم د هغوي له پښو لکه د مار تیر شو او د لنګر د خیمې څنګ ته کښیناستو. هغه د سور

(c) ketabton.com: The Digital Library

غويي په اړه نور معلومات غوښتل، د خپل پلار خبره ورته په زړه شوه چې نهه سوه شيطانان به ستا ژغورنې ته راشي. هغه په دې معامله کې د مسيحي ملا سره هم مشوره کول غوښتل. خو په دې ويرېدو چې هسې نه د لاهور د پادريانو په شان هغه ورته د زدکړې او د تعليم په اړه نصيحتونه پيل کړي.

کيم د افسرانو د ډوډۍ د خيمې يو سوري نه وليدل چې ګوراګان د لوی ميز چاپيره ناست و. د ميز په سر د هر څه په منځ کې يو طلايي غويې ولاړ و. کيم پخپل دې اندازه خوشاله و چې انګريزان د غواي منونکي و او اوس له ډوډۍ وړاندې يې د دې غواي عبادت کوو. هغه وليدل چې ټول افسران ودريدل اوغواي ته د يوې دعا نه وروسته د شرابو جامونه يې وکړنګول. پادری "آرتهر بينيټ" نوميدو چې د دعا نه وروسته ايسارنشو او له خيمې را ووتلو. خو په تياره کې د ده پښه د کيم د اوږې سره وجنګيده او راپريوتو. کيم ورته يوه لته ورکړه او نږدې وه چې ترې تښتيدلی وې، خو هغه کيم د څټ نه ونيولو اوپه زوره يې خپلې خيمې ته راوستلو. کيم ورله لتې ورکولې خو ځان يې نشو خلاصولی. د خيمې په لالتين کې پادري د کيم مخ وليدو او په حيرانتيا يې ويل، " دا خو ماشوم دی." هغه ترې په هندوستاني ژبې پوښتنې پيل کړی،" ته څوک يې؟ غلا لپاره راغلې وې؟ "کيم ساه صورت په ځاې کړو نو يوه کيسه يې ورته تيره کړه. په دې ټول وخت کې پادري هغه د خپل ترخ لاندې د څټ نه کلک نيولې و خو هغه سترې شو او لږ يې لاس سست شو نو کيم موقع پيدا کړه. يو ټوپ يې ووهلو او له خيمې نه د وتلو لپاره يې منډه کړه.

د پادري يو لاس اوږد شو او د ده د نيولو په هڅه کې د ده له غاړې تعويذ يې ترې وشکولو. کيم بيرته تاو شو او په بې خبرۍ کې يې په انګريزي ژبې وويل، "راکړه، ما ته بيرته راکړه، په دې کې کاغذ دی، هغه راکړه."پادري حيرانه شو، "ته انګريزي ولې واې؟ واړه هلکان چې غلا کوي، وهل خوري. ته خبر يې؟ " کيم لکه د زېل شوي ښاروي په ټوپونو و، چې د پادري له لاسه خپل تعويذ واخلي، "ما غلا نه ده کړی، دا زما خپل تعويذ دې، دا رانه مه اخله." خو پادري د خيمې پردی ته ولاړو او بهر يې يو چا سره خبری پيل کړی. دا کس پادري "وکټور" نوميدو او هغه ته يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لنډو دا کیسه تیره کړه چې هلک په انګریزي ژبه خبری کوي او یو تعویذ ورسره دی.

وکټور د مسیحیت د کیتهولک مسلک منونکې و او د راتلو سره یې د تعویذ په پرانستو پیل وکړ. کیم وویل، "تاسو ما ته وهل راکړي دي، اوس راته خپل تعویذ راکړئ چې ځم" وکټور پادري د کیم د پلار د لاس لیکلې هغه کاغذ پرانستو. دا د کیم د زیږیدو سند و او د دی په اخره کی د هغه پلار ځوواریې پخپل خط لیکلي و، د دی هلک خیال وساتئ ، مهرباني وکړئ، د هلک ساتنه وکړئ. پادري هک پک پاتې و او د بل نه یې وپوښتل، " ته پوهیږې چې دا څه دي؟ دا د کیمبل او هارا د لاس لیکنه ده، ما پخپله د ده واده کړی و" بیا یې کیم ته وویل، "دا له کله نه تا سره دې؟" کیم وویل، "کله چې زه ډېر وړوکي ووم." هغه ورته نږدې شو او د ده د کمیس ګریوان یې خلاص کړو. بل پادري ته یې وویل، ته وګوره دا هلک تور نه دی. هغه ته یې وویل، ستا نوم څه دی؟

کیم. کیم، کیمبل ، دوي به راته کیم رشتیکا ویل.

پادري. رشتیکا څه وي؟

کیم. آییریش تیکا. دا زما د پلار د کنډک نوم و.

پادري. ښه ښه . آیریش. یاني د ایر لینډ!

کیم. دا راته پلار ویلي و.هغه اوس مړ دی.

بل پادري وویل، ښاي ما د هلک سره زیاتې کړې دي. ځکه دی ریښتیا واي. هغه بل ورته وویل، "ده ته یو څه شیدې ورکړه او د ویده کیدو لپاره کټ. "کیم ته یې ویل، "مه ویریږه. ته به اوس دلته اوسیږې. "

هغه ورله تسلي ورکړه چې هیڅوک به ورته څه نه واي. بیا یې له کیم د هغه د موراو پلار او د لاهور د ژوند حال واوریدو. کیم د لامه سره د لیدو او د هغه د مرید کیدو کیسه هم وکړه او دا چې هغه ورته بهر په انتظار و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لامه د هیڅ نه خبر نه و او د آم د ونو سره په یوی تیارې کندی کی ورته ناست و.

وکټورد کیم سره بهر دونو لوري ته ولاړو. کیم ورته په هندوستاني ژبه کی وویل، "زما لټون اوس پای ته رسیدونکی دی. ما سورغویې وموندلو خواوس نه پوهیږم چې نور به څه راپیښیږي. دا ټول خره دي." لامه ورته وویل، "دا ښه خبره نه ده چې ته د دوي په ناپوهۍ ملنډې وهې. که ته خوشاله یې نو زه هم خوښ یم. " دوي بیرته خیمې ته ورغلل او لامه دواړو پادریانو ته خپل سلام وکړو. دوي د یو بخارۍ چاپیره کښیناستل. د خبرو پروخت وکټور په انگریزي کې بینیټ ته وویل، "مونږ یو سپین پوستې هلک د بوداي راهب سره نشو پریښودې، ښه به دا وي چې دی زمونږ د مسلک په یتیم خانه کی داخل شي." بینیټ ورته وویل، بوداي ملا هم خبرول پکار دي، دی بد سړی نه ښکاري."

 کیم د پادریانو او د لامه خبری یو بل ته ژباړلی خو ځینې خبری یې د ځان نه پکی ورزیاتولې. لکه، لامه ته یې ویل، هغه چې اوښ په څیر مخ لري واي ، زه د پیرنگي زوې یم. یا ...دا غټ خیټې کم عقل واي چې زه دی یتیم خانې کی داخل شم چې سبق ووایم. لامه خواشینې وچې دی به د مرید نه بغیرخپل لټون څنگه کوي. کیم پادریانو ته د لامه د سیند د لټون خبره وکړه نو هغوي وویل چې دا خو کفر دی. ډېر زر دوي دواړه د خپلو خپلو مسلکونو په تبلیغ شول او نانډرۍ یې پیل کړې. یو پادري ویل چې کیم به کېتولک فرقې ښوونځي کی داخلیږي او بل ویل چې نه دې به د انگلستان د پروټسټنټ کلیسا په سیوري کی زدکړی وکړي.

کیم او لامه د دوي په ډېرو خبرو نه پوهیدل خو اخر د کیم په دماغو کی یو حل راغلو. لامه ته یې وویل. دوي دواړه غواړي چې زه دی په یوه مدرسه کی زدکړی وکړم . نو د اوس وخت لپاره زه به دا ورسره ووښم. یو څو ورځې به تا نه بیله ډوډۍ وخورم، خو هر وختې چې مې موقع پیدا کړه، وو به تښتم او بیا به تا ته درشم. ته په سهارن پورکی اوسه، د هغې میرمنې په کلي کی، زه به دی پیدا کړم. لامه خپلو تسبو په اړولو بوخت شو او مخ یې په خولی کی پټ کړو. دواړه پادریان په خبرو ستړي شول او په دی یې یو بل سره وومنل چې کیم به په غرونو کی د پوځ هغه یتیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خانې ته وروستول شي چې بې سرپرسته انګریز ماشومانو لپاره جوړ شوې و.

لامه اوس له خپلې مراقبې راوتلې او له دوي یې پوښتنې کولې چې کیم ته به څه ډول درس ورکړی کیږي او دا چې د ده د درس پیسې به څوک ورکوي. هغوي ورته وویل، چې د بریطانیې پوځ د یتیمانو لپاره پیسې بیلې کړي دي او په ښوونځي کې درسونه او په لیلیه کی ژوند مفت و. لامه تری وپوښتل چې تر ټولو ښه درسونه په کوم ځای کی ورکول کیږي. دوي وویل، که څوک په پیسو سبق ویل غواړي نو په لکهنئو کی نامتو او لوی شخصي ښوونځي، "سینټ سیویېر" نومیږي. هلته تر ټولو ښته من او هوښیار ماشومان سبق ویلي شي. لامه پوښتنه وکړه چې په دی شخصي ښوونځي کی د یو زده کوونکي لګښت به څومره وي. پادري وویل، دوه درې سوه روپۍ د کال.

لامه وکټور ته وویل، دا لګښت او د ښوونځي نوم راته په یو کاغذ ولیکه او ښکته خپل نوم هم ولیکه. بیا یې وویل چې دی به په یو څو ورځو کی ورته لیک راولیږي. لامه دا هم وویل چې دی ښه سړې دې او راپاڅیدو. بیا د خپل لټون خبره یې وکړه او ټولو ته د سر ټیټولو نه ورسته له خیمې ووتلو. وکټور ورپسې مندې کړې چې هسې نه ساتندویان یې ونیسي خو بهر هیڅ غږ نه و او لامه په تیاره کی ورک و. کیم د پادري په خیمه کی په کټ سملاستو او هوسا ښکاریدو. لامه ورسره ژمنه کړی وه چې دی به د کوهلو د میرمنې سره پاتې کیږي. دواړو پادریانو تر ناوخته د ده په اړه خبری کولې خو کیم ویده و.

په بله ورځ کیم د پیرنګي د پوځ په یوغونډ کی چې د امبالې په لاره یې کیمپ لګولی و، د مسیحي پادري په خیمه کی ناست و او سوچونه یې کول چې له دوي څنګه ځان خلاص کړي. دی د شپې په ارام ویده شو خوسهار یو ډګروال له کیم پوښتنې وکړې او کیم ورله هر څه ریښتیا وویل ځکه د ده پلار د ډګروال په اړه ورته ویلي و. له دی وروسته کیم یو سرپرک مشر ته وسپارل شو او هغه ته په سخته ویل شوی و چې په کیم دې نظر ووساتي چې تری ونه تښتي. دا کنډک امبالې ته او بیا له هغه ځایه "سناور" ته وراستول کیدو. کیم د سرپرک مشر نه پوښتنه وکړه چې دوي ولې سناور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ځي، دوي خو جنګ ته روان و. په دی خبره ټولو وخندل او هغه ورته وویل، د دوي غونډ د جنګ لپاره نه و روان. کیم سوچ وکړو چې که دوي جنګ ته نه دی روان نو بیا خبر هم نه دي چې ده په امباله کی څه اوریدلي و. هغه ټولو ته وویل، " تاسو خبرنه یئ، کله چې امبالي ته ورسیدئ نو تاسو به جنګ ته وراستول کیږئ." پادري چې دا واوریدل نو ورته یې وویل، "وړاند ویېنې مه کوه، د راتلونکي په اړه هڅوک خبر نه وي او دروغ ویل ګناه ده." هغه سرپرک مشر ته امر وکړو چې کیم دی بوځي او انګریزي جامې دې ورته وګنډل شي.

خپل او پردي

یو ساعت وروسته د کیمپ په بل سرکی، کیم پاک ووینځل شو او اوس د هلکانو لپاره ځانګړی پوځي دریشي (کوټ پتلون) یې په غاړه وه. هغه په دی جامو کی سخت ناارامه و، داسی لکه چې کمیس وربادې چکونه لګول. دی د یو وحشي په څیر اخوا دیخوا تاویدو راتاویدو. سرپرک مشر ورته حیرانه و. څو شیبې وړاندې یو هندو هلک اوس ورک و او د هغه پرځاې لږ نسواري شوې انګریز هلک ناست و چې د جنګ په اړه یې وړاند ویېنه کوله. هغه غوښتل چې دې د کیږدی په منځ کې د لوې ډنډې سره وتړي چې وونه تښتي. خو بیا یې تری وپوښتل. "تا څه ویل څومره کسان به جنګ کوي؟ اته زره؟ او توپې به هم ورسره وي!" کیم په ارام وویل. "ته به ډېر زر وګورې." سرپرک مشر ورته یوه ښکنځله وکړه او وې ویل، ته دلته د ډرمونو څنګ ته په ارام کښینه او دا دوه هلکان به ستا څارنه کوي.

په بل سهار وختي د کیمپ کیږدی راونغښتل شوې او ټول د امبالي په لاره روان شول. دوی په لاره د هغه پړاو نه تیرنشول چې کیم تری راغلي و. دی اوس د سامان د ګاډو څنګ ته روان و او دواړو خواو ته یې دواړه پادریان و چې دی یې د نظر لاندی ساتلی و. ماسپښنین چې دوي دمې ته ایسار شول نو په اوښ سپور یو ډاکي (نامه بر) له امبالي خبر راوړو چې دوي به سرحد ته ورځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم شور او لوړ غږونه واوریدل او لږه شیبه وروستو ټولو ته دا خبر ورسیدو. پادري کیم ته وویل،" د شیطان لکۍ، ته د دې نه څنګه خبر وې؟" دې یې له ځان سره په یوې کچرې سپور کړو او ورته د تازه خبر په اړه وویل چې امر شوی دې مونږ د امبالې نه نیغ محاز ته ورشو. د کیم لپاره د "محاز" تورې نوې و. له پادري یې وپوښتل چې محاز څه وي؟

پادري.. محاز مانا، جنګ ته ...ستا جنګ ته.

کیم. ما خو تاسو ته بیګا شپه ویلي و چې تاسو جنګ ته روان یئ.

پادري. تا ویلي وخو ته څنګه خبر شوې؟

کیم موسکی شو، سترګی یې پټې کړې او لکه د درویشانو په شونډوکی یې مرموز خبری پیل کړی، داسی لکه دعا چې یې کوله. ټولو ورته حیرانه کتل.

پادري. په هند کی ستا په شان نور خلک هم شته؟

کیم. ما تاسو ته هر څه وویل خواوس راته اجازه راکړئ چې زه هغه سپین ږیري ته ورشم. که زه ورسره نه ووم، دی به مړ شي.

پادري. ما چې څه ولیدل نو دومره پوهیږم چې هغه د خپل ځان خیال ساتلی شي، هم هغسې چې ته یې ساتې. اوس به دا جنګ له تا سړې جوړکړي. زه تا د سامان ګاډو ته اوړم او نن ماښام به له ما سره بیا ووینې.

پاتې ټوله ورځ د کیمپ خلکو ده ته په درناوي کتل ځکه تر اوسه هر څوک د ده د کیسې او ورسره د ده د وړاندوینې نه خبر شوي و. په ګاډو کی انګریز میرمنو یو بل ته د هغه خبری کولې او یوې چاغې میرمنې تری وپوښتل، "ما ته ووایه چې میره به مې له جنګ بیرته راشي او که نه؟" کیم څو شیبې سترګې پټې کړې او بیا یې وویل، "هو دی به بیرته راشي." میرمنه خوشاله شوه او ده له یې ښه ډوډۍ ورکړه. کیم ته دا لویه قافله چې کله کله به یې خپل بینډ هم غږوو د لاهور د یوې میلې په شان ښکاره شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماښام د امبالې د ریل ګاډي د سټېشن سره محلي سازندو ورته خپلی سندری ویلې او د خوا ړو شیان یې پرې خرڅول. داسی نه ایسیده چې دا غونډ به جنګ ته روان وي. د هغه لپاره د صاحب په توګه ژوند کولو کی یو څه نا څه خوند و، ولې ډېر حساب یې پرې نه کوو.

په بله ورځ دی د امبالې بارک ته یې ور واستوو او هلته د بینډ غړوونکو هلکانو د ده څارنه او ساتنه کوله. دوي هغه ځاې پخپله پاک کړو او کیم نه یې ښه کار واخستو. کله چې دی ستړی ستومانه پخپل کټ پریوتو نو یو سړې راغې او ورته یې وویل چې دی معلم و او درسونو ته دی راشي. کیم په لاهور کی د ډوډۍ په بدل کی یوې الماني انځورګرې نه د انګریزي یو څو توري زده کړی و خو اوس یې زړه نه و چې څه زده کړی. هغه سړي ته یې وویل، "ورشه زه نه درځم، زه ستړی یم." معلم دی له ګریوانه ونیولو او له کټ یې نیغ ودروو. بیا یې په راښکلو راښکلود بارک په بل سر کی یوی کوټې ته بوتلو چې لس دولس هلکان پکی سبق ته ناست و. معلم ورته په یوې کرسۍ د کښیناستو وویل او امر یې وکړوچې ښوریږي به نه.

کیم په دی کارکی ډېر ښه و. معلم په تورې دړی (بورډ) د سپین تباشیر (چاک) سره څه لیکل او دوي یې پوهیول. خو کیم ویده و. د هغه لپاره زدکړه یوه سزا وه چې تر اوسه یې تری ځان ساتلی و. ناڅاپه د ده په زهن کی یو پلان سر پورته کړو. معلم هلکانو ته د تلو وویل نو له هر چا وړاندی کیم له هغه کوټې راووتلو. یو چا ورپسي ناره کړه نو کیم مخ واړوو. دا هغه څوارلس کلن چاغ هلک و چې مخ یې خال دار او لوې ډول یې غړوو.

هلک. ودریږه. زه ستا ساتونکې یم. ما ته امر شوی دی چې ته به زما له سترګو پناه کیږې نه. ته چرته روان یې؟

کیم. بازار ته ځم چې خواږه واخلم.

هلک. ته بازار ته نشې تلې. که مونږ هلته ولاړو نو وهل به خورو، بیرته راوګرځه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم. مونږ څومره لیری پورې تلې شو؟

هلک. د لیرې او نږدې نه دی څه مطلب دی؟ مونږ هغه ونې پوری تلې شو.

کیم. نو زه بیا هغې ونې پوری ځم.

هلک. سمه ده، زه نه ځم زما گرمي کیږي. خو زه له دی ځاې نه تا ته گورم. د تېښتیدو هڅه ونکړې، که داسی دی وکړل، سمدلاسه به دی ونیسي، دا لباس چې تا اغوستی دی زمونږ د غونډ یونیفارم دی. په امباله ښار کی د هر چا لاس ته چې ورغلې نو وو به دې نیسي او هم دلته به دی بیا راولي.

کیم په دی معلوماتو دومره نه و حیرانه څومره چې په دی خبره چې داغونډ به ورپسی لټون وکړي. دی د هغې ونې سره جوخت ودریدو او بهر بازار ته تلونکی تش سړک ته یې وکتل. ده هغو خلکو ته کتل چې په دی لاره روان و، په دوي کی زیات د کنډک بیراگان او نور د ټیټې طبقې هندو ملازمان و. هغه یو خاکروب ته هرکلې وویلو نو هغه ورته پخپله ژبه کی یوه ښکنځله وکړه، په دی اند چې اروپاي هلک به پری پوهه نشي. کیم ورته په هندی کی وویل، "ورشه بازار ته او یو منشي له ځانه سره راوله، مونږ یو لیک وراستول غواړو." خاکروب په حیرانی وویل، " ته څنگه گورا صاحب یې چې د لیک لپاره د بازار نه منشي راغواړی." کیم ورته څو نرمی ښکنځلې وکړی او بیا یې په سخته لهجه وویل،" منډه کړه زما تادي ده."

خاکروب له ویرې منډه کړه او په بازار کی لومړې منشي چې د ده سترگې پرې ولگیدې نو ورته یې د راتلو وویل. دا یې زیاته کړه چې گورا هلک په هندی ژبه کی خبری کولی شي. منشي د کاتبانو وړوکې میز، قلم او کاغذ راواخستل او پوښتنه یې وکړه، "پیسې به راکوي؟" خاکروب ورته وویل، "زه نه یم خبر، خو هغه د نورو گورا هلکانو په شان نه دی. پخپله به یې وگوری." کیم د منشي په انتظار کی هم هلته د ونې سره تاویدو راتاویدو اود هغه په لیدو یې ورته په زوره څو ښکنځلې وکړی. منشي له لیری

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته وویل، " زه خپل حق الزحمه پیشکي اخلم او ستا د بدو ردو له کبله اوس مې معاوضه زیاته شوی ده. خو ته څوک یې چې په دی جامه کی او په دی ژبه خبری کوی؟" کیم ورته وویل " دا خبری به په لیک کی ولیکې، خو امباله ښار د منشیانونه ډک دی، زه به بل څوک راوغواړم ، زما هیڅ تادي نشته." منشي پر زمکه کښیناستو او وې ویل، "څلورآنی به راکوې." هغه یو څادر په زمکه وغوړوو او کیم هم ورسره کښیناستو. بیا یې وویل، "د پیسو خبره راته سمه وکړه، چل ول به نه کوې." منشي وویل، " ښه ده یوه نیمه آنه راکړه، خو زه څه خبر یم چې د لیک نه وروسته ته به رانه نه تښتې." کیم وویل، زه له دی ونې اخوا نشم تلي او د پوستې(ډاک) د ټکټ اړتیا هم په نظر کی وساته." منشي وویل، ما ته د پوستې د ټکټ کمیشن څوک نه راکوي." کیم وویل. " دا به په لیک کی ولیکې چې محبوب علي ته به ورلیږې. دی د اسونو تجار او د لاهور په کشمیر سراې کی ایسار دی. هغه زما ملګری دی." منشي وویل، "عجیبه ده عجیبه." بیا یې د نیچې (لرګي) قلم د روشناي په مشوانۍ کی ډوب کړواو وي پوښتل، " په هندي کی ولیکم؟" کیم وویل، "ضرور" د لیک متن داسی و،

" زه د سپین ږیري سره تر امبالې په اورګاډي کی راغلم. امباله کی مې د خړی اسپی د نسل خبره ورسوله. مونږ بیا په پښو بنارس ته روان شو. خو په دریمه ورځ مو یو پوځي غونډ ولیدو. زه د دوي کیمپ ته ولاړم نو وې نیولم. زما تعویذ یې هم کتلی دی او لکه چې زما په قسمت کی د سره غویي لیدل و. نو هغه مې ولیدو. اوس پادریانو راته نوي جامې او نوې نوم راکړی دی خو دوي ناپوهه دي. دا جامې راته درنې ښکاري. دوي مې ښوونځي ته لیږي او وهل راکوي. زما د دی ځاې اوبه او هوا نه خوښیږي. راشه او زما مرسته وکړه او یا څه پیسې راواستوه چې دې منشي ته یې ورکړم ځکه ما سره ده ته د ورکولو لپاره هیڅ نشته."

منشي وروستۍ جملې په لیکلو ورته بد رد وویل چې پیسې نه لري او ده سره یې چل کړی و. کیم ورته وویل، که دا لیک محبوب علي ته دی ورسوو نو هغه به درله ډیرې پیسې درکړي. منشي وبونګیدو خو د خپل میز د یوی خانې نه یې د پوستې ټکټ راوویستو، لیک یې پکې بند کړو او دا یې ورباندې سلیخ کړو. کله چې لیک یې کیم ته وسپارلو نو کاتب په

(c) ketabton.com: The Digital Library

روانيدو کی وويل،" ليک دې ورسيدو نوډاکي به د ټاکل شويو پيسو نه غبرګې ترينه اخلي.

چاغ هلک د کيم شا ته ولاړ و او وې ويل،" تا هغه تورسړي ته څه وويل؟ ما د برنډې نه درته کتل. ته د دوي ژبه وایې؟" کيم وويل، نه نه زه معمولي هندي ويلې شم." دغرمی د ډوډۍ وخت شوی و. کيم ترې پوښتنه وکړه،" ته انګلستان ته تللې يې؟" هلک وويل. " زه خو څو مياشتې د مخه هلته نه د خپلی مور سره راغلې يم. ته لکه چې د دې ځاې په لارو کوڅو کی لوې شوې يې، سم دم فقيربښکارې." کيم وويل. " ما ته د انګلستان کيسه وکړه، زما پلار د هغه ځاې و." هلک ورته داسی خبری وکړې چې د کيم پرې باور نه کيدو. بيا دوي د لوی ميز پر سر ډوډۍ ته کښيناستل، خو کيم ناهيلې شو ځکه داسی بی خونده خواړه ده په ژوند کی چری نه و خوړلي. که هغه محبوب علي ته ليک نه وې وراستولې نو اوس به ډېر خفه وې. هغه دلته ځان يواځې احساسوو.

له ډوډۍ وروسته يو لوړ دنګ پوځي دی پادري وکټور ته بوتلو. هغه د يو ليک په ولوستلو بوخت و او د ده په ليدو يې تری حال احوال وپوښتلو. ورته يې وويل چې د لامه له خوا يو ليک يې تر لاسه کړې دې. کيم خوشاله شو خوپادري وويل، ته د ده د پيسو د معاملې نه خبر يې؟ کيم په انکار کی سر وخوځوو. هغه ورته د ليک متن ولوستلو چې په ماته ګوډه انګريزي ژبه کی د ده لپاره يو کاتب ليکلی و ځکه لامه په انګريزي نه پوهيدو. ليک داسې و.

" تعليم او زدکړه د خدای رحمت دی خو هله چې دا ښه زدکړه وي. که نه دا هيڅ دنياوي ګټه نه لري. که تاسو په شان مهربانه کس دې هلک ته په سينټ سېويېر کی د زدکړو موقع برابره کړه، چې ژمنه يې تاسو پخپل ليک کی راته راکړی وه نو په دی به د هلک دری څلور نسلونو ته ګټه ورسيږي. دا خاکسار دومره پيسې لري چې د کال دری سوه روپۍ په لکهنو کی هغه ښوونځي ته ورواستوي. خو د خداې لپاره د دی هلک د سبق غم وخورئ."

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لیک په پایې کی لامه د بنارس د یو بوداي خانقاه پته لیکلې وه. پادري کیم ته وویل، " زما باورنه کیږي، مونږ خو پلان جوړ کړی و چې نن به تا د سناور پوځي یتیم خانې ته ورواستوو. سینټ سیویېر د تعلیم لپاره لوې نوم لري او هلته مذهبي زدکړی هم کولې شې. خو د سپین ږیري سره به دومره پیسې له کومه شوي وي؟ هغه یوملنګ دې. یو واری ته په ښوونځي کی داخل شوې او بیا په میاشتینو پیسو کی ناغه وشوه نو زه به دی سمدلاسه پوځي یتیم خانې ته وراستوم. لامه ډېره لویه ژمنه کړې ده خو خیر زه په هره میاشت کی د پیسو د را رسیدو لپاره ده ته د دریو ورځو مهلت ورکولی شم." کیم چرت وهلو چې محبوب علي به ورته یوه روپۍ راواستوي او که نه؟ په دی به هغه کاتب ته پیسې ورکړي اوهم بنارس کی لامه ته لیک ورواستوي. پادري ورته وویل،" تر څو چې نور خبر راځي، ته ورشه د هلکانو سره لوبې وکړه او له دوي څه زده کړه. "

څو ورځې نوری هم تیرې شوې چې د کیم لپاره سختې وې. کله چې ده خوب غوښتو نو ورته به امر ووشو چې جامې دی قات کړې او بوټان دی پاک کړي. سهار د سپیده چاودې نه وړاندی به دوي د بیګل (صرنا) په غږ راپاڅیدل. سبا ناری به یې لا نه وه خوړلې چې معلم به ورپسې شو او د بی مفهومو تورو د لیکلو امر به یې وکړو. په نه څه خبره به په سوټې ووهل شو. کیم به پلانونه جوړول چې کاشکه د بارک د خاکروب نه ښه ډېر اپیم واخلي او د معلم په ډوډۍ کی یې ګډ کړي چې دی مړ شي. خو بیا به یې فکر وکړو چې دوي ټول یو ځای ډوډۍ خوري او دا کار به خطرناک وي.

د هغه د میز په سر د قاشوغې او پنجې سره د ډوډۍ خوراک کول هم نه خوښیدل. کله به یې غوښتل چې هغه کلي ته وتښتي چې سپین ږیرې پوځي پکی اوسیدو. خو د بارک په هره لاره محافظان ولاړ و. هغه د هلکانو نه د انګریزي ژبی د نویو ښکنځلو نه علاوه څه نه و اوریدلي. دی به زیات وخت خاموشه و او د نورو هلکانو د ده دا عادت نه خوښیدو، په تیره بیا د هغه چاغ هلک چې د ده د وهلو نه به یې خوند اخستو. په څلورمه ورځ دوي د امبالې د اسونو د ځغاستې میدان ته ولاړل خو څو شیبې وروسته چاغ هلک په ژړاژړا بارک ته راغلو چې اوهارا (کیم) د یو ږیره ور

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړي له خوا تښتول شوي دي او دا چې د هغه ږیره سره وه. پادري وکټور په دی خبر خواشيني شو. هغه نن سهار د بنارس د یو خانقاه له خوا لیک او د یو بانک د دریو سوو روپو رسید تر لاسه کړی و. چرت یې وهلو چې د هلک ورکیدل ښه و او که د ده بیا موندل به ښه وي.

د امبالې د اسونو د ځغاستي د میدان په بل سر کی، دری میله ور اخوا محبوب علي د خپل کابلي اس واګې راښکلې او کیم ته، چې د ده مخې ته ناست و، وویل، " دا زما د غیرت او د عزت خبره ده. د امبالې خلک ما پیژني او په میدان کی ټولو ولیدل چې ما هغه هلک ووهلو او ته مې راوتښتولې. زه څنګه تا له دی بارک نه وباسم؟ دوي به مې بندي کړي. ته صبر وکړه، ته اوس صاحب یې، قسمت به پخپله درته لاره وښاي." کیم شونډې بوسې نیولې وې او د محبوب علي نه یې پیسې غوښتی چې بنارس ته به ولاړ شي او لامه سره به ووینې. هغه په ځیل وویل، " زه صاحب جوړیدل نه غواړم او یاد دی نه دي، ما ستا پیغام امبالې ته رسولې و." خو محبوب علي د اسپې مخ بیرته تاو کړو.

کیم دا کار یوه دوکه وګڼله او محبوب علي سره په جنګ شو. خو بیا یې ورته نوې لومه واچوله. "دا یو معمولي خبره ده. بنارس د امبالې نه په نیغه لاره دی، ما ستا څومره لیکونه او پیغامونه پیرنګیانو ته اوړي دي چې هیڅ حساب یې نه کیږي. او هغه وروستي پیغام دی پیټر صاحب ته د خړی اسپې دنسل په اړه چې لیږلې و." د محبوب علي رنګ واوختو نو کیم وویل، " نه نه ما نه پیغام نه و هیر، هغه خړه اسپه نه وه، سپین اس و." محبوب علي وویل، " تا په لیک کی هم د خړی اسپې نوم یاد کړی و. " کیم وویل، زه د بازار کاتبانو ته ټول معلومات په لاس نه ورکووم. " محبوب علي د کیم په سینه لاس کیښودو، خو په دی وخت کی یو چا پری چغه کړه، " اې محبوب علي، زوره وره، ودریږه." بیا یو انګریز خپل د پولو د لوبی اس د دوي د اس سره یو ځاې وځغلوو.

سپور. زه له ډیره وخته درپسې ځغلم. فکر کووم چې دا کابلي اس به وپلورې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محبوب. په يو څو ورځو کی ځوان اسونه راروان دي چې ستاسو د لوبې لپاره به ښه وي.

سپور. دا څوک له ځانه سره ووړې؟

محبوب. دا هلک چې راسره دې؟ د ځغاستې د میدان په سر کې می ولیدلو چې هغه بل هلک ډېر سخت وهلو. د ده پلار پوځي و او په لاهور کی اوسیدو. هلته چې دی ماشوم و نو کله کله به يې زما د اسونو سره لوبې کولې. اوس مې چکر ته راوستو. هلکه ! راته ووایه چې په کوم بارک کی اوسیږې چې هلته دې ورښکته کړم؟

کیم. ما هم دلته ښکته کړه، زه پخپله تلې شم.

محبوب. او که ته وتښتیدې نو هر څوک به واي چې دا زما گناه وه.

سپور. دی به ډوډۍ ته ورشي. بل چرته تښتیدې شي؟

محبوب. هو، خو په دی خاوره زیږیدلی دی او ملگري لري، هر چیرې چې وغواړي تلې شي. ډېر هوښیار هلک دې. هر وختې چې يې جامې بدلې کړې د سترگو په رپ کی به تری هندو هلک جوړ وي.

سپور انگریز د کیم جاج اخستو او هغه محبوب علي ته غاښونه چیچل. داسی احساس ورته کیدو لکه چې محبوب علي ورباندی ملنډې وهي. دوي بارک ته ورسیدل نو مخامخ ورته پادري ولاړ و. کیم له اس ښکته شو او غلې ودریدو. هغه سپور ډگر وال کرایټن و چې کیم د ده غږ په انباله کې د شپې اوریدلې و او نن يې په رڼا ورځ ولیدو. خو ده داسی هیڅ څرگند نه کړل چې گوندی کرایټن پيژني. سپور پادري ته خپل ځان ور وپیژندلو چې " زه ډگروال کرایټن یم." پادري وویل، " د ټولن پوهنې د سروې مشر!" سړي سر وخوځوو. پادري ورته وویل، " ستا په لیدو خوشاله شوم او مننه چې دا هلک دی راته بیرته راوستلو." ډگروال وویل، " زما د مننې اړتیا نشته، هلک چرته نه و تللې، ته محبوب علي پیژني. خود دې هلک په اړه راته ووایه. پادري وویل، " زه به درته هر څه ووایم. هم ته يې چې زما دا معمه به راته حل کړې."

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دی وخت کی یو سایس ښکاره شو او ډګروال په زوره وویل، " محبوب علي، د دریو نیمو سوو نه یوه روپۍ زیاته نشم درکولې." محبوب علي د اس مخ تاو کړو او وې ویل، " صاحب ستړې دې نو ځکه په قهر دی. تر څو دی پادري صیب سره خبری کوي، زه به د هغه ونې لاندی ورته انتظار وکړم." پادري او ډګروال په برنډه کی په کرسیو کښیناستل نو کیم محبوب علي ته ورغلو او ورته په قهر لګیا شو چې له ده سره یې دوکه کړی وه. هغه ده ته تسلي ورکوله او ډګروال چې په اردو ژبه پوهیدو د دواړو خبرو ته غوږ نیولې و. پادري د کیم د اسنادو لپاره دننه ولاړو نوکرایټن ځان سره وویل. " د دی هلک نه پوځي نشي جوړیدې." پادري چې د لامه لیک راوړو نو محبوب علي کیم ته وویل،" چاغ پادرې ډګروال ته څه وربښۍ؟" کیم وویل، " د لامه لیک. هغه زما د زدکړو لپاره پیسې رالیږلي دي. هغه له تا ډیر ښه دی، دروغ خو نه واي، ته خو دروغجن یې. " محبوب علي ورله ډاډ ورکړو چې لږ صبر وکړي نو هر څه به سم شي.

پادري او ډګروال تر ډیره وخته د کیم په اړه غږیدل او اخر دی نتیجې ته ورسیدل چې کیم به لکهنو ته ورواستوي چې هلته په سینټ سیویر ښوونځي کی زدکړی وکړي. ډګروال وویل چې دی راتلونکې اونۍ پخپله هم لکهنئو ته روان و نو کولې شي چې هلک له ځانه سره بوځي. دا د هغه لپاره د ټولن پوهنې یوه په زړه پوری بیلګه وه. هغه پادري ته سپارختنه وکړه چې د کیم د هندي ژوند په اړه دی چا ته خبره ونکړي ځکه ده غوښتل چې پخپله په دی اړه یو څه لیکنې وکړي. اخوا محبوب علي اوس کیم ته د اسونو د نسل او د دوی د خسمانې په اړه معلومات ورکول او ده ورته غوږ نیولی و. محبوب علي ولیدل چې د پادري او د ډګروال خبری پاې ته رسیدلی وی، نو کیم ته یې یوه روپۍ په لاس کینښوده او وي ویل، زه بچو ستا ستونزه حل شوه، ګورو چې کرایټن څه واي؟

ډګروال له برنډې کیم ته وویل، " دری ورځې وروسته به ته له ما سره لکهنو ته ځې. وونه تښتې." کیم په ژړغوني غږ کې وویل، " زه به سپین ږیرې ووینم که نه؟" کرایټن وویل، " لکهنئو د بنارس سره نږدې دې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ممکن هلته د لامه سره ووينې." کیم وویل، " زه به انتظار وکړم خو هلکان به مې وهي."

ماسپښين محال کیم د بارک د معلم مخې ته ولاړ و چې سخت په قهر و. ده ورته وویل چې له درسونو يې خارج کړې دي. د کیم لپاره دا یوه بی مانا خبره وه. هغه له صنف ووتلو او بازار ته ولاړو. هم هغه کاتب يې وموندلو او پیسې يې ورله ورکړی. بیا يې وویل، اوس زه یو بل لیک وراستول غواړم. دا لیک په بنارس کی یوسپین ږيري ته مخاطب و. متن يې داسی و.

" د هغه سپیڅلي لپاره چې د سیند په لټون گرځي او اوس د بنارس په خانقاه کی دی. په دریو ورځو کی زه به لکهنئو ته روانیږم. د ښوونځي نوم سیویردی خو نه پوهیږم چې د ښار په کومه برخه کی دی." کاتب وویل. " زه خبر یم." کیم ورته وویل، " نو وې لیکه او زه به درته یوه آنه زیاته درکړم." کاتب چې د لیکلو نه وروسته سر پورته کړو نو وې ویل " دا مونږ ته څوک گوري؟" کیم مخ واړوو نو وې لیدل چې ډگروال کرایټن په ساده جامو کی د سړک نه اخوا ولاړ و. هغه کیم ته اشاره وکړه او چې دی ولاړو نو وې پوښتل.

کرایټن. دلته دی څه کول؟

کیم. (په ویره) ما بنارس کی سپین ږيري ته لیک ورلیږلو.

کرایټن. دا خو دی ورته نه دي لیکلي چې ما سره به ځې؟

کیم. نه. داسی می نه دی ورته لیکلي، که باور دی نه کیږي، ورشه لیک ولوله.

کرایټن. (خندا) نو ولې دی ورته وونه لیکل چې زه دی لکهنو ته بیایم؟

کیم. (په جرات) ما ته ویل شوي دي چې د بیگانه خلکو نومونه مه یادوه. ډېر ښه ښه پلانونه د نومونو په یادولو د خاورو سره خاوری شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کرایټن. هر چا چې درته ویلي دي ښه درس یې درکړی دی. ما خپل د تمبکو ډبلې د پادري په کور کی پریښې دی ماښام هغه راته راوړه.

کیم. ستاکور چرته دی؟

کرایټن. په بازار کی له چا پوښتنه وکړه.

ډگروال پخپله لاره ولاړو او کیم بیرته کاتب سره کښیناستو خوسوچ یی کوو. د تمبکو ډبلي یوه بانه ده. ډگروال معلومول غواړي چې زه د ده د کور په اړه خبر یم که نه. دوي فکر کوي چې زه ماشوم یم، ما به تیر کړي. هغه له کاتب د ډگروال په اړه وپوښتل. ده ورته وویل، چې کرایټن داسی کم عقل ډگروال دی چې کنډک نه لري. هر وختې اسونه اخلي او د خداې د مخلوق په اړه پوښتني کوي. دا د بوټو او کاڼو او د خلکو د رواجونو په اړه له هر چا پوښتنی کوي. محبوب علي واي دی د نورو ټولو گوراگانو نه زیات لیوني دی. کیم د ډگروال په اړه په فکر کی شو. ده د هند عادي خلکو ته چې ډېر هوښیار نه و درناوی کوو، خو هغه څوک چې چالاکي یې کوله دي ورسره ډېر نه غږیدو. کیم بارک ته چې ولاړو نو د وکټور نه یې د تمبکو د ډبلي پوښتنه وکړه. هغه د پادري سره خپل د تمبکو ډبلی نه و پریښې او غوښتل یې چې معلوم کړي، کیم د ده په اړه څومره معلومات لري.

د علم دروازه

پادري وکټور د سهار له دعا او سبا ناری نه وروسته کیم ځان سره بازار ته بوتلو او د جامو او بوټانو سربیره، نور شیان یې ورته واخیستل. د سینټ سیویر په شان ځانگړي او معتبر ښوونځي لپاره دا هر څه ضرور و. د سفر په ورځ د پادري په بدرگه او د سامان د بکس سره کیم د اور گاډي ستېشن ته ولاړو. وکټور ورله د دویمې درجې د اورگاډي ټیکټ واخیستو او د ډگر وال کرایټن د لومړي درجې سره جوخته ډبه کی یې کښینولو. بیا یې ورته دعا وکړه او وی ویل، " په ښوونځي کی هغوي ستا د راتلو نه خبر دي، ډگر وال به په لاره ستا خیال وساتي چې ورک نشې." اور گاډې روان شو خو کیم د دویمې درجی په دی خونه کی یواځی ناست و او په

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړکۍ کی د لامه سره د لاهور نه تر امبالی سفر يې يادولو. په کړکۍ کې يې د هغه سفر خبرې په تصور کې ليدې.

يوځای ډگروال کرايټن کيم خپلی ډبې ته راوبللو او ورسره يې په انگريزي ژبی خبری پيل کړې. ده ته يې وويل چې په ټول هند کی انگريزان د خپلو خلکو يو زنځير لري. کيم کولی شي چې د دی زنځير يوه کړۍ شي او که په ازموينو کی بريالې شو نو د اوولسو کالو په عمر کی د مياشتې دېرش روپۍ تنخاه گټلې شي. کيم ورته سر خوځوو خو داسی لکه چې د ډگروال په نيمو خبرو نه پوهيدو. اخر هغه په اردو ژبه خبری پيل کړی نوکيم ورته غوږ ونيولو. ورته يې وويل، ته چې هر ځای ته ورځې نو هغه په حافظه کې ياد ووساته او بيا چې دی موقع پيدا کړه نو په کاغذ يې انځور جوړکړه. کيديشي يوه ورځ چې ته پوخ زنځيري شې نومونږ دواړه يو ځای کار وکړو.

کيم سوچ کوو چې د ډگروال خبرو ته ځواب ورکول به ښه وي او که نه. کرايټن وويل، که تا د دی غرونو نه وراخوا د يو سيند يا د يو کلي معلومات راته راکړل نو زه به درته سل روپۍ درکړم. ته خبر يې د دی غرونو شا ته څه دي؟ کيم وويل، " زه څه خبر يم؟ زه خو ماشوم يم." ډگروال يوه روپۍ له جيبه راوويسته اووي ويل، " زه اوس ووايه." کيم د روپۍ د اخيستو لپاره لاس وړاندی کړی و خو بيا يې شا ته کړو. ورته يې وويل، " نه صاحب. زه خبر يم چې د ځواب لپاره به ته پيسې راکوې خو ته ولې له ما پوښتنه کوی؟" ډگروال روپۍ ورته ورکړه چې دا د هغه له خوا يوه تحفه ده. بيا يې وويل." ته يوه ځانگړې روحيه لرې چې په سينټ سيويرکی يې ورک نه کړی. هلته ډېر هلکان د تور پوستو نه کرکه کوي خو ته د يو صاحب او د يو ريښتوني صاحب زوې يې. نو هيچرې به د تور پوستو نه کرکه نه کوې. زه داسی کسان پيژنم چې نوي نوي د حکومت په ملازمت کی شامل شول او د ځاي خلکو په دود دستور نه پوهيدل. په دې خبره د دوي نه يې معاش وگرځوو. دا ياد لره چې د ناپوهۍ نه لويه گناه بله نشي کيدې.

د هغو څليرويشتو ساعتونو په سفر کی ډگروال څو وارې کيم راوبللو او هر وارې يې ده ته نوي خبرې وکړی. کيم اوس پوه شوې و چې ده پخپله څه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کارکوو. کیم محبوب علي ته معلومات ورکول او محبوب علي ډګروال ته. ده سوچ کوو، که د دی کار لپاره زه یو واری بیا له ټولو بندیزونو ووځم نودا به ښه وي.

کله چې اور ګاډی د لکهنئو ستیشن ته ورسیدو نو کیم اخوا دیخوا وکتل. د ده هیله وه چې لامه به ورته د هرکلی لپاره ولاړ وي، خو هلته هیڅوک نه و. ډګروال دې په یو اس ګاډي کی د سامان سره کښینولو او سینټ سیویر ښوونځي ته یې ورواستوو. ده ته یې د بیا لیدو وویل او د خلکو په ګڼه ګوڼه کې ورک شو. د لکهنئو فضا کیم ته د لاهور نه ښه ښکاره شوه. د خپل ګاډي کوچوان ته یې وویل، د ښار د بازارونو منځ نه مې بوځه. کوچوان ورته مخ واړوو چې هغه ته د سینټ سیویر لپاره امر شوی دې. کیم ولاړو د کوچوان سره په لوړه تخته کښیناستو او په اردو ژبې کی یې ورسره خبری پیل کړی. راتلونکي دوه ساعته دوي د ښارټول بازارونه ولیدل. هغه کوچوان ته وویل، " دا خو راته د افسانو ښار ښکاري". کوچوان ورته د لکهنئو د نوابانو او د غدر د وختونو د انګریزانو د جنګ کیسه وکړه . اخر ستړی شول نو کوچوان ښوونځي ته مخه کړه.

د ګومتي سیند پر غاړه د سینټ سیویر ښوونځې په ډېره لویه زمکه کی جوړ و. د ودانۍ په لیدو کیم د څه خبری لپاره خله خلاصوله چې د چونه شوي دیوال د یوی ستنې سره د ماښام په تیارې کی ناست څوک یې ولیدل. هغه کوچوان ته په چیغه وویل،" ودریږه!"...کوچوان ګاډې ورو کړو اوکیم ترې ټوپ وکړو او په منډه د ستنې لور ته ولاړو. په بله شیبه دی د ستنې سره نږدې پرزمکه پروت د لامه د ژیړ لباس لاندې د هغه پښې ښکلولې.

لامه. زه د یوې نیمې ورځې نه دلته ستا په انتظار شیم. ما سره د خانقاه یو راهب هم و چې لاره یې راته سمه کړه. کله چې ستا لیک را ورسیدو نو زه په اورګاډي کی له بنارس روان شوم.

کیم . ته د هغه کوهلو میرمنې سره ولی پاتې نشوی؟ بنارس ته په کوم حال وورسیدې؟ کله چې له تا بیل شوم، زړه مې خفه و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لامه. د هغې ښځې په خبرو زه ستړی شوم. هر وختی یې رانه تعویذونه غوښتل. هغه ډېره سخي میرمنه ده خو زه تری روان شوم چې دا پخپله د عبادت ثواب وګټي. بیا مې د بنارس ټکت وکړو او هغې خانقاه ته ولاړم چې خلک مې پکې پیژندل.

کیم. او ستا سیند؟ ما نه خو هیر و.

لامه. ما نه سیند هیر نه دی. خانقاه ته ځکه راغلم چې دلته مشوره وکړم. هند ډېر لوې وطن دی او کیدېشي له مونږ وړاندی پوهو استادانو په دی اړه څه لیکنی پریښي وي. په خانقاه کی په دی اړه بحث روان دی، څوک یو څه واي او څوک بل څه. د سره غویي ملا راته لیکلي و چې هر څه زه غواړم هم هغسی به کیږي. ما ستا د سبق لپاره د یو کال پیسې دوي ته واستولی او بیا دلته کښیناستم چې د دی علم د دروازې نه په تیرېدو، تا وونیم. ددی لپاره نه چې ته په ما ګران یې بلکه د دی لپاره چې دومره پیسې مې درباندې ولګولې چې د دی نتیجه پخپلو سترګو وګورم. مینه دنیاوي خبره ده او زه دنیاوي شیان نه غواړم.

کیم. ای محترم. تا خو د سیند لټون کوو، تا سره په لاره تګ څومره خونده ور و! زه په دی نړۍ کی یواځې یم، یو محبوب علي مې پیژندلو خو هغه راسره درغلي وکړه. زه بی له تا څوک نلرم.

لامه. زه هم څوک نه لرم خو زه غواړم چې ته زدکړه وکړی. تا نه هغسې صاحب جوړ شي چې ما ته یې دا عینکې راکړې وې. زه به بیا هم ستا حال اخلم خو اوس ورشه. یوه ورځ به تا نه دا هر څه هیر وي.

کیم. (په ژړا) ما تا سره ډوډۍ خوړلی ده، زه به تا څنګه هیروم؟

لامه. مه ژاړه زویه، زه بنارس ته ځم او ته به ښونځي ته ولاړ شې. کله کله به راته لیکونه رالیږي. د هغه خانقاه پته یاده ساته. زه که هر چیرې یم ، لیکونه به راته رارسیږي.

د سینټ سیویر په ښوونځي کی دربو سوو هلکانو زدکړه کوله چې د یو سخت رژیم لاندی یې ژوند تیروو. دا ټول د هغو انګریزانو زامن و چې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

هند کی یې حکومتي یا پوځي خدمتونه سر ته رسول. خو کیم هر وختی چې موقع پیدا کړه، اصول به یې ماتول. په ښار کی د کولرا د وبا پر وخت دوي اجازه نه لرله چې بهر ووځي خو کیم د لیک استولو لپاره کاتب ته ولاړو. ډېر زر ده لیک ولوست زده کړل او پخپله به یې لیک لیکلې شو. هرهلک خپلی کیسې لرلې او کیم د دی ژوند سره څه نا څه عادت شو. بیا د اوړي لپاره د دریو میاشتو رخصتۍ پیل شوې.

کیم ته خپل معلم د پادري وکټور له خوا پیغام ورکړو چې په اورګاډي کی د امبالې نه وراخوا د غرونو یو سټیشن ته دی ورشي. خو کیم سر زوري کوله. د ده دلیل و چې د اوړي رخصتۍ د ده خپل وخت و، ولې د ده وخت حساب دی بل څوک وکړي. خو هغه د لامه له خوا لیک نه و تر لاسه کړی او زړه یې غوښتو چې هندي ډوډۍ وخوري، وریژې، کباب، دال، چټني. په لاس یې وخوري څکه په ښوونځي کې به دوي پر میز د قاشوغو او چړو او پنجو سره ډوډۍ خوړه. هغه ته د ښوونځي ډوډۍ خوند نه ورکوو. بله لاره ورته دا وه چې محبوب علي ته ورشي خو دې له هغه مرور و. د ده هم صنفیان او ملګري خپلو خپلو کورونو ته ولاړل او اخر ټول ښوونځې تش شو. د کیم صندوق هم د نورو هلکانوپه شان د لوې دروازې سره کېښودل شو نو ده یو ګاډې راوغوښتو او د بازار د یو ملګري کور ته ولاړو. خپل صندوق یې له هغه سره امانت کېښودو، څوشیان یې ترې واخیستل او چې بیرته په اس ګاډي کی کښیناستو نو په مخ یې تور رنګ وهلې، هندو هلک ترې جوړ شوې و.

کیم په سټیشن د دریمې درجې ټکټ واخستو او په اورګاډي کی کښیناستو. مساپرو ته یې وویل چې دی د یو مداري شاګرد و. تر امبالې ده د خپل ځان په اړه نورو مسافرو ته رنګا رنګ کیسې کولې. اخوا په شمله کی ډګروال کرایټن ته په تار(ټیلیګرام) کی خبر ورسیدو چې کیم اوهارا ورک شوی و. ډګر وال یو سهار د اس د ځغاستي په میدان کی محبوب علي ته دا خبر ورکړو نوهغه ورته وویل، " انسان او په اس کی توپیر نشته. کله کله اس مالګه غواړي او که خاوند ورته مالګه ورنکړي نو بیا زمکه څټي. هغه هلک سړک ته وتلې دې، د ښوونځي نه به یې زړه سترې وي. پخپله به راشي. که نه زه به یې لټه وکړم." ډګروال پوښتنه وکړه، "اوکه دی مړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي؟ محبوب علي وخندل. "که تبې وونه وژلو نودی به ژوندی وي. شادو له ونې نه غورځيږي، بی غمه اوسه." ډګروال وويل، " د ده سر زوري ورته تاوان رسولی شي."

محبوب علي امبالي ته په لاره د اسونو د يوې قافلې سره روان و چې يو سهار د کالکه سره نږدې ترې چا خير وغوښتو. هغه خيرات غوښتونکې وترټلو نو هغه په انګريزي کی ورته ځواب وويلو. محبوب علي د کيم غږ وپيژندلو او وي ويل، " ته چيرته ورک وې؟ انګريزان درپسی په لټون خوارشول." بيا دی کيم سره د يوې ونې لاندی کښيناستو او هغه ورته خپله کيسه تيره کړه چې څو ورځې يې په امباله کی د خپل يو ملګري کره واړولی. بيا د هغه سره ډيلي ته ولاړو، ورپسې څو ورځې يې د تيلو د ګانۍ غواې وګرځوو. بيا يې د پټيالې د ميلې په اړه واوريدل نو بيرته پنجاب ته ولاړو. هلته يې د پټاخو جوړولو په يوه کارخانه کی د اور لوبې شيان جوړکړل. راجه ګان يې په پيلانو سپاره وليدل چې د اور لوبی ټولو توکو ته يې په يوه مخه اور ورته کړو او يوولس کسان پکې مړه شول. د کارخانې مشر هم پکی مړ شو. کيم د بارودو د چودنې په زور له يو تمبو نه بلی خوا ته والوتو خو هيڅ زيان ورته ونه رسيدو. بيا يو سيک سره د سايس په توګه مله شو او هغه چې ورله کومې پيسې ورکړې وې، په هغی تر دی سټيشن را ورسيدو. محبوب علي تری پوښتنه وکړه، " نو ته اوس ما سره ځې؟" کيم سر وخوځوو نو هغه له ځان سره يو سراې ته بوتلو.

محبوب علي ورته د مسلمانانو جامې واخيستې . کيم په سراې کی ځان پاک کړو او نوي جامې په غاړه کړی. هغه ورته ښه ډوډۍ راوغوښته چې شيريني هم پکی وه. بيا د چيلم په سر دواړو خبرې پيل کړې.

کيم.. ډګروال صيب راته په قهر و؟

محبوب. هو خو ما دلاسه کړو. بيا هم دا تښتيدل او پټيدل ښه خبره نه ده.

کيم . حاجي صيب دا زما د رخصتيو ورځی دي. زه دری مياشتې د دوي غلام ووم، اوس سکول بند دی نو ولې پخپله خوښه وونه ګرځم. بله دا چې دوي زما د لګښت نه بې غمه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محبوب علي. د پیرنګي لپاره دا څو روپۍ هیڅ نه دی. دوي یې هم د یو هدف لپاره درباندی خرڅوي، ستا په غم کی نه دي.

کیم. زه ډېر پخوا له دی خبر ووم.

محبوب. تا ته چا وویل؟

کیم. ډګروال صیب پخپله راته وویل. په هم دی الفاظو کی به یې نه وي ویلي خود هوښیار لپاره اشاره کافي وي. دا خبره یې راته په ټرین کی وکړه کله چې مونږ لکهنئو ته تلو.

محبوب. که داسی ده نو زه به درته یو څه نورې خبرې وکړم. تا چری ما ته دروغ نه دی ویلي نو زه دی قدر کووم. ته دا ښوونځې جدي وګڼه ځکه سبق ښه شي دې .

کیم. سمه ده، زه به ښوونځې ته ولاړ شم او ټول سبق به ووایم. خو له سبق وروسته به دوي ما پرېږدي چې په خپلو خلکو کی پاتې شم او که نه وي نو ګورا صاحب به رانه جوړ کړي.

محبوب. ستا خپل خلک څوک دي؟

کیم. د دی لوې او ښکلې وطن خلک زما خلک دي. بله دا چې زه به خپل لامه ووینم، او دریمه دا چې زما پیسې پکارې دي.

محبوب. پیسې خو د هرچا پکارې وي. زه به درته اته انې درکړم. دا ځلې مې په اسونو کی ډېره ګټه نه ده کړی. خو ته زر زر سبق ووایه، درې کاله به دی تیر شي. بیا ممکن زما هم پکار شې.

کیم. (خندا) تر اوسه مې درته کارونه نه دی کړي؟

محبوب. ځوابونه مه راکوه. د نن نه ته زما د اسونو نوې سایس یې. زه ورشه او زما د سړو سره د شپې لپاره خپل ځاې جوړ کړه. دوي د سټیشن شمالي څنډو کی ډېره دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کيم. که ستا له خوا راسره څه نښنه نه وي نو ستا سړي به مې په وهلو د
سټېشن جنوبي څنډو ته وشړي.

د طلاي غشي سيند

محبوب علي د خپل کمر بند نه د چيناي رنګ يوه چکۍ راوويسته، خپله کټه
ګوته يې ورباندی کيښوده او بيا په يو ژېړ کاغذ يې د دې ګوتې نښنه
ولګوله. د بلخ نه تر بمبۍ پورې سوداګرو د محبوب علي د ګوتې نښنه
پيژندله چې پکې د يو زخم ليکه واضح ښکاريده. هغه کاغذ کيم ته ورکړو
چې د ده قافلې مشرته ښکاره کړي. محبوب علي راپاسيدو او په بهر تلو
کې يې وويل،" تر سهار به بيرته راشم." کيم ترې پوښتنه وکړه، "د کوم
لوري سړک نه به راځې؟" هغه ورو وويل، د ښار له خوا سړک نه، هم دا
يو سړک دی. کيم د شپې په تياره کې بهر ولاړو او د سراې د دېوال سره
سره راتاو شو. دی د سټيشن مخالف لوري ته روان شو او د يو ميل نه هم
زيات مزل يې ووهلو. بيا يې له جيبه يو قطب نما راوويستلو او په ارام قدم
بيرته وګرځيدو. هغه پخپل ذهن کې د محبوب علي د کسانو لپاره يوه کيسه
هم تياره کړه چې د اورګاډي د سټيشن سره نږدې په يوه تش ميدان کې
ډېره و. هلته دوه لارۍ هم ولاړې وې چې پکې د محبوب علي اسونه و.
د کيم په ليدو د قافلې مشر ورباندی غږ وکړو نو ده ورته کاغذ وښودلو او
وې ويل، " زه د حاجي صيب خدمت ګار يم، سهار چې راشي پخپله ترې
وپوښتئ خو اوس د اور سره نزدې د شپې تيرولو ځاې راکړئ."

څو شيبې وروسته دوي ټول د اور چاپيره خوب ته وغځيدل. کيم ته يې يوه
کمبله ورکړه او دې هم په داسې ځاې کې سملاستو چې پښې يې د لارۍ د
يوې پاې لاندې وې. هغه په دی حال خوشاله و او بيا د ضرب او د تقسيم
د سوالونو په حلولو ورو ورو خوبولې شو. خو نابېره د ده غوږونو کې د
پس پس غږ راغلو. يو سړي د لارۍ شا ته د بل سره پټې خبرې کولې.
"دی تر اوسه نه دی راغلې؟ چې کوم خوا تللي دې؟" بل سړي هم هغسې
په ورو غږ وويل، "دا ځلې چې د غرونو نه اخوا درنه ولاړ نشي. د دې
امر شوې دې. خبر يې د ده په سر څومره پيسې دي؟ بل غږ وويل، هو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو مونږ د سرحد نه ډېر لیرې یو. که پېښور وې نو هلته دا کاراسانه و. لومړي وویل، هو...پېښور چې پکی د ده خپلوان پراته دي. زمونږ لپاره هغه ځاې او دوزخ یو دې. دویم وویل، نو بیا څه وکړو؟ لومړې بې صبره شو،

" او بې عقل، ما درته ویلي دي چې انتظار وکړه چې دې راغلو او څملاستو نو بیا یوه ګولۍ ورته بس ده. دا لارۍ به زمونږ تر منځ شي او مونږ به د اورګاډي په پاټلۍ ولاړ شو او ځان به ورک کړو. دوي به نه خبرېږي چې ډز له کومې خوا ووشو. لږه شیبه خاموشي وه بیا یو کس وویل، یاره زما خوډېر ساړه کیږي. بل په سخته وویل، ته څنګه فقیر یې چې لږ ساړه نشی زغملې." د کیم سترګی پټې وې خو هغه سوچ کوو،" ښاي محبوب علي ته هغه سپین اس ګران تمام شو، یا کیدیشي کوم بل خبر یې خرڅ کړي وي. خو اوس څه وکړم؟"

شیبه وروسته، ده کمبله د ځان نه لری کړه او لکه چي څوک په خوب کی ویرېږي، ناره یې کړه، " وئ بلا مې خوري... مورې... بلا ده هله نیسئ... بده بلا ده... ټول خلک راویښ شول او ده ته په بدو ردو وئیلو بیا ویده شول. کیم په دی شور ماشور کی د خپل ځاې نه څو ګامه لیرې د اورګاډي د پاټلۍ سره نږدې سملاستو او څو شیبې د پوزې او غوږونو نه د خړړیدو غږونه یې ایستل، داسی چې هغو غلو ته وښاي چې دې ویده شوې و. بیا ورو غوندې لکه د مار په زمکه ورغړیدو اوپه تیاره کی د تور سړک یوه برخه شو. ترډېره وخته دې روان و تر څو داسې یو ځاې ته ورسیدو چې د سړک یوې غاړې ته زمکه ښکته شوې وه. دی هلته د یوې تیږې شا ته کښیناستو. بره په سړک ده ته هر څه ښکاریدل.

یو څود غوایانو ګاډي تیر شول. یو پولېس او څو لاروي چې د بلا ګانو نه د ساتنې لپاره یې مناجات ویل، پخپله لاره ولاړل. څو شیبې وروسته هغه د اس د ټکاري غږ واورېدو نو پوه شو چې دا به محبوب علي وي. هغه په ټیټ غږ د ده نوم واخیستو، "پام کوه وړاندی مه ځه." اس سمدلاسه ودریدو او محبوب علي په زوره وویل، " داسی سست اس به بیا چرې نه اوړم. د ښار ټول میخونه او هډوکي یې په پښو کی راټول کړی دی. " دی له اس راښکته شو او د دی وړاندینی پښه یې راپورته کړه. بیا یې ورو وویل، "

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر ښکته کړه څوک به دی وګوري." کیم وویل، ستا د اسونو لاری شا ته دوه کسان درته په انتظار ناست دي. کله چې ته سملاستلې، دوي به دربا‌ندی ډزکوي چې ستا د وژلو لپاره پیسې واخلي. " محبوب علي په وروغږ کې وویل، " تا ولیدل؟ یو تن پکی د فقیر جامې خو نه وې اغوستې؟" کیم وویل، " ما نه دي لیدلي خو یو کس بل ته ویل چې ته څنګه فقیر یې چې ساړه نشې زغملې." محبوب علي وویل،" شابسې، ورشه پخپل ځای ویده شه، زه نن شپه نه مرم."

کیم بیرته هم هغه ځای ته ځان ورسوو او په کمبله کی ویده شو. کله کله به یو اورګاډې د ده څنګ کی تیر شو خو دی نه ویښیدو. محبوب علي خپل اس د سټیشن سره نزدې وتړلو او پخپله دننه ورغلو. هلته د ټریفک یو مشر یې ولیدو او ورته یې د دوو فقیرانو حال ورکړو چې د ده د لاریو سره نزدې لیدل شوي و او وېره یې څرګنده کړه چې هغوي د غلا لپاره هلته ایسار و. مشر ورته ډاډ ورکړو او یوتکړه پولیس سره د ګاډي انجن ته وختلو.

محبوب علي سهار خپلو کسانو ته ولاړو نو هیڅا ورته د دوو فقیرانو کیسه ونکړه چې د اورګاډی پولیسو نیولي و. خو کیم د محبوب علي سره د بارد ښکته پورته کولو پر وخت ورته د دوي د نیولوکیسه تیره کړه. د ورځې په پېل کی د دوي قافله په سړک روانه شوه. کیم به کله په لاری او کله اس سپور و او د لاری خوند یې اخستو. دوي شمله ته ورسیدل نو محبوب علي د خپلو اسونو د پلورلو نه وروسته کیم ته د یوځای پته ورکړه چې هلته د لورګن نومی سړي سره ووینې. د ده کور د لرغونو توکو او د مداریانو له شیانو ډک و. کیم څو ورځی د ده میلمه شو او رنګا رنګ شیان یې ولیدل چې د پلورلو لپاره به یې هر ډول خلک راتلل.

هلته د کیم د عمر یو هندو هلک اوسیدو او دوي دواړو به د لورګن واړه کارونه کول او د پیسو حساب به یې هم زده کوو. کیم لس ورځې په خندا او خوشالئ تیرې کړې. اخر د ده لپاره د کالکه نه د اورګاډي ټکټ واخستل شو او دی له شملې روان شو. لورګن ورته پینځه روپۍ ورکړې وې چې هغه وخت د کیم لپاره یوه خزانه وه. د اوړي رخصتئ خلاصې شوې اود لکهنئو په ښوونځي کی د هغه زدکړی بیا پېل شوې. وخت په

(c) ketabton.com: The Digital Library

الوتو شو او راتلونکي درې کاله دی هم هغه ښوونځي کې و. کله به په رخصتيو کی دی د بنارس خانقاه ته ولاړو او ليدل يې چې لامه نور هم ضعيف شوې و خو ده خپل سيند تر اوسه نه و موندلی. کيم ته يې وويل، ما څو واری خوب ليدلې دې چې تر څو راسره خپل مريد نه وي زه دا سيند نشم موندلی.

کيم اوس زيات وخت د کتابونو په ولوستلو تيروو او هغه هومره سر زوري پکی نه وه پاتې. په يو اوړي کی ده د محبوب علي سره لومړې بمبئ او له هغه ځايه په بيړئ کی کراچي ته سفر وکړو. په بل کال، دی کويټې ته ولاړو او دغرونو قبايل يې وليدل. په دريم کال دی پيښور ته ولاړواو هلته د يو پښتون په جامه کی وګرځيدو. کرايټن ده ته يو وړوکې شين رنګه لرګين بکس وراستولی و. په دی کی رنګونه، برشونه او سپين کاغذونه و. ورسره د نقشې جوړولو سامان هم و. کيم به کله نا کله په هغو کاغذونو انځورونه جوړول. د لامه سره د سيند لټون د ده هم يو ارمان و چې تر اوسه تری هير نه و.

کيم اوس د شپاړسوکالو و او دواړه کرايټن او محبوب علي د ده له ارمان خبر و. د ښوونځي د سبق په پورا کيدو، په وروستي ورځ هغوي کيم ته اجازه ورکړه چې د لامه سره تلې شي خو دې به په هغه سفر کې د دوي لپاره کار هم کوي او د هغی په بدل کی ورته د مياشتې شل روپۍ ورکول کيږي. کيم خپل ځان د بودايانو په جامه کی پټ کړو او د يوې غوټې سره بنارس ته ولاړو. لامه ته په ښنو پريوتو او د سفر پلان يې ورسره جوړکړو. هغه ته يې وويل چې حکومت له خوا ورته د کاتب دنده ورکړې شوې ده. لامه تری پوښتنه وکړه، " پوځي خو يې درنه جوړ نکړو؟" کيم وويل، " نه زه جنګ نشم کولې." په خانقاه کی نورو راهبانو، کيم ته يوه لرغوني نقشه وروښودله چې ورباندی څرخ جوړ و. لامه ورته وويل، زه به درته د دې څرخ د جوړولو چل وښايم چې يو پخوانې چيناي هنر و.

په بل سهار دوي په خانقاه کی د شپې پاتې وريژې د ترخو چايو سره وخوړې او بهر راووتل. کيم تر سهارن پور د اورګادي ټکټونه واخستل او د دريو ورځو د سفر نه وروسته دوي هلته د کوهلو د ميرمنې کره ورغلل. د هغې په کور کې يې دوه ورځې دمه وکړه اوهلته يو هندو هری بابوهم د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوي سره مله شو. هري بابو د کيم سره په شمله کی ليدلي و او د حکومت د زنځير يوه کړۍ و. دوي شيوالک د غرونو نه دون او بيا شمال کی د مسوري لوړو ته ورسيدل. هلته هري بابو دوه کاتبان چې يو يې کيدار ناته او بل بدري ناتهه نوميدو، ورسره کړل. کيم پوهيدو چې هغوي هم د زنځير وړې کړۍ وې، چې خپل خپل کارونه ورته سپارل شوي و. يو په روسي او بل په فرانسوي ژبی خبرې کولې شوې.

دوي په څو کچرو خپل سامان چې تمبوان او د خواړو شيان يې لرل بارکړي و. هر څومره چې دوي په لوړو ختل، د دی قافلی خلکو ته مزل ګران ايسېدو. خوکيم ليدل چې د غرونو په سفرکی لامه يو واری بيا تازه شوی و. د صنوبر او د زالغوزي د ونو وږمې د هغه په وجود کی نوې توان پيدا کړی و. دلته ساړه هم ډېر و او کيم په لاره ورته د وړۍ يوه کمبله اخستې وه. خو لامه ورپوری وخاندل چې دا خو ټيټ غرونه دي، د دی هوا دومره سړه نه ده. کيم ريښتيا چې د غرونو د تګ سره اشنا نه و او په څو ځايونو کی يې پښه خطا شوه. خو دی خوشاله و چې لامه په ارام روان و. په وړو کليو کی خلکو به دوي ته د اوزې پنير، شيدې او د کانې په شان سخته ډوډۍ راوړه. کيم به ماښام د خپلو پښو پرهرونو ته کتل او د هند غوړي او مساله داره ډوډۍ به يې مخی ته ودريده چې اوس د ده له هډوکو نه هم وتلې وه. کيم د تسبيح د اړولو چل زده کړی و. خو ده به زيات وخت د تسبيح په دانو د خپلو ګامونو حساب کوو. کله چې دوي د شپې اوده کيدل نو هغه به څو شيبې په کاغذ ليکنه وکړه. په ځينو ځايونو کی يې انځورونه هم جوړول. د دوي د دمې له ځايونو څو واری ليکلي پيغامونه ښکته په شمله کی ډګروال کرايټن ته وراستول شوي و.

يوه ورځ دوي له يوې تنګی درې تيرېدل چې واورې پکی شوې وې. لامه هم هلته پر زمکه په سجده پريوتو. خو د يو واورين طوفان نښې وې او د غرونو شپانه د خپلو ميږو او د اوزو رمې په چټکۍ خوندي ځايونو ته اوړل. هری بابو او د ده دواړه کاتبان وارخطا و. د لږ مزل نه وروسته دوي يوې هوارې شنې زمکی ته چې د غره په ډډه و راووتل. له دی غرونو کيم ته احساس ووشو چې دوي اوس يوې نوې نړۍ ته رارسيدلي و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې ورځې نور په لوړه د مزل نه وروسته د سپينو واورينوغرونو په ليدو کيم وويل، باور لرم چې خداې هم دلته اوسيږي. هلته په يوې هوارى کى دوي خپل پړاو جوړ کړو. د ده ملو کسانو په يو دوربين کى وليدل چې دوه کسان له لوړو غرونود دوي په لورى را روان و.

دوي چې رانږدى شول نو کيم احساس وکړو چې دوي د بل وطن و. هغوي د پوستين جامې اغوستى او مخونه يې سره و، داسى لکه چې د اروپايانو وي. بدرى نات او کيدار نات ورسره کله په روسي او کله په فرانسوي خبرى کولې او کيم دومره خبر شو چې معامله د هغو پينځو رياستونو وه چې يو لوى گاونډي ورته سترگې سرى کړې وې. د سپين اس د بچيانو خبره وروستي حد ته رسيدلى وه. دى کسانو ورسره ډوډى وخوړه خو دومره شراب يې وڅښل چې په ځان خبر نشول او يو غرنى بار اوړونکې يې ووهلو. د کيم لپاره دا کار د منلو نه و او دې د يو کس سره ونښتو. د داسى بدى ورځى لپاره ورته محبوب علي يوه طماچه ورکړى وه خو په پړاو کى دومره غوبل جوړ شو چې هغه کسان په تيښته شول. دوي خپلې کچرې په مخه کړل، خو د کيم وينه توده وه. ورټوپ يې کړل نو د يوې کچرې پښه خطا شوه او له غرونو ښکته وغورځيدو. په هغه يابو بار سامانونه هم ورسره ولاړل.

هرى بابو ، کيم ته په قهر و چې بى ځايه يې شخړه جوړه کړه. په بله ورځ دوي وړاندى ولاړل نو د وړو وړو کورگيو يوه جوپه کى د ژوند نښې ليدل کيدې. دوي چې ورنږدې شول نو يو کس ورته د خپل کور دروازه پرانسته لامه په يوه کمبل سملاستو او وې ويل، "دا زما غرونه دي". د شپې اسمان صفا او د څوارلسمى د سپوږمى رڼا له کړکى ټوله کوټه روښانه کړى وه. لامه کيم ته وويل، نن شپه عبادت راته مهم دې. بيا تر سهاره دې په عبادت بوخت و. کيم د ده په تندي لاس کيښودو نو پوهه شو چې د هغه تبه وه. دى د نور سفر جوگه نه و خو سهار کيم ته يې په ټينگار وويل چې د غرونو نه وراخوا د کوهلو خاوره ده او دى د خپل ټاټوبي لوې عبادت ځاې ته تلل غواړي. کيم ورله د ښکته غرونو نه يو حکيم راوبللو چې په راتگ يې څو ورځې تيرېدې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار کیم له کوره بهر ووتلو نو خبر شو چې د ده سره مله ټول خلک بیرته تللي و. د دوي کاروانه سر ته رسیدلي و. کیم خپل غاښونه مسواکول چې یوه غرنۍ ښځه ورته رانزدې شوه. هغې په فیروزي سرپیچک سر تړلې و او ده ته یې یوه توبره وښودله چې یو بار اوړونکي ورته ښکته د غرونو له لمنو راوړی وه. دا توبره په هغه کچرې بار وه چې د خارجیانو سره وه او ښکته لویدلې و. کیم د هغې ښځې کور ته ورغلو او د توبرې ټول شیان یې پر زمکه واړول. د دې په تل کې څو کاغذونه و چې په ترکي ژبه ورباندې څه لیکلي و. کیم پوهیدو چې د کرایټن هم دا اسناد پکار و. ده د توبرې نه یو پرکار ځان ته وساتلو، څو د خواړو شیان یې ښځې ته ورکړل او پاتې توکي یې بیرته له غره ښکته ور واچول. ده یو غوز (جوز) په غاښونو مات کړو، یو لیک یې ولیکلو او په غوز کې یې بند کړو، بیا ښځې ته یې ورکړو چې شملې ته یې ورواستوي.

د هغه کلي خلکو ورله سبا نارۍ ورکړه. لامه کله تسبیح اړولې او کله به یې کیم ته د لارې نومونه ورښودل. بیا یې وویل، " د دې غرونو نه وراخوا د ونو لاندې به ما د خپلو همزولو سره لوبې او جنګونه کول. ما درې کاله په هند کې سفر وکړو خو خپله زمکه د مور په شان وي. اوس راته احساس کیږي چې زه بیرته د مور غیږې ته رانږدې شوم. خو هغه غشې په میدانونو کې پریوتې و، غرونو کې نه. ځکه خو زه هلته ورغلم. په دې دریو کالو کې د هند زمکې ما ته علم او ډېر درناوې راکړو. خو اوس د تګ وخت دی." کیم ورته وویل، ما یو حکیم درته رابللی دی چې علاج دی وکړي. لامه وویل، " زه خبر یم چې زما روح به نور څومره وخت په دې وجود کې پاتې وي، وګوره زما د ازاد کیدو وخت رانږدې دې."

کیم هغې ښځې ته وویل، چې دوي به دوه درې ورځې پلې سفر کوي او د لارې لپاره ورته ډوډۍ پکار وه. وروسته کیم د ډوډۍ توبره په اوږه واړوله، د لامه لاس یې ونیولو او له غرونو بلې خوا، ښکته لوري ته یې مزل پیل کړو. لامه د خپل پورا توان سره روان و خو کیم پوهیدو چې دی ناروغه و. کله کله به یې د هغه لاس پخپله اوږه کیښودو او لکه د امسا به یې د هغه کمزورې وجود په لاره وړلو. د شپې به یې په یوځاې کې اور بل کړو او دی به یې په کمبلو کې تاو کړو. زارۍ یې ورته وکړې چې بل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار به يو کلي کی ایساریږي. خو لامه د ده خبره نه منله. کیم ورته پښې چاپي کولې او د ټولو اړتیاو خیال یې ساتلو. هغه اوس د پېټي او د لامه د وړلو نه ستړې و خو زیار یې ایستلو چې لامه خپل منزل ته ورسوي. په بله ورځ دوي د واورې په یو داسې طوفان کی راګیر شول چې لاره یې نه شوه لیدې. اخر په یو ځای کیم راپریوتو او داسی احساس یې وکړو لکه چې په هواکی الوځي. بیا د ده زهن په تیارو کی ډوب شو.

څو ورځی وروسته کیم چې سترګې وغړولې نو په یوه توده کوټه کی په کټ پروت و. د ده سر ته محبوب علي او لامه دواړه ناست وو. د دوي په لیدو کیم د پاڅیدو هڅه وکړه خو بی شیمې و. د کړکی نه بهر هوا ورته بدله ښکاریده. دوي په یوه ګرمه سیمه کی وو. کیم وویل، "زه لکه چې سل کاله اوده ووم." محبوب علی وویل، ښه ده چې اوده وې او په هغه واورو کی مړ نشوې. هری بابو شمله کې راته ټول حال تیرکړو. کله چې کرایتن ته په غوز کی ستا لیک راورسیدو، نو مونږ پوه شو چې ستاسو وړاندی تګ به درته خطرناک وي. هم هغه وخت مو تاسو پسې خلک ورواستول او قسمت مو ښه و چې دواړو ته پر وخت کومک ورسیدو.

کیم لامه ته وکتل چې خپلې تسبې یې اړولې. د ده باور نه کیدو چې دی به ژوندی وي. هغه راپاسیدو د ده پښو ته یې لاس یوړو نو ده ورته په سر لاس کیښودو. بیا یې وویل، " زمونږ لټون پای ته رسیدلې دې. هلته په غرونو کی زه ناروغه ووم او نږدې وه چې خپل ځان می مرګ ته وړاندی کړی وې. خو بیا یو غږ راته وویل، " چې ته نه وې، نو دا ماشوم به څه کوي؟ " د دی پوښتنې ځواب راسره نه و. ته بې هوشه پروت وې او زه خبر ووم چې تا د بیرته تګ لاره نشوه موندلی.

بیا راکی دومره زور پیدا شو چې ته مې له هغه ځایه راوویستې لکه چې څوک مهې له اوبو راباسي. یو غږ راته وویل، سیند ته ورشه. ما چې ښکته وکتل نو هغه سیند چې ما لټوو راته مخکی بهیدو. ما د سیند په اوبو کی ټوپ کړ او چې تری راوتلم نو ځان می بیا د انسان په وجود کی ولیدو. هغه وخت مې احساس وکړو چې زه د ټولو ګناهونو نه پاک شوم." کیم د هغه په شونډو یوه موسکا ولیده. داسې موسکا چې یواځې خپل منزل ته رسیدلي کس په شونډو ښکاري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاې

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library